NOILE IDEOLOGII

Ion HALMAGHI

Transformările sociale și politice pe care le cunoaștem de câțiva ani încoace, în toate zonele din lume, pe lângă traumatismele pe care le-au provocat, ne aduc și delectarea intelectuală de a asista la chinurile facerii unor noi ideologii politice. Era și firesc să apară aceste noi ideologii, deoarece realitățile sociale, politice, economice, spirituale etc. s'au schimbat la față și nu mai pot fi prinse în chingile vechilor dogme. Ideologia marxistă, cu toate variantele ei, a fost depășită complet și a devenit anacronică. Ideologiile care au fost asociate cu componenți ai "fenomenului capitalist" au intrat într'o criză complexă și și-au pierdut eficacitatea, cel puțin teoretică, dacă nu și cea practică, fiind integrate în formele sociale.

In orice caz, vremea noastră ne oferă ocazia cea mai prielnică, fiind vorba de schimbări de forme de viață istorică, pentru a putea descifra procesul de formare a unei ideologii. Aceia, însă, care deplâng ideologiile defuncte, nu pot pricepe acest proces de geneză al unor noi structuri ideologice, care să corespundă cu năzuințele popoarelor în cuprinsul unor noi realități, care le integrează și le definesc. La realități noi, apar ideologii noi.

Ca principiu călăuzitor, este normal să presupunem, pe plan teoretic, că noile ideologii nu se vor mai asemăna cu cele vechi, care nu mai sunt valabile căci ele apar în conjuncturi istorice cu totul deosebite. Nici nu se pot face judecăți de valoare, fiindcă noile ideologii încă nu au, apărut la iveală în toată alcătuirea lor structurală. Ceea ce se poate face la ora actuală, ca și în ocaziile anterioare, este să se găsească niște criterii de evaluare a ideologiilor. Aceste criterii pot varia după împrejurări și subiectivități. O primă categorie care trebue respinsă , ab initio, este aceea a reprezentanților vechilor ideologii, care au falimentat. Ei sunt sortiți să rămână pe margine. Principiile vechilor ideologii nu pot constitui termeni de apreciere și valorificare. Trebuesc găsiți termeni și criterii noi de valorificare a noilor ideologii.

Un criteriu, universal valabil, și permanent, pentru evaluarea ideologiilor rămâne acela prin care se confruntă orice ideologie cu realitatea, adică se stabilește acordul sau dezacordul cu realitatea. Prin realitate, fără să facem o analiză mai profundă, înțelegem tot ceea ce ajută și promovează o ideologie sau tot ceea ce împiedică sau face dificultăți în promovarea unei ideologii. O ideologie se naște în cuprinsul unei realități date și trebue să țină seama de datele fundamentale și caracteristice ale acestei realități, de natură istorică, spirituală, morală, social-politică, metafizică, antropologică etc. O ideologie importată, de exemplu, este sortită pieirii căci nu poate sub nici o formă corespunde particularităților specifice ale societății care a importat-o. Există o întrepătrundere și un sistem de inter-relații cu caracter mondial, dar dacă acestea favorizează anularea unei identități etnice, se crează o ostilitate și o tensiune care viciază, viața normală a unei societăți.

In structura noilor ideologii vor trebui să fie incluse, ca o prioritate, toate valorile naționale, care au fost anulate de ideologia marxistă, în mod abuziv. O națiune nu poate să trăiască văduvită de ceea ce îi este specific și diferențial și face parte din patrimoniul tradițiilor care i-au asigurat unitatea spirituală și personalitatea istorică. Este momentul revenirii la izvoarele de viață istorică ale fiecărei națiuni și regăsirea elementelor unificatoare și rodnice în domeniul creațiilor colective.

In procesul de refacere națională, a țărilor care au ieșit de sub sclavia comunistă, noua clasă conducătoare, va reuși, dacă se va forma ca o elită morală și se va înarma cu o ideologie care să păstreze intactă unitatea spirituală și etnică a națiunii. Ideologiile noi vor forma un instrument important în acest proces de reconstrucție, mai ales acelea care vor fi în stare să întruchipeze năzuințele cele mai adânci și mai originale ale unui neam. Căci numai aceste ideologii care vor fi în acord cu realitatea profundă a subconștientului colectiv sunt organice, semnificative și creatoare.

ISSN 0705-8365

Pretul unui abonamet anual 25$/50DM

THE ROMANIAN VOICE
THE LARGEST ROMANIAN NEWSPAPER IN THE FREE WORLD

ANUL 18 Nr. 194 -IUNIE 1992- PUBLICAȚIE LUNARĂ EDITOR: GEORGE BĂLAȘU

CIRCULATIE IN AFARA CANADEI: AFRICA, ARGENTINA, ANGLIA, AUSTRALIA, BRAZILIA, BELGIA, CHILE, DANEMARCA, ELVETIA, GERMANIA, GRECIA, FRANTA, ISRAEL, ITALIA, OLANDA, ROMANIA, SPANIA, S.U.A., SUEDIA, TURCIA, YUGOSLAVIA, NOUA ZELANDA

CONVENȚIA DEMOCRATICĂ ȘI PARTIDUL LIBERAL

Eugen BÂRSAN

Tocmai în momentul când Convenția Democratică a devenit o cauză de optimism în restaurație,un freamăt innoitor de care societatea românească are lipsă pentru a putea ajunge la verticalitate, apare problema: dacă Frontul Salvării Naționale s'a rupt, de ce să rămână întreagă Convenția Democratică?

O întrebare șocantă. Iar dacă într'o asemenea privință ar putea,ori nu fi vorba de un fatalism legat de Români, răspunsul e legat de Partidul Național Liberal care, prin Dl. Radu Câmpeanu, a decis să se autoelimine din Convenție. De bună seamă, o retragere care poate fi văzută ca un atentat la unirea care face puterea, ca o tentativă de destabilizare a opoziției, ori ca o dezertare dela imperativul momentului politic românesc, al idealului democrației, care cere întregii opoziții să lase la o parte orgoliile și interesele de partid sau individuale pentru a se alia într'o luptă electorală de eliberare de comunism.

Prinzând problema în alte cuvinte, când un popor exasperat nu mai are altă cale decât aceea de a se uni, pentru a duce împreună lupta politică împotriva politicienilor făuriți de "pepiniera de cadre" comunistă, împotriva nomenclaturiștilor care au prins societatea românească în păienjenișul lor și au dezbinat țara asmuțind, Dl. Radu Câmpeanu vrea să pedaleze pe dezunire, calculând, poate, că, politic, ar putea avea mai mult folos din ea.

Faptul că un asemenea lucru frustrează principiul că unirea face puterea, nu contează. Dl. Câmpeanu procedează așa pentrucă îi este teamă că în unire își va pierde personalitatea, care, și așa, pare a fi marcată de subtilități. Nu știm cât de departe sunt implicate acestea în jocul politic al dânsului,de retragere din Convenție, dar știm că și Dl. Iliescu și Dl. Roman au aplaudat această retragere, pentrucă, bineînțeles, au de ce. Victoria Convenției Democratice dela alegerile locale le-a creat îngrijorări, privind alegerile legislative și prezidențiale care vor veni. Pentru a

Continuare în pag. 3

ÎNTRE LUMEA NOASTRĂ ȘI LUMEA LOR

Valeriu C. NEȘTIAN

Intru totul înțeleaptă și vrednică a se preface în deviză de orientare ni se înfățișează această parafrază a binecunoscutei cărți antebelice a lui Al. Cantacuzino. De unde până mai ieri, unii susțineau, (absurd și stupid) că între marxism și creștinism nu există deosebiri esențiale, întrucât rădăcinile ar fi comune, în prezent, printr'o deturnare fundamentală (interesată și iresponsabilă) de termeni, mulți pun semnul egalității între comunism și naționalismul creștin. Sub pretextul "extremelor care se atrag". Deși idealul românismului, prefațat încă de M. Eminescu, e radical opus celui bolșevic. Ii este chiar negația lui. Si cu toate că paralela, de-i posibilă, e clădită pe antiteză. Evidențele de jure și de facto vin în sprijinul acestui argument rațional, afectiv, de bun simț: filosofia omului și a istoriei - una spiritualistă, alta materialistă - diferă esențial între cele două lumi; sistemele politice și sociale propuse sunt net contrastante și ireconciliabile; doctrinele economice atestă o severă incompatibilitate.

In ordinea acțiunii concrete, din această dihotomie teoretică flagrantă rezultă nu puține concluzii practice. Toate, la ora actuală, pe cât de necesare, pe atât de aplicative.

Față de agresivitatea ateismului și a "liber-cugetătorilor" moderni, bunăoară, lumea noastră este călăuzită și slujită de credința în Dumnezeu, în spiritul cel mai pur al tradiției naționale. Ea ne dăruie tărie și seninătate. In lumina acesteia, țelul final nu este viața, ci Invierea în numele Mântuitorului Iisus Hristos. De aceea, odată cu practicarea virtuților creștine, și începem orice lucru cu "Doamne ajută!" și-I mulțumim Lui la realizarea scopului propus.

Totodată, respingând republica, a noastră lume consideră că în fruntea Neamului trebue să se afle monarhia. Chiar dacă în istorie am avut și regi răi (cum a fost Carol al II-lea), instituția ca atare a fost întotdeauna bună. Voievozi și regi (v. Carol I și Ferdinand) și-au jertfit nu o dată viața pentru înălțarea Patriei,menținându-se astfel pe linia Neamului.

In concepția și atitudinea noastră, omul, ca individ, cuvine-se a se subordona unor entități superioare: familia (cuib de bază al societății și formă fundamentală de progres uman), colectivitatea națională actuală și națiunea (prin care înțelegem pe toți Românii vii și morți și pe cei care vor trăi în viitor). Ca atare, drepturile omului nu pot fi nelimitate. Ele sunt mărginite de drepturile acestor comunități superioare.

Continuare în pag. 4

CITIȚI ÎN ACEST NUMĂR

articole semnate de următorii colaboratori din România

EDITORIAL

MAI REZISTĂ COMUNISMUL ÎN ROMÂNIA ?

Faza istorică pe care o trăieşte poporul român, acum după Revoluţia din Decembrie 1989, este oarecum de neînţeles, pentru oricine vrea să descifreze liniile de direcţie şi de aşezare. Poate că, într'un fel sau altul şi noi ne grăbim să judecăm starea lucrurilor din România, fenomenele care au loc acolo, fără a avea spaţiul şi timpul necesar s'o facem.

Cum a fost posibil să fie înşelat un popor întreg de către nomenclatura comunistă, acceptând tot o conducere comunistă, care odată instalată a operat pe baza principiilor vechi, de partid, ca şi înainte? Cum de s'a înşelat un popor întreg? Un popor care nu avea nici o înclinaţie spre comunism, care a avut parte de experienţe nenorocite şi din sânul căruia numai un număr restrâns de persoane au devenit membri activi de partid. Sunt întrebări la care este destul de greu să răspundem acum; poate mai târziu.

Dacă s'a întâmplat aşa, şi nu s'a luat altă direcţie, aşa cum au făcut alte popoare vecine care au fost în aceeaşi iobăgie comunistă, acum se ridică o altă întrebare: cum ar fi posibil să se iasă din această stare în care se găseşte acum? Există vreo şansă, şi de unde poate veni aceasta?

Acesta este punctul în care se face deosebirea între optimişti şi pesimişti.

Fiecare categorie are argumentele necesare pentru a-şi susţine punctul de vedere şi poziţia pe care a adoptat-o.

Mărturisim că este dificil să folosim formule cu răspunsuri gata pregătite, dar ca părtaşi ai acestui fenomen istoric contemporan, ne îngăduim să facem câteva analize, reieşite din logica desfăşurării istorice.

Starea actuală nu poate fi permanentă şi în nici un caz nu se poate afirma că actualii conducători, de provenienţă comunistă, vor rămâne la infinit. In primul rând, alegerile locale din luna Februarie au dat o lovitură gravă unităţii de conducere din jurul lui Iliescu, celor ce şi-au permis să conducă ţara după indicaţiile de partid, ca pe vremea lui Ceauşescu. Ideologia marxistă a dispărut de pe eşichierul politic al mapamondului. Ea nu mai are nici un fel de influenţă şi nu mai este adoptată de nici o grupare politică. Dacă în România, această ideologie a mai funcţionat, prin fraudă, nu se poate afirma că ea a fost efectivă, creatoare şi s'a impus prin soluţii salvatoare în guvernarea Statului; ci dimpotrivă ea a fost vătămătoare atât în politica internă cât şi în cea externă.

A fost posibilă răsturnarea sistemului dictatorial al lui Ceauşescu, ca să nu mai vorbim de răsturnarea şi fărâmiţarea ''imperiului roşu'' - Uniunea Sovietică.

Adică, în desfăşurarea istoriei, formele de guvernământ care au fost create artificial şi impuse prin forţă, nu au putut să supravieţuiască. Au dispărut din istorie, atunci când aproape nimeni nu se aştepta să se întâmple acest fenomen. Istoria este o cernere de forme, de sisteme, de civilizaţii şi nu rezistă decât acelea care sunt destinate succesului, care respectă realităţile şi nu se ridică împotriva lor, aşa cum a făcut doctrina marxist-leninistă.

După ieşirea de sub tutela Moscovei, ţara românească îşi va regăsi formele şi sistemele de viaţă care să fie naturale şi potrivite ei. Nomenclatura comunistă din România care şi-a prelungit, prin înşelăciune, poziţia de clasă conducătoare nu mai are surse de energie la Moscova şi nu mai poate supravieţui decât temporar, căci va fi strivită de noile realităţi ce apar la suprafaţa vieţii româneşti. Poporul român va lua act de aceste noi realităţi şi se va descotorosi de orice influenţă marxistă, leninistă sau moscovită.

In desfăşurarea istoriei, în condiţii normale, poporul român îşi va urma propriul destin naţional, nu cel impus de partidul comunist, care nici măcar nu mai există decât prin rămăşiţe, sortite putreziciunii.

George BĂLAŞU

CĂTRE CITITOR

SPRE CUNOŞTINŢĂ: Ţinem să facem cunoscut că **Redacţia acestui ziar** nu împărtăşeşte întotdeauna ideile şi punctele de vedere ale colaboratorilor din articolele semnate.

INTELECTUALUL ŞI CREDINŢA

Pr. Gh. CALCIU

Din ce în ce mai mult, ne parvin date din ţară, privind poziţia intelectualilor faţă de credinţă. Există un refuz, o opoziţie, poate nu atât faţă de credinţă, cât faţă de ierarhie şi de preoţime, în general, ca şi o teamă a pierderii libertăţii se pare, atât de scumpă intelectualului, mai ales, dacă este subtil şi rafinat, crezând că Biserica şi slujitorii ei nu vor altceva decât supunerea lumii şi mărginirea libertăţii spirituale a individului. Am mai spus şi altădată că această teamă nejustificată vine dela propaganda ateistă, comunistă sau nu, privind Biserica în Evul Mediu şi oprimarea făcută de ea, multiplicând la infinit anumite greşeli, inerente istoriei şi trecând toate crimele politicienilor medievali pe numele Bisericii - catolice - pentrucă celei din Răsărit nu i se poate imputa nimic pe această direcţie.

Excesele cele mai mari au fost făcute de laici şi, uneori, de protestantism, mai mult decât de catolicism. Este însă normal ca Biserica să vină cu anumite porunci care se cer respectate şi aceste porunci se referă la comportamentul moral al individului în societate, la armonizarea legăturilor sociale, la substituirea legilor sau moravurilor de lup prin altele de iubire şi respect.

Un scriitor din România, amintindu-şi trecerea prin închisori şi, mai ales, prin Piteşti, accentuează rolul credinţei în salvarea celor care au trecut prin sălbăticiile inimaginabile ale unui regim politic absolut, deloc bisericos, ba, dimpotrivă, ţintind, în primul rând distrugerea credinţei, a spiritului, a trupului supuşilor săi. In legătură cu aceasta, el aminteşte că, atunci când a propus ca deschiderea cursurilor Academiei Comerciale din Bucureşti să se facă sub egida binecuvântării Bisericii, cei de faţă - mă refer, în special, la corpul profesoral - au acceptat, chiar dacă fără prea mult entuziasm. Atunci un tânăr student s'a ridicat şi a spus că se exagerează prea mult cu intervenţia Bisericii şi a preoţilor în viaţa publică din România de azi şi că el se opune prezenţei slujitorilor Bisericii la deschiderea unor cursuri universitare, probabil, din acelaşi sentiment de superioritate intelectuală pe care o afişează şi alţi intelectuali români. Pentru un străin care ar privi lucrurile din afară i s'ar părea absolut ilogic modul în care s'a acţionat în cazul respectiv. Este de neînţeles, pentru cineva obişnuit cu curajul opiniei, să constate că, după ce un corp profesoral acceptă sfeştania, simplul cuvânt al unui student, care nici măcar nu putea avea vreun ascendent asupra profesorilor, să le schimbe radical opinia şi să ia atitudine opusă primei decizii.

Pentru noi însă, care suntem obişnuiţi şi cu lipsa de curaj a intelectualului, şi cu conformismul altei părţi a acestei categorii de oameni, ca şi cu subminarea profundă a sufletului lor de către propaganda comunistă şi marxistă, în ciuda afirmaţiilor răsunătoare că au rupt-o cu orice urmă a acestor influenţe, este foarte uşor să descifrăm mecanismele sufleteşti care au declanşat virarea deciziilor. Toţi aceşti intelectuali au fost formaţi de comunismul ateu. Inerţia lor spirituală este mult prea mare ca să poată face saltul dela necredinţă la credinţă. Pe de altă parte, obişnuiţi să aplaude, zeci de ani, orice decizie care părea conformă cu orientarea oficială, le vine foarte greu să adopte o poziţie care ar intra în conflict cu ideile dominante ale momentului. Ei erau convinşi că opoziţia, la propunerea serviciului religios, i-ar fi pus în postura de atei şi implicit, de susţinători ai marxismului. Spre bucuria lor, un tânăr îi scoate din încurcătură şi se declară deschis contra, ceea ce le dădea posibilitatea să acţioneze conform convingerilor lor, sau a lipsei lor de convingeri, fără riscul răspunderii.

Nu ştiu cine era acel tânăr. Pe de o parte, trebue să-i recunosc curajul de a-şi fi spus deschis punctul de vedere, ceea ce îmi dovedeşte că nu era un intelectual subtil, pe de altă parte, îmi pun firesc întrebarea, dacă elementele care i-au declanşat luarea de atitudine nu-şi au originea, nu numai în educaţia pe care a primit-o până ieri, chiar dela profesorii care acum stăteau în expectativă, ci şi în poziţia în cadrul partidului a părinţilor săi. Imi este greu să cred în convingerile lui ateiste şi cred mai mult că poziţia lui a fost dictată de apartenenţa la o anumită categorie de oameni în guvernul comunist. Dacă mă înşel, îi cer iertare. Nu vreau nici un fel de polemică. E o simplă supoziţie.

Vreau, de fapt, să analizez elementele de opoziţie a intelectualităţii române - a unei părţi din ea. Este sigur că asimilarea informaţiei în spirit cunoaşte un decalaj care, adeseori, poate fi de zeci de ani şi chiar de secole. De aceea, intelectualitatea română, indiferent de cât de bine ar fi informată, nu poate atinge nivelul de protest sau de asimilare al intelectualităţii occidentale, care nu a cunoscut opresiunea brutală, chiar dacă a cunoscut opresiunea de ordin intelectual, presiunea mass mediei, presiunea finanţelor. Mişcarea tineretului intelectual şi a intelectualilor mai vârstnici împotriva formelor anchilozate ale societăţii capitaliste din Europa şi America, mişcarea hippy şi a altor grupări, care atacau, în egală măsură, şi Biserica oficializată, s'a consumat încă din anii'60-'70. Atunci erau la modă - pentrucă ne ocupăm de credinţă şi de formele ei oficiale în societate - sloganuri ca acestea: ''Jesus without Church'', sau ''Church without priests''!. (Hristos fără Biserică, sau Biserica fără Hristos)

Din incidentul relatat, înţeleg că, dacă regimul comunist excludea, în egală măsură şi pe Iisus şi Biserica, şi pe preoţi (nu mă interesează folosirea lor în sensul propagandistic) intelectualii de azi, aceiaşi cu cei de ieri, abia acum ajung la ideea lui Hristos fără Biserică şi, probabil în curând, a Bisericii fără preoţi. Occidentul astăzi -şi mă rerfer la cei care sunt preocupaţi, cu adevărat, de salvarea omenirii - nu mai discută problema în sensul arătat. Cei rău intenţionaţi vor, cu orice preţ, să distrugă total creştinismul, înlocuindu-l prin imoralitate, droguri, amorul liber, libertatea perversiunilor, sau integrarea tuturor acestora în Biserică, pentrucă toţi

Continuare în pag. 7

Stimaţi cititori,

In luna Iunie 1992 au răspuns apelului nostru, de înfrăţire, următorii:

' RADU ENESCU, Madrid, SPANIA - 3 abonamente: DUMITRU FUNDA, Bucureşti; DOINA NECHITA, Bucureşti, EFTIMIE RADU, Sighişoara; ' E. POPA, Buenos Aires, Argentina - 2 abonamente: CORNELIU COPOSU, Bucureşti; VIRGIL MATEIAS, Făgăraş; 'ELISABETA MOISIN, Hamilton, Canada - Lucian Gheoda, Bucureşti; ' NICOLAE PORA , Canada, - CAZACU ADINA, Timişoara; ' ANDREI CONSTANTIN, Montreal, Canada - PROF. STEFANESCU-DRAGANESTI; 'ION BELCESCU, New York, USA - Prof. MATEI ILIE, Găieşti; ' ION HALMAGHI - LAMBRI ION CONSTANTIN, Bucureşti; ' M. ISVORANU, Toronto, Canada - MIHAI ISVORANU, Timişoara.

ABONAŢI-VĂ LA ZIARUL CUVÂNTUL ROMÂNESC

Abonamentele şi reînnoirea lor, se pot face după cum, urmează:
Din Canada şi U.S.A., se pot face *"Cec Poştal"* (Money Order) sau *"Cec Personal"*.
Din Europa şi alte continente, prin *"Mandat Poştal" sau "Cec Internaţional"* pe adresa ziarului:

CUVÂNTUL ROMÂNESC
P.O.Box 78010
Westcliffe Postal Outlet
Hamilton, Ontario, Canada L9C 7N5

Second Class Mail Registration Number 4133

REÎNNOIŢI-VĂ ABONAMENTUL

PRECIZĂRI REDACŢIONALE

- Nu garantăm apariţia articolelor mai lungi de 4 pagini dactilografiate la 2 rânduri. Redacţia nu doreşte să intervină cenzurând prin forţa împrejurărilor, textele supradimensionate.
- Manuscrisele nepublicate nu se înapoiază.

SĂ VOTĂM PENTRU SCHIMBARE

George BĂLTEAN

După 23 August 1944 România a fost ocupată de către trupele ruseşti, care au sugrumat libertatea şi viaţa umană de pe pământul românesc şi au impus barbaria comunistă şi partidul-administrator al acestei barbarii, partidul comunist. Pentru a da o oarecare legitimitate dictaturii comuniste au fost organizate în Noembrie 1946 aşa-zise alegeri parlamentare, al căror rezultat a fost total inversat. Apoi partidele democrate au fost interzise, iar regele forţat să părăsească ţara. Prezenţa trupelor ruseşti a făcut posibil orişice. A urmat teroarea, exproprierea industriei, băncilor, comerţului şi transporturilor, colectivizarea forţată a agriculturii, cu consecinţa firească, distrugerea economiei naţionale, jaful ţării, exploatarea la sânge, foamea, arestările, Canalul şi moartea. Intregul popor ajunsese la marginea lichidării sale ca fiinţă umană.

In 1989 toate popoarele din Estul Europei s'au eliberat de comunism. In sfârşit, în Decembrie 1989 a fost revoluţia din România. Poporul român a crezut că va fi liber şi va trăi mai bine, dar nu a fost aşa. Comuniştii, specializaţi în înşelarea popoarelor (ocupaţia lor principală), Iliescu, Brucan, Roman, taţi şi fii, ajutaţi de agenţii sovietici, au înşelat poporul român din nou, de data aceasta şi mai criminal, i-au furat victoria revoluţiei şi prin schimbări de denumiri şi simboluri, continuă dominaţia comunistă în România şi respectiv distrugerea a ceea ce a mai rămas.

La ora actuală în România este mai rău decât a fost până în Decembrie 1989, şi va fi şi mai rău, în cazul în care Iliescu, Roman, FSN-ul vor mai rămâne la putere. Alegerile din 20 Mai 1990 au fost un fals asemănător celui din 1946, ba chiar mai mârşav, căci în 1990 nu au fost trupe ruseşti în şara noastră. O asemenea mârşăvie trebue categoric evitată la alegerile generale din anul acesta.

Este adevărat că Românul este o fiinţă emoţională şi nu raţională şi că de această slabiciune, comuniştii ştiu să profite. ''La noi orice criminal care ştie să zâmbească poate fi ales preşedinte'' a constatat un miner din Valea Jiului.

Dar, cu toate cele de mai sus, se pare că, timpurile s'au schimbat. In ultimii doi ani poporul român s'a trezit, chiar dacă nu total, ''din somnul cel de moarte în care-l adânciră barbarii de tirani'', trupele ruseşti nu se mai găsesc în ţară, Uniunea Sovietică s'a destrămat, securitatea sovietică - KGB-ul este o umbră, care nu mai are puterea nici în fostele state din fosta URSS, iar în România, comuniştilor şi securiştilor le-a cam fugit pământul de sub picioare. Poporul nu are de cine să-i mai fie frică, poporul trebue să-şi ia soarta în propriile sale mâini. Ajunge cu umilinţa şi supuşenia!

In ţară s'au organizat partide politice, s'a ajuns la o Convenţie Democratică puternică. In ciuda tuturor manevrelor comuniştilor şi ale cozilor lor de topor. Viaţa politică este, în general, mai clară, cu toată ceaţa dezinformării comunisto-FSN.

Intrebarea care se pune acum este: alegem sau doar votăm? A alege înseamnă a face deosebire în mod conştient între mai multe posibilităţi. In cazul în speţă, a alege înseamnă a vota pentru un partid, mişcare, convenţie şi candidaţii lor, pe care îi găsim a fi cei mai buni, în vederea lichidării comunismului şi instaurării libertăţilor democratice.

A vota pentru FSN, Iliescu şi Roman nu înseamnă a alege, ci doar a repeta ce s'a făcut la 20 Mai 1990, când doar s'a consfinţit ce a existat mai înainte. Românul trebue să fie conştient ce face, să gândească şi să acţioneze cu ochii deschişi şi nu orbeşte. Prin vot trebue să alegem şi nu doar să votăm.

Alegerile trebue să fie libere, adică fără constrângere, şantaj şi înşelăciune. Pentru toţi cetăţenii prezentarea la alegeri este o obligaţie vitală. Numai aşa îşi poate aduce fiecare contribuţia la schimbarea pe care o doreşte. Cine nu se prezintă la votare, cine nu alege, acela este pentru menţinerea stării existente, menţinerea mizeriei comuniste.

Nimeni nu are nici un motiv să nu se prezinte la vot. Justificări ca: ''şi aşa tot ei rămân la putere'', ''că Ruşii şi Americanii aşa vor'', ''că Yalta şi Malta'' etc., sunt atitudini în favoarea comuniştilor care lansează asemenea dezinformări. Trebue să se ştie că poporul român este forţa supremă în România. Să nu mai încercăm să găsim vinovaţi pe alţii de soarta noastră. Cine vrea o schimbare, trebue să acţioneze, trebue să meargă la alegeri şi să voteze pentru candidaţii Convenţiei Democratice.

Acum ori niciodată. Dacă nu o facem acum, atunci, când?

George BĂLTEAN

CONVENŢIA DEMOCRATICĂ ŞI PARTIDUL LIBERAL

Urmare din pag. 1

stopa îngrijorările, Convenţia trebuia divizată. Iar ce a preconizat puterea, a făcut Dl.Câmpeanu, retrăgând Partidul Liberal din Convenţie. Astfel, prin această manevră politică de slăbire a opoziţiei şi de întărire a puterii, Dl. Câmpeanu a jucat un rol de opozant colaboraţionist.

Ce face Dl. Câmpeanu ne aduce aminte cum desfăşurarea istoriei la Români decurge sub semnul blestemului şi al miracolului. Si, dacă-i aşa, reflectăm cum o dezunire-blestem ar putea fi sorginte de miracol. Ce a făcut Dl.Câmpeanu rău, ar putea ricoşa într'un asemenea sens. Căci nu este deloc exclus ca reacţia negativă a electoratului în contra dezertării Partidului Liberal, să fie un factor catalizator de o şi mai largă polarizare în jurul Convenţiei Democratice şi astfel în loc de mai rău, ea să iasă mai bine.

Realistic vorbind, mai mult decât unui anumit partid, votul este dat identităţii unei stări de spirit, identităţii curentului numit Convenţia Democratică, identităţii care polarizează şi canalizează conştiinţa naţiunii şi care abzice interesele orgolioase, în vederea unei schimbări.

Pe alegători nu-i prea interesează diferenţele de nuanţe între partide. Mulţi nici nu ştiu, în chip clar, care dintre ele fac parte din Convenţie. Si, în mod sigur, puţini sunt aceia care au citit programul unui partid. In momentul electoral decisiv de acuma, interesul alegătorilor e legat de valoarea moral-politică a pasului de unificare a forţelor democratice. De aceea Convenţia Democratică a devenit o soluţie şi o speranţă. De aceea probabil că vom vedea un ricoşeu al tribulaţiilor jocului politic, contrar celui al D-lui Câmpeanu, care a părăsit Convenţia pentrucă ar fi căzut pradă otrăvii diversiunii.

In fapt, Dl. Câmpeanu a criticat Convenţia într'un mod care demonstrează că locul dânsului nu era în ea; într'un mod care l-a făcut pe Dl. Iliescu să-şi frece mâinile de bucurie, văzând posibilă o refacere a colaborării comunisto-tătăresciene. Si uite aşa, un partid ca cel liberal, care are o uriaşă contribuţie la făurirea Istoriei României, ajunge să slujească, prin Dl.Câmpeanu, interesele instituţiei Ion Iliescu. Sunt chiar zvonuri că aşa ceva ar fi rodul unor obligaţii oculte.

In complexul ostilităţii D-lui Câmpeanu faţă de Convenţie intră şi indignarea dânsului legată de faptul că Partidul Alianţei Civice ar fi absorbit inteligenţele vii şi competente, răpind astfel Partidului Liberal un sprijin pe care el l-a considerat că i se cuvine de drept.

Vrând să candideze la postul de preşedinte, cu sprijinul partidelor din Convenţie dar, în acelaşi timp, însuşindu-şi şi posibilitatea de conlucrare cu Dl.Iliescu, ca posibil prim-ministru al acestuia, Dl. Câmpeanu şi-a creat o situaţie critică, pentrucă s'ar putea ca disidenţele şi desprinderile protestatare din sânul Partidului Liberal, să-l reducă, până la urmă, la nimic.

Pe de altă parte, ieşirea liberarilor din Convenţie, riscă să le diminueze prezenţa în Parlament.

E regretabil că, în confruntarea dintre democraţie şi comunism, Partidul Liberal s'a decis pentru compromisuri. In loc să joace pe cartea imperativului istoric, el joacă pe cartea Iliescu, sfidând Convenţia Democratică pentru calcule de interese proprii. Cele ale ţării nu contează.

Blocajul politic în care se află ţara, blocajul nomenclaturiştilor nu poate fi învins decât de puterea unirii. Unirea este singura opţiune salvatoare. Numai unirea poate scoate pe ''emanaţi'' din scenă şi face mutaţia decisivă spre democraţie. Dacă unire nu e, nimic nu e!

Eugen BÂRSAN

FSN SE INDUSTRIALIZEAZĂ

Sub supraveghere personală scribii D-lui Iliescu dela săptămânalele ''România Mare'' şi ''Europa'' au creat o industrie originală cu care plănuiesc să-şi asigure viitor multilateral.

Pentru reclama şi distribuirea mărfii s'au angajat experţi care-ţi oferă, ca bonus, leşie pentru spălatul petelor din soare şi diplomă de păzitor al Drepturilor Umane.

Noua industrie, plănuită pe baze strict economice, nu consumă nici un element de pe lista lui Mendelson; se foloseşte o singură materie primă, miasmatică, sustrasă din magazia intelectuală a d-lui preşedinte şi a intimilor săi tovi.

Se produc pe rotativă, săptămână de săptămână, seminţe pentru dezbinarea ţării...se produce ''Marea Minciună''.

Azi oponenţii ''democraţiei originale'' nu mai sunt golanii; acum e profitabil să-ţi acuzi opoziţia că-i ''antisemită'' şi singurul leac contra antisemitismului ar fi suprimarea libertăţii presei, ţelul după care galopează Dl. Iliescu: omori libertatea ca să ''salvezi'' libertatea!

Dl. preşedinte nu este nici măcar original: Străjerul nr. 2 a introdus cenzura pe motiv că apără Coroana, Valuta şi Secretele de Stat. Nu mai repetăm odioasele crime ale camarilei regale.

Preşedintelui din Palatul Cotrocenilor-care calcă prin tufişuri ca şi fostul Rege Carol al II-lea- i-a căzut asul de sub mânecă; el insistă să includă în grupul ''antisemiţilor''şi pe tinerii timişoreni, plămăditorii revoluţiei, strânşi în jurul publicaţiei ''Gazeta de Vest''.

Ca răspuns la ameninţarea că va suprima libertatea pentru care ei şi-au dat viaţa, Dl. Ovidiu Guleş (25 de ani), directorul revistei, a dat un comunicat prin care protestează că Dl. Iliescu ''asimilează linia creştină şi naţională a a revistei 'Gazeta de Vest'' propagandei şovin-comuniste, limbajului murdar şi urii de rasă, promovate de publicaţiile securisto-bolşevice 'România Mare' şi 'Europa'.''

''Gazeta de Vest--continuă comunicatul--consideră comunism-naţionalismul şi antisemitismul publicaţiilor 'România Mare' şi 'Europa' drept atentate în contra creştinismului, neamului şi statului de drept, atentate la fel de periculoase ca şi batjocorirea--de orice natură ar fi ea--istoriei sfinte a României, a adevărului despre acest neam şi despre credinţa lui în Iisus Hristos''.

Alăturăm la declaraţiile D-lui Ovidiu Guleş şi mărturiile D-lui Dr. în istorie Yiseph Govrin, vice-director în Ministerul de Externe al Israelului, fost ambasador la Bucureşti, făcute într'o prelegere la Universitatea din Tel Aviv, în cadrul Conferinţei internaţionale asupra istoriei Evreilor din România (Textul conferinţei a fost transmis de agenţia ARPres, N.R.):

''Evreilor din România li se permite să-şi practice în mod deplin valorile lor naţionale şi să se afilieze la orice mişcare politică. Ei pot părăsi ţara şi să revină când doresc, IAR ACUM PAR A FI MAI PUTIN DEPENDENTI DE CONDUCEREA CENTRALA A COMUNITATII'' (Am subliniat aceste rânduri ca să înţelegem mai bine îngrijorările D-lui rabin şef, Moses Rosen, N.R.).

Cu fineţe diplomatică, pentru a oferi D-lui Iliescu ''un lighean în care să-şi spele faţa'', distinsul profesor adaugă:

''Desele manifestări de antisemitism ce apar în unele reviste săptămânale sunt un produs secundar al procesului de democratizare...''

Sperăm că aceste clarificări din partea tineretului şi din partea intelectualilor evrei, să fie luare aminte pentru cei ce ne batjocoresc Neamul.

Stroe MOLDOVANU

DUPLICITATEA POLITICĂ A DOMNULUI RADU CÂMPEANU

Nicolae RODEAN

Opinia publică românească a fost profund indignată de ‘‘retragerea Partidului Naţional Liberal (P.N.L.) din cadrul Convenţiei Democratice (C.D.), cu atât mai mult cu cât, rezultatele îmbucurătoare obţinute în alegerile locale, au demonstrat că forţele opoziţiei UNITE - au reuşit să producă o schimbare de mentalitate în marea masă a alegătorilor, în formarea unui nou ‘‘crez’’ politic, mai ales pentru aceia care, în luna Mai 1990 s'au socotit îndrepăţiţi să voteze pentru Frontul Salvării Naţionale.

Aş mai adăuga că, în special în centrele urbane, alegătorii au văzut şi au simţit că alianţa opoziţiei constituie singura modalitate politică de a putea fi înlăturate vechile structuri comuniste din ţară.

Si iarăşi este de necontestat că până la 11 Aprilie 1992 încă se mai nădăjduia într'o ‘‘revenire’’ a P.N.L-ului în cadrul Convenţiei iniţiale, membrii acestuia considerând că ‘‘duplicitatea’’ liderului dăunează interesului ţării şi în acelaşi timp prejudiciază în mod grav ‘‘poziţia politică’’ a partidului însuşi.

S'a demonstrat, de asemenea, că ‘‘abilitatea’’ (?) acestuia în promovarea unei noi alianţe cu Partidul Naţional Tărănesc Creştin, Democrat (P.N.T.C.D.) şi cu Partidul Socialist Democrat Român (P.S.D.R.) nu este decât o propunere ocazională şi ‘‘fariseică’’, Dl. Câmpeanu intuind, anticipat, că va fi refuzat, dar a procedat astfel numai din dorinţa de a nu i se reproşa lipsa unei ‘‘politeţi politice’’ din partea foştilor săi parteneri în alegerile locale.

Numai că, ambiţios peste măsură şi ‘‘lacom de putere’’, profitând şi de o manifestă lipsă de personalitate şi de gândire politică a delegaţilor, precum şi ignorând justificata opunere a câtorva dintre ei, Dl. Câmpeanu şi-a impus punctul său de vedere şi astfel ‘‘despărţirea’’ de Convenţie a devenit oficială.

Ulterior, la 17 Aprilie 1992, un grup de cca. 500 de persoane, s'a desprins dintre participanţii la mitingul organizat de Partidul Alianţei Civice (P.A.C.) şi îndreptându-se spre sediul central al P.N.L. s'au manifestat violent, strigând lozinci noi şi chiar nebănuite: ‘‘Câmpeanu trădător’’ - ‘‘Câmpeanu fesenist’’.

Desigur, afectat de această etichetare, în seara aceleiaşi zile, la emisiunea ‘‘Actualităţi’’, la televizor, preşedintele P.N.L şi-a manifestat indignarea faţă de aceste acte de ‘‘huliganism politic’’, precizând că acestea au putut avea loc NUMAI dintr'o necunoaştere a democraţiei ca şi greşitei convingeri a acestora de a nu accepta SI o altă opinie în afară de aceea în care cred şi pe care o promovează. Ori, aceste ‘‘explicaţii’’ nu pot fi considerate altfel decât o încercare nereuşită de inducere în eroare a opiniei publice, prin denaturarea sensului şi semnificaţiei acelei manifestări, deoarece acestea erau reacţiile fireşti şi comune ale participanţilor care se considerau înşelaţi în buna lor credinţă şi văduviţi de speranţele în spre mai bine ancorate în UNIREA (şi în viitor) a tuturor partidelor componente ale Convenţiei Democratice.

Cu alte cuvinte, ‘‘marşul’’ spre sediul P.N.L. se aşează, se explică, se justifică şi izvorăşte dintr'o stare de tensiune psihologică de nestăvilită indignare faţă de ‘‘părăsirea’’ Convenţiei. De altfel, pentru cei prezenţi în Piaţa Revoluţiei, nu mai poate fi nici o îndoială că toţi au fost cuprinşi, cutremurător, de aceleaşi sentimente. Că pe de altă parte, printre grupul protestatar s'au aflat chiar şi membri ai P.N.L., ei inşişi simţindu-se îndatoraţi, psihic, să reacţioneze în aceeaşi manieră, desolidarizându-se de cei care ‘‘în turmă’’ au subscris la dezintegrarea Convenţiei.

Aşa dar, NU contestarea unei alte opinii; NU greşita înţelegere a democraţiei, ci ‘‘activitatea’’ liderului, cu toate ascunzişurile ei; urmărirea cu stăruinţă a unui privilegiu politic, personal, pe care-l consideră realizabil după alegerile generale; sinuoasa comportare duplicitară, ACESTEA au fost determinante ‘‘marşului’’ spre sediul central al P.N.L.

Numai că, cu aceeaşi lipsă de atitudine rectilinie, Dl. Câmpeanu, căutând să atenueze,cât de cât, efectele certificatului politic de ‘‘bună purtare’’ din 17 Aprilie când a fost etichetat de autorii săi ca ‘‘trădător’’, a găsit o ‘‘nouă explicaţie’’, canalizată, în cadrul emisiunii ‘‘In faţa naţiunii’’, la televiziune, orele 21:45,din 23 Aprilie 1992, în campania de calomniere şi denigrare a P.N.L. de către o parte a presei şi unii ziarişti, deşi STIA destul de bine că niciodată, aşa zisele ‘‘atacuri’’ nu au fost îndreptate împotriva partidului ci NUMAI împotriva D-sale. De altfel, în acest sens, sunt mai mult decât convingătoare precizările parlamentarilor (de valoare) care au părăsit P.N.L., profund nemulţumiţi de oscilaţiile şi mai cu seamă de inactuala duplicitate politică a fostului lor lider.

Aş mai aminti, spre edificare, că ex-Premierul Petre Roman, într' un interviu publicat în ‘‘Giornale d'Italia, vorbind despre ‘‘Monstruoasa coaliţie a lui Iliescu’’, destăinuia că în ipoteza în care ‘‘zâmbăreţul’’ (expresia ne aparţine) dela Cotroceni va fi reales preşedinte, Dl. Câmpeanu se va instala în palatul din Piaţa Victoriei, ca preşedinte al Consiliului de Miniştri.

Iată, prin urmare, că motivele invocate la televiziune cu scopul de a condamna actele de ‘‘huliganism politic’’ sunt copilăreşti, lipsite de valoare şi în acelaşi timp neputincioase pentru a înlătura ‘‘calificarea’’ ce i-a fost oferită, atunci, în 17 Aprilie.

Dar, alegerile generale se apropie şi Dl. Câmpeanu, devenind ‘‘original’’ pentru partid şi în acelaşi timp conştient că şi-a pierdut (într'o mare măsură) creditul moral în faţa ţării, probabil că şi-a amintit de principiul comunist potrivit căruia ‘‘este moral tot ce convine clasei muncitoare’’, principiu pe care, interpretându-l, a căutat să-l aplice şi condiţiilor specifice societăţii noastre.

Adică: în interviul din seara zilei de 30 Aprilie, la BBC, întrebat care a fost motivul ce l-a determinat să ‘‘părăsească’’ Convenţia Democratică, acesta a răspuns că nu înţelege o alianţă ‘‘cu Ungurii’’, repetând ‘‘cu Ungurii’’. Cu alte cuvinte, părăsind explicaţia anterioară (nici o colaborare cu U.D.M.R.), liderul P.N.L., inspirat, a ‘‘găsit’’ o altă justificare, canalizată DESIGUR către un anume ‘‘SCOP’’ politic şi aşezată, tot politic, în aceeaşi ‘‘abilitate’’ proprie, îndoielnică, condamnabilă, dar aferentă comportării sale duplicitare.

Si este uşor de înţeles că refuzul unei coaliţii ‘‘cu Ungurii’’ se fundamentează în speranţa de a obţine, pentru P.N.L., voturile alegătorilor din Transilvania unde, se spune, că în perioada alegerilor locale, mulţi dintre aceştia ar fi învinuit Convenţia Democratică de a fi acceptat o colaborare politică cu U.D.M.R.

Si ne întrebăm: este oare un nou concept politic, al D-lui Câmpeanu sau, dimpotrivă, o altă formă ademenitoare, ocazională, impusă tot de o atât de ademenitoare conduită şi strategie electorală?

Liderul, adept al formulei ‘‘prin noi înşine’’ iniţiată de I.G.Duca, ar trebui să înţeleagă că ASTAZI, ‘‘prin noi înşine’’ se impune necesitatea obligatorie a UNIRII tuturor forţelor care se opun comunismului şi spre această UNIRE este îndreptată speranţa cetăţenilor ţării, considerată, din convingere, ca fiind singura cale de propăşire economică şi stabilitate politică. Să dăm la o parte toate veleităţile personale sau de partid şi cu toţii - UNITI- umăr la umăr, stăruitori, să contribuim la refacerea patriei, cuprinşi, cu sfinţenie, de îndemnurile celor care s'au jertfit în Decembrie 1989, pentru TARA, pentru ROMANIA.

In final, aş mai aminti că sensibilitatea maselor pătrunde adânc în realităţile vieţii politice şi de partid iar ‘‘comportarea’’ celor care se pretind lideri este cercetată şi calificată corespunzător, simţul acestora (de atâtea ori neexteriorizat) descoperind ‘‘alianţe’’ ori ‘‘înţelegeri’’ pe care autorii lor, din comoditate ori prea încrezători, le consideră îndeajuns de secrete.

Aşa încât, fără a putea prevedea consecinţele acestor repetate duplicităţi ale liderului P.N.L. , ştim doar un singur lucru care nu îngăduie nici o răstălmăcire: oricare ar fi acestea, bune sau rele, ele izvorăsc din lipsa de moralitate a autorului lor.

Iar ardelenii hunedoreni spun că ‘‘politica fără morală este ca nunta fără lăută’’ (adica fără vioară).

Oare, Dl. Radu Câmpeanu, o fi auzit, DA, această zicală?

ÎNTRE LUMEA NOASTRĂ ŞI LUMEA LOR

Urmare din pag. 1

Lumea cealaltă se preocupă de asigurarea drepturilor individuale (de clasă, de grup, de partid, de camarilă sau oligarhie). De aceea asistăm în prezent la acest tablou sfâşietor, la criza şi anarhia în care individul ori o **categorie** socială îngustă nu voiesc să recunoască nimic deasupra intereselor personale (de grup). De aici şi nemiloasa exploatare şi înstrăinare a bogăţiilor ţării, deşi în urma noastră vor vieţui copiii şi copiii copiilor părinţilor de astăzi.

Această formidabilă răsturnare a rânduielilor fireşti, această rupere de raporturi, căreia (neo)comunismul i-a dat naştere, e o desfiinţare a ordinii naturale şi una din cauzele principale ale stării de tulburare a societăţii româneşti contemporane.

Poporul nu se conduce numai după voinţa capricioasă şi de moment a unei întâmplătoare majorităţi. Aceasta ar duce la dezorganizare. Nici conform dorinţei unei (unor) persoane. Aceasta s'ar chema dictatură. Ci şi potrivit unor legi naturale de viaţă şi moarte, în funcţie de care hamletiana întrebare a fi sau a nu fi devine normă ontologică. Practic, un popor nu se poate dirija, stricto sensu, prin el însuşi, ci prin acei reprezentanţi ai săi născuţi cu anumite aptitudini şi specialităţi. Normal şi oportun este ca elita naţională, creată după principiul selecţiunii sociale (nu al ‘‘emanaţiei’’), să fie capacitată acuma a scoate România din starea de nenorocire în care se găseşte. Altfel, iarăşi o mulţime rătăcită, dezinformată şi ignorantă, va fi captată - prin promisiuni, şantaj, ameninţări, demagogie, manipulare, bani etc. - pentru orice ‘‘idei’’ sau candidat de care habar nu are; pe măsura măiestriei celor abilitaţi, de feluriţi politicieni, ca să regizeze viitoarele alegeri. Primatul elecţiunii nu poate contraveni şi anula principiul natural al selecţiunii. Si bolşevicii, şi anumiţi ‘‘democraţi’’ proclamă necesitatea vitală pentru societate a unei elite (‘‘clasă conducătoare’’, ‘‘tehnocraţie’’, ‘‘aleşi ai poporului’’). Călăii Neamului, alde A. Călinescu, Nicolski, Drăghici, T. Georgescu şi alţii nu formau şi ei o ‘‘elită’’, unii revendicându-şi în ceasul de faţă ‘‘meritele’’, nu şi crimele comise? Problema capitală ce se pune azi poporului român este înlocuirea elitei satanice, degenerate şi false, cu una bazată pe o superioritate moral-spirituală înainte de orice. Căci ideea de elită o vedem legată intim de ideea de jertfă, de sărăcie, de trăire aspră şi severă a vieţii. Foşti deţinuţi politici, anticomunişti activi, persoane necompromise, de o înaltă competenţă profesională şi rectitudine morală, tineri curaţi ca lacrima şi plini de voinţă şi energie - iată nucleul elitei de mâine a naţiei noastre. Are ea ceva comun cu ‘‘elita’’ banului, a tuturor patimilor şi a ambiţiilor politice ce se constituie în acest răstimp, într'un mod jalnic şi vulgar, în ţară?

Anticomunismul nostru îşi are temeliile înfipte în principiul dragostei aplicate, capabile să împace autoritatea şi libertatea. Dacă marxiştii promovează (prin ură, teroare, crime) linia de tiranie, de împilări şi nedreptăţi, de răzvrătire sângeroasă şi de permanent conflict, iar adepţii unei libertăţi ‘‘sans rivages’’, haosul, anarhia, războirea socială, noi găsim în iubirea creştină rădăcinile credinţei, muncii, ordinii, disciplinei. In consecinţă, totalitarismului roşu îi opunem democraţia sănătoasă şi pluralistă, stimulatoare de progres pentru ‘‘singurul popor din lume care în toată istoria sa n'a săvârşit păcatul robirii, încălcării sau nedreptăţirii altor popoare’’ (Corneliu Z. Codreanu). Aşadar, în locul luptei de clasă şi al vrăjmăşiilor partizane - respect faţă de persoana umană, indiferent de neam, rasă, religie, convingeri politice, respect şi colaborare cu toate naţiunile care, la rândul lor, manifestă o similară diferenţă. De ce? Pentrucă piatra unghiulară dela care pornim e omul, nu programul politic. Poporul român, în aceste zile dramatice ale lui, are nevoie în primul rând de mari educatori, de directori de conştiinţă; şi abia după aceea de oameni politici excepţionali!

De aici reiese şi încadrarea noastră - în pofida infamiilor şi calomniilor duşmane - într'o ordine şi legalitate desăvârşită. Sloganul guvernamental al zilei a rămas cel de odinioară: ‘‘Nu vă putem distruge, deoarece încălcaţi legile? Le nesocotim noi şi vă exterminăm?’’ Născocind despre ‘‘verzi’’ poveşti de groază de speriat nevârstnicii perioadei lui Baubau, şi pe neavizaţi, sistemul talmudic funcţionează în continuare: acuzaţi pretutindeni, în ţară şi în afară, de mai toate oficinele politice (unele chiar de obârşie ‘‘opozantă’’) de ‘‘violenţă’’, pe de o parte; pe de alta, stând în limitele perfectei nonviolenţe, victime ale violenţei cumplite, preluate, dezvoltate şi nuanţate dela un regim la altul, ca o ştafetă mânjită de sânge. Principala vină - însăşi existenţa noastră. De unde pornesc şi destabilizarea, agresivitatea, exagresivitatea, extremismele... N'a murit nimeni, de pildă în ultimii 50 de ani, ca urmare a acestor pretinse (şi inventate) violenţe şi răzbunări. In schimb, cimitirele şi nenumărate alte locuri sfinţite cu oseminte de Români sunt umplute cu victimele sălbaticului aparat represiv antilegionar. Iar, minţindu-se dela ochi, se comunică invariabil, decenii de-a rândul (vreo şase!): ‘‘N'a murit nimeni. N'a fost ucis, maltratat, strangulat nimeni, n'a existat pogrom antigardist. Nici în '38, nici în '39, nici în '41, nici după '48! E adevărat, prigonitorii profesionalizaţi n'au putut să omoare atâţia câţi au fost gata să se jertfească pentru apărarea Neamului. ‘‘Taina libertăţii nu-i alta decât curajul de a înfrunta moartea’’, nu înceta a ne repeta în închisoare un venerabil cărturar. Cel atacat are totdeauna dreptul (şi datoria) să se apere. A capitula, a ceda agresiunii ori şantajului nu înseamnă altceva decât a te învoi cu sclavia.

Spre deosebire de vanitoşii politici de astăzi, care umblă ca şarpele după Putere, lumea noastră nu a urmărit niciodată guvernarea. N'a recurs şi nu poate recurge la ideea de complot sau de lovitură de Stat. E aceasta o luptă fără rost, în gol? Nicidecum! Biruinţa va veni, doar ca o consecinţă a desăvârşirii unui proces interior de conştiinţă a naţiunii.

Doctrinele sociale, comunistă, individualistă, liberalistă ce ne-au sufocat datorită ineficienţei soluţiilor oferite, n'au făcut decât să ne apropie mai mult de imperativul instaurării unei ordini economice inspirate din dreptatea socială şi dragostea creştină. Remediul fundamental stă într'o înnoire sinceră a vieţii personale şi publice după principii evanghelice. Prosperitatea sănătoasă pe această temelie se bizuia.

Să dăm, în fine, cărţile pe faţă: aceasta este şi vrea lumea noastră. Numele ei? Nu importă, întrucât el nu schimbă nimic. Dar pentrucă fiecare o poate numi cum îi place, lăsaţi-ne şi pe noi să-i zicem: lumea legionară.

Valeriu NEŞTIAN

65 de ani dela înființarea "Legiunii Arhanghelul Mihail"

ICONARII

—Nicolae ILIESCU - Zahu PANĂ—

Inceputul a fost auster și plin de semnificații, lipsit de orice festivitate gălăgioasă, cu o simplă însemnare într'o condică devenită însă, inscripție lapidară pentru întreaga istorie românească a acestui secol: "Astăzi, Vineri 24 Iunie 1927 (Tăierea Capului Sf. Ion Botezătorul), ora zece seara, se înființează LEGIUNEA ARHANGHELUL MIHAIL, sub conducerea mea. Să vină în aceste rânduri cel ce crede nelimitat. Să rămână în afară cel ce are îndoieli. Fixez șel al gărzii dela icoană pe Radu Mironovici". Semnat: Corneliu Zelea Codreanu.

Sedința de înființare a Legiunii n'a durat decât un minut: atât cât s'a citit actul de mai sus. Câți erau? Cinci tineri care mai rămăseseră din grupul "Văcăreștenilor" (pentrucă unul dintre ei, Tudose Popescu, murise în urma suferințelor din închisoare) la care se mai adăugaseră câțiva studenți dela Iași.

Starea sufletească a celor ce au înființat Legiunea e descrisă de fondatorul ei: "Nu ne interesa dacă vom birui, dacă vom cădea înfrânți, sau vom muri. Scopul nostru era altul: de a merge înainte, uniți. ...orice soartă ne-ar fi dăruită, înfrângerea sau moartea, ea va fi binecuvântată și va da roade pentru neamul nostru. Sunt înfrângeri și sunt morți care trezesc un neam la viață, după cum sunt și biruințe dintre acelea care-l adorm".

Ce frământări, ce zbucium sau, mai bine zis, ce ceas de răscruce i-a adunat pe acești tineri, atât de puțini dar așa de hotărâți și liniștiți, să pornească pe un drum înnecat în ceața dezbinărilor și confuziei politice din țară? Era pustiul care coborâse în sufletele lor după prăbușirea măreței opere "Liga Apărării Național Creștine". O mișcare de felul Ligii, comenta fondatorul Legiunii, "nu moare din cauza dușmanilor din afară. Ea moare din cauza dușmanilor dinlăuntru".! S'au dus, deci, acești tineri cu inima ruptă de durere, s'au dus la conducătorii celor două fracțiuni ale Ligii, născute din dezbinare: "Am venit acum pentru cea din urmă dată la Dvs. ca să ne luăm rămas bun și să vă rugăm să ne dezlegați de toate jurămintele depuse... noi rămânem să luptăm singuri, după cum ne va conduce mintea și inima noastră."

La 1 August, al aceluiași 1927, a apărut primul număr din "Pământul strămoșesc". Pe copertă, la mijloc, icoana Sfântului Arhanghel Mihail, din Biserica Incoronării, dela Alba Iulia, pe care se găsesc scrise următoarele cuvinte: "Spre inimile cele necurate care vin în prea curata casă a lui Dumnezeu, fără milă întind sabia mea".

Manifestul noii Mișcări e semnat de Ion Moța, și e uluitor de simplu și de frumos: "Dela Icoană și Altar am pornit, apoi am rătăcit o bucată de vreme purtați de valurile omenești și n'am ajuns la nici un mal, cu toată curățenia impulsurilor noastre. Acum, cu sufletul greu, răzlețiți, sfârtecați, ne strângem la adăpost, la singura căldură și alinare, tărie și confortare a noastră, readucătoare de puteri, la picioarele lui Iisus, în pragul orbitoarei străluciri a cerului, la Icoană. Noi nu facem și n'am făcut politică o singură zi din viața noastră. Noi avem o religie, noi suntem robii unei credințe. ...Pentru noi nu există înfrângere și dezarmare, căci forța, ale cărei unelte noi vrem să fim, e etern invincibilă."

Se iniția atunci, și se cristaliza chiar, o nouă definiție a raportului politic între pâinea noastră cea de toate zilele și apa pe care femeia din Samaria i-a cerut-o lui Cristos, la puțul lui Iacob. Mișcarea Legionară s'a născut, astfel, în viața publică românească, din necesitatea de a nu separa, în mod radical, materia de spirit și spiritul de materie. Legiunea, în doctrina ei, nu nega existența, rostul și necesitatea materiei. Nega însă, cu toată hotărârea, dreptul stăpânirii absolute a materiei asupra conviețuirii sociale a oamenilor. Si nici rațiunea singură, cu toată splendoarea ei, nu mai era capabilă, în raportul viață-destin, să călăuzească sorțile lumii.

Dar Mișcarea Legionară se năștea în virtutea unor drepturi naturale ale neamului românesc, și numai pe baza lor își definea și își asuma sarcina de apărare a formelor de viață milenară ale națiunii latine și creștine care se numește România. In discursul din camera deputaților - publicat în Monitorul Oficial din 3 Decembrie, 1931 - Corneliu Codreanu insista cu pasiune asupra acestor sarcini: "...țin să afirm dela început că noi nu suntem o generație așa cum o cunoașteți D-Voastră dintr'o anumită presă. Noi nu urmărim decât să ne apărăm Patria sacră, Patria amenințată de viscolul furtunii, Patria părinților și cuibul cald al celor ce vin după noi."

Tânăra organizație începuse să obțină succese, să câștige aderenți în toate straturile sociale și, mai ales, să impresioneze prin puritatea ideilor ei. Devenea însă prin aceste succese, un pericol pentru o categorie de oameni, ale căror interese erau de altă natură, contrare și noțiunii de Patrie, și celei de familie, și celei de credință.

In vara anului 1927 murise Ferdinand, regele sub care se întregiseră hotarele țării, se făcuse România Mare. In primul număr din "Pământul Strămoșesc" moartea Suveranului (cuvântul i se potrivește) era anunțată în felul următor: "A murit Regele nostru." Regele nostru: să dai Cezarului ce este al Cezarului! Carol al II-lea a fost adus în țară în 1930, însoțit de o concubină. Dar atunci când cezarul nu mai e Cezar? Când nu-i pasă nici de sacralitatea Patriei, nici de bunurile oamenilor, nici de familie, cuib cald al copiilor, nici de armată care să apere frontierele neamului? Ce este, dacă nu mai e Cezar? Așa s'au născut furtuna și viscolul. Se fărâmițau partidele. Se cumpărau cu onoruri și funcții bine plătite conștiințele viitorilor miniștri. Se înmulțeau scandalurile. Carol al II-lea cezarul care nu mai era Cezar, arunca Crucea în Dâmbovița, la Bobotează, apărea la balcon în mare ținută, la zilele mari ale neamului. Pe urmă se retrăgea în umbra perdelelor unde îl așteapta amanta. Țăranul suferea, muncitorul era slugă la "ciocoi". Banii se chemau Skoda. Legiunea protesta.

Ministrul de Interne prin decretul Consiliului de Miniștri, din 11 Ianuarie 1931, dizolva Legiunea Arhanghelul Mihail. Arestări, schingiuiri, ucideri: acestea devin legile falsului cezar, căruia și cărora se închina majoritatea oamenilor politici și de guvern. "Bate păstorul și i se va risipi turma", îi cânta lui Carol al II-lea un fost prim-ministru. Stă scris în propriile memorii. Sfatul era îndreptat împotriva lui Corneliu Codreanu. Carol își temea viitorul. La rubrica "Telul final al neamului", în cartea "Pentru Legionari", Codreanu scrie: "Telul final nu este, viața, ci Invierea. Invierea neamurilor în numele Mântuitorului Iisus Cristos... Acest moment final, Invierea din morți, este țelul cel mai înalt și mai sublim către care se poate înălța un neam". Ca la început: înapoi la Icoană! Cu neam cu tot. Carol al II-lea și oamenii fățarnici care îl adulau nu puteau să nu înțeleagă ireversibilitatea etică a Mișcării Legionare. Işi ziceau: Telul final e învierea? Nu e averea? Nu e puterea? Nu e duduia? Cuvintele îngrozeau.

Iar la rubrica "Monarhia și legea monarhiei", ascultând durerile și răzvrătirea murmurate pe tot cuprinsul țării "Un monarh face ce vrea? Atunci când e mare și când e mic, când e bun și când e rău?" - răspunde cu voce clară și adevărată: "Un monarh nu face ce vrea. Un monarh e mic atunci când face ce vrea, și e mare atunci când face ce trebue. Există o lege a vieții neamului. Un monarh e mare și bun, atunci când se menține pe această linie. E mic și rău, în măsura în care se îndepărtează de această linie a vieții neamului, sau i se opune. Iată legea monarhiei. Regele Ferdinand, împotriva oricăror legături și interese s'a plasat pe linia neamului, a îndurat cu el, a făcut jertfă alături de el, a izbândit cu el. Prin aceasta el este mare și nemuritor." Zarurile au fost aruncate.

La 30 Noembrie 1938, Codreanu și alți, treisprezece camarazi de-ai lui, toți legați de mâini și de picioare, au fost strangulați, în timp ce erau transportați, sub pază, dela închisoarea dela Râmnicu Sărat la Jilava. Avea atunci 39 de ani. Ceilalți, mai puțini. O imensă placă de beton a fost turnată peste trupurile lor, peste care se turnase în prealabil acid sulfuric. La palatul falsului cezar, în noaptea aceea, se spune, s'a băut șampanie din belșug.

Au venit apoi comuniștii. Ce s'a întâmplat sub ei e lucru știut de toți: un neam întreg a fost batjocorit, chinuit timp de o jumătate de secol: milioane de ani de condamnări aruncate pe umerii a sute de mii de Români. Si mii, și mii, și mii de morți, în toată țara. Urmașii lui Codreanu, împreună cu ofițeri ai armatei, cu preoți ai bisericilor, cu elevi de liceu, cu studenți (mai ales) cu oamenii cinstiți ai partidelor politice, și-au petrecut viața toată în pușcării. "Noi n'am avut tinerețe", se citea pe placardele demonstranților din Piața Universității. Erau sfintele zdrențe, umbrele sfinte ale neamului. Tinerețea altora, multora, se topise în pământul gropilor comune. Deasupra multora a înflorit floarea soarelui și s'a copt grâul de aur. De sus, din ceruri sfinte, sufletele lor se bucurau că în România lor mai erau încă flori.

La 65 de ani dela înființarea Legiunii, noi,"ce din mila sfântului facem umbră pământului", nu putem decât să ne plecăm genunchii minții și ai sufletului și să spunem: dragi camarazi, vom încerca să nu uităm legea națiunii, așa cum voi ne-ați trasat-o. Si nici pe voi nu vă vom uita. Așa să ne-ajute Dumnezeu.

PAHARUL DE AMĂRĂCIUNE NU-I ÎNCĂ PLIN

—Sandu MICULESCU—

Se pare că la ora actuală singurii convinși de răul comunismului sunt numai cei ce au fost schingiuiți până la desființare fizică și morală. Numai ei, cu slabele lor puteri, poartă steagul luptei anticomuniste, fără surle și tobe, fără alte interese decât cele ale neamului pe care l-au iubit atât de mult, participând cu fărâma de suflet, ce le-a mai rămas, într'o luptă surdă, care parcă nu convinge măcar pe tineri. Tineri în care ne punem speranțele și pentru care, în mare măsură, "noi n'am fost c'o festivă chitară la balul și dansul luminii", renunțând la Heidelberguri și blonde iubiri diafane.

La toate strigătele noastre de alarmă, la toate manifestările tradiționale sau cele de creștinească aducere aminte ale celor ce și-au jertfit viața visând să schimbe soarta neamului acestuia obidit, nu s'a simțit nimic.

Personalități de Stat si de partid precum și înaltele fețe bisericești nu și-au făcut în nici un fel simțită prezența. Poate e mai bine așa pentru a nu întina înălțătoarele momente.

In schimb toți au răspuns prezent la "holocaustul" Evreilor, pentru care până și Majestatea Sa Regele Mihai I și-a vărsat lacrimile, neuitând să ne mai ponegrească odată.

Mulți, din afara rândurilor noastre, se întreabă cum a fost posibil ca la comemorările dela locurile de tortură la Jilava, Miercurea Ciuc, Târgu Ocna etc. parcă înțeleși, ne-au ignorat cu toții. Să numai vorbim de presă care, de altfel, nu pierde o ocazie ca să nu ne înjosească.

De 9 Martie, ziua celor patruzeci de Sfinți, ne-am adunat la Biserica Silvestru pentru a-i prohodi și a ne ruga Domnului să ierte păcatele celor ce, pentrucă și-au făcut sfânta datorie față de neam, au fost răsplătiți cu o moarte de câine.

Mărimile zilei, nici de ochii lumii, nu s'au obosit să vină. Parcă s'ar lepăda și ar fugi ca de niște răufăcători.

Ce să mai vorbim de luările de cuvânt din Biserică. Parcă au uitat contra cui au luptat, dacă au luptat. Ne-am mirat că au uitat să treacă în rândul martirilor neamului și pe Armand Călinescu.

O Doamne! Vino, Doamne, să vezi ce-a mai rămas din oameni!

Parcă spre a-mi da dreptate, acum câteva luni au fost aduse, cu mare pompă, din Franța, rămășițele pământești ale lui Titulescu, eroul care a dus Franța și România alături de U.R.S.S. La comemorare nu a lipsit toată conducerea țării, Academia Română și oameni politici.

Asta da, erou național!

VERDE

Oceanic mă cuprinde, primăvara,
culoarea cu cascada ei de tril,
când, ca o răsuflare de copil,
zefirul blând, învie lăcrămioara!

Oștirea voievodului April
va dezrobi și de-astă dată țara.
Iată-l venind cu paloșul ca para,
precum Arhistrategul Mihail.

Culoarea Sfântă-a Bunelor Vestiri
culoarea generoasă-a tinereții,
eternul verde-al marilor iubiri.

In cerul sfânt mărturisesc asceții:
-Pădurile nu sufăr' desfrunziri,
ci freamătă smaraldic codrul vieții!

Sergiu MANDINESCU

Eseul politic

EXAMENUL DE ADMITERE

——Constantin MACRI——

Problema tineretului, a pregătirii și a viitorului lui, au stat totdeauna în centrul mișcărilor politice creștin democrate.

Abia prin "Generația dela '22", România interbelică descoperă că are un tineret al său care cerea un plus de considerație față de dictatura politicianistă a vremii. Dar, e în tradiția istoriei românești ca tineretul să se bată pentru dreptul său la viață.

Evenimentele dela 22 (tot "22") Decembrie 1989, au demonstrat că în fața celei mai atroce dictaturi, tot tineretul, a găsit spontan, disponibilitatea jertfei proprii, pentru a înlătura tirania.

De această prăbușire a monstruosului regim n'a beneficiat tineretul, ci șobolanii politici care deși năpârliți de vreme și mizerie și-au adulmecat din instinct prada puterii și ronțăie fiecare câte o părticică din marea plăcintă compusă din tot felul de ingrediente, voiajuri în exterior, vile, invitații la nababi, dulcele plic al traficului de influență, o schimbare cu adevărat "revoluționară" a destinelor lor mediocre de până mai ieri. Repede, în orice condiții, căci mi se împlinește sorocul, am fost privați destul, acum, căci mâine s'ar putea să ne stea inima. Inimă care n'a bătut niciodată decât pentru pasiunea de a avea.

In această vreme tineretul, și deocamdată ne referim numai la o gravă și cronică problemă a tineretului studios, se traumatizează, se disperă, părinții își vând verighetele ca să plătească costul negustoresc al meditațiilor, pentru a lua un examen de admitere în facultate, examen care are încorporat "ab initio" atâtea necunoscute și atâta aleatoriu, încât cu tot efortul dârz, cinstit al tânărului candidat, el nu reușește să intre în cercul strâmt al admișilor.

Această severă cenzură nu este motivată nici științific, nici pedagogic și mai ales este absurdă și inadmisibilă din punct de vedere social. Naufragiază (a și făcut-o pentru generațiile din '50 încoace) destine care au vrut cu bună credință să-și dobândească o pregătire superioară.

Numai bestiile comuniste au inventat "dosarul" candidatului pe care puteau scrie cu creion roșu într'un colț: "fiu de chiabur" sau "fiu de preot" sau "de intelectual", împingând parodia luptei de clasă până la a răni pe viață conștiința fragedă a adolescentului. De atunci a apărut "industria meditațiilor" cu efecte atât de benefice pentru corpul profesoral pe aspect material, dar atât de destructive pe aspect moral.

In tribunale se găsesc (în arhive) zeci de dosare în care un loc la medicină era negociat contra cincizeci de mii de lei, când un Trabant costa 32.000 sau o Dacie 70.000. Si tot astfel la A.S.E., la Politehnică etc.

Este absolut adevărat că au fost și profesori, conferențiari etc. de o integritate morală absolută. Cazul profesorului St. Nenițescu, mare savant în chimie organică, care a refuzat semnarea procesului-verbal al doctoratului lui Elenei Ceaușescu este unanim cunoscut. A trebuit adus de-la Iași un "prof. dr." care însă a semnat. In fața posterității, unul s'a acoperit de onoare iar celălalt de dispreț.

Trebue s'o repetăm, până la saturație, că învățământul și sănătatea publică nu pot fi obiecte de piață liberă.

Pot exista școli și universități particulare cu autorizarea și supravegherea ministerului de resort, pot exista cabinete și clinici medicale particulare, dar apelul la ele este cu totul alternativ, baza formând-o învățământul de Stat și Asistența Sanitară girată de Stat, în condițiuni stabilite de legi și regulamente, dictate și impregnate de cel mai real democratism și umanism.

Comuniștii prin demagogica lor lege" a asigurării locului de muncă" după absolvire, prin "repartiție", au săvârșit o triplă crimă: au pus, în mod artificial, neștiințific, o barieră, de netrecut aproape, în cadrul aspirațiilor legitime ale tânărului bacalaureat de a se face medic, de exemplu. Pentru 100 de locuri se prezentau 1200 de candidați. Deci, 12 pe un loc. Cum să-i selecționezi? Fiindcă este de presupus că pentru nouzeci la sută din candidați pregătirea era aproximativ egală. Atunci, intrau în joc pârghiile necunoscutului, parțial enumerate la început. Ce se făceau cei o mie o sută de candidați rămași pe din afară? Ce-și spuneau ei, în sinea lor? Mai încercau încă odată, până cădeau în abulie sau se pregăteau într'o specialitate pentru care nu aveau nici un fel de atracție sau vocație, - și asta constituie a doua crimă de alienare a sute și mii de tineri. Si în sfârșit, "garantându-le" locul de muncă, injectau dela vârste timpurii "privilegiul" de a nu muri de foame, oricât de prost ar fi fost pregătit, oricât de neinteresat ar fi fost de munca lui. De aici teribila aplatizare profesională și intelectuală a tinerilor. Evident, cu fericite excepții. Excepții datorate, în special influențelor din mediul familial. Restul o actualizare progresivă și de masă, mai ales pe timpul deceniilor ceaușiste.

Propunerea ce urmează pleacă dela principiul: cât mai multă cultură înseamnă (sau trebue să însemne) cât mai multă civilizație, cât mai multă civilizație trebue să însemne cât mai mult umanism. Dreptul la cultură este un drept tot atât de sacru ca și dreptul la libertate. Cui i se refuză dreptul de a se cultiva, de a se pregăti profesional, la cotele cele mai înalte ale epocii, i se refuză, în fond, dreptul de a se realiza ca personalitate umană. Ceea ce în evoluțiile moderne înseamnă, în fond, dreptul la viață,ca viață umană. Nu numai strict biologic. Comuniștii au tratat oamenii ca pe specii animale care trebuiau hrănite biologic, în limite "științifice" lansate P.C.R.-ul și Ceaușescu în ultimul deceniu. Planificarea umană însemnă strivirea umană.

Tot tineretul care aspiră la cultură și la o înaltă calificare profesională trebue să aibă posibilitatea de a-și realiza această absolut legitimă aspirație. Este, sau trebue să fie, una din preocupările fundamentale ale oricărui guvern. Tânărul sau tânăra bacalaureată trebue să aibă posibilitatea de a se înscrie la orice facultate dorește. Principiul numărul unu. .

Orice facultate va avea sau își va organiza cursurile și lucrările de seminar sau laborator în trei cicluri: de zi, seral sau prin corespondență. Principiul numărul doi.

Repartizarea solicitanților la unul din cele trei cicluri se va face pe baza mediei obținute la bacalaureat. Sau la cerere, pentru ciclul seral și cel prin corespondență. Facultățile vor anunța numărul locurilor disponibile la zi iar înscrierea solicitanților se va face pe baza criteriului de mai sus. Sau eventual, media pe ultimii trei ani etc. Rectoratele și decanatele vor emite regulamente pe baza legii pe care o sugerăm.

Cursurile serale pot avea loc între orele 18.00-22.00. Cele prin corespondență: răspunsul la două teme pe lună pentru fiecare obiect. Evident, controlul pentru toate trei ciclurile se va face prin examene de sfârșit de an, la fel de riguroase, pentru oricare din cicluri. Lucrările practice de laborator etc., pentru cei din ciclurile seral (în parte) și prin corespondență, se vor face prin prezență personală, în lunile Iulie și August (eventual parțial și Septembrie). Pentru ciclul seral durata studiilor va fi un an în plus, pentru cel prin corespondență, doi.

In vederea evitării eludării responsabilității pregătirii pentru cei din ciclul "corespondență", în lunile de practică și prezență directă din Iulie-Septembrie, se vor face colocvii săptămânale și probe de îndemânare practică, decisive în notarea finală. Regulamente și instrucțiuni amănunțite vor trebui cu grijă și minuțios elaborate. Se vor elabora bibliografii obligatorii, caiete de lucrări practice etc. In cadrul celor doi ani suplimentari (dela ciclul "prin corespondență " studentul dela medicină (de exemplu) va face după 7 ani de studii un an de practică efectivă în spital, idem pentru cei dela Politehnică, în uzină, în fabrică, pe șantier, după aceea și cu această notare, se va trece la examenul de diplomă.

Care ar fi avantajele reformei preconizate de noi?

In primul rând se termină cu această teroare care a nefericit atâtea zeci de mii de tineri și care se cheamă examenul de admitere. Un examen care a devenit obiect de speculă din partea unor pedagogi improvizați. Examen care nu selecționează valori ci, poate, chiar dimpotrivă, fiindcă intră cei mai stăruitori care nu sunt neapărat și cei mai inteligenți și mai inventivi. O anume aplatizare, conformism și dezabuzare se observă deja, mai demult, la tinerii absolvenți. Comunismul le interzicea țâșnirea gândirii proprii în anumite momente ale pregătirii lor, când inevitabil se iscau întrebări și nedumeriri.

In al doilea rând se dă dreptul oricărui tânăr bacalaureat să-și facă pregătirea în specialitatea în care se simte atras. Procedând astfel, aria de selecționare a valorilor specifice fiecărei specialități se extinde dela (de exemplu) o sută de candidați la o mie două sute. Adică, cu alte cuvinte șansa ca societatea să descopere talente, vocații, inspirații, de ce nu, genii, crește de douăsprezece ori. Si aceasta nu e deloc neglijabil, în perspectivă, pentru întreg organismul social.

Se va tripla numărul de lucrători din învățământul superior, la toate nivelurile de ierarhie. Profesori, conferențiari, lectori, asistenți, personal administrativ și tehnic și cei dela seral și "prin corespondență", urmând să plătească o taxă simbolică, echivalentul cheltuielilor de regie.

Se difuzează cultura și instrucția în masă. Cei interesați și pasionați, cu adevărat, având la îndemână sisteme de afirmare și emulație (concursuri, teste spontane, contribuții proprii etc.) se decantează o adevărată elită intelectuală și tehnocrată.

Răspunsul la cea mai teribilă întrebare: ce vom face cu atâția specialiști și intelectuali? Ei vor fi plasați în structura pieței libere și a liberei inițiative, care sunt chezășia progresului social.

Si apoi numai aparent, situația devine îngrijorătoare și alarmantă pentrucă din cei care nu vor fi luat startul în anul I, numai o jumătate vor finaliza studiile în cazul cel mai optimist. Iar din această jumătate, nu este obligatoriu - pe baza competitivității reale - ca toți să-și exercite exact meseria pentrucă s'au pregătit. Activități conexe le stau la îndemână în măsura în care au învățat și știu ceva. Două profiluri, indiscutabil, rămân: că am dat o șansă unui tânăr de a se califica acolo unde el voia, că am încorporat în membrii grupului social o cantitate cât mai mare de cunoștințe superioare răspândite pe secțiuni de specialitate și las un număr cât mai mare.

Pe cine poate deranja că vom avea peste o jumătate de secol o populație majoritar intelectuală? Un om calificat dacă nu se descurcă în sectorul său va lua alt drum. De ce nu am putea avea negustori ori șoferi titrați? Că aceștia se vor simți frustrați e mai puțin probabil decât că un tânăr bacalaureat care se simte învins pe viață că n'a putut să-și facă meseria la care a visat sau să ia, în prezent, drumul emigrației. Legile evoluției sociale sunt inexorabile iar legea dreptului la instrucție superioară este tot atât de inexorabilă și naște, potențial, o mai mare cantitate și proporție de decepție și alienare, în caz că rămâne nesatisfăcută. O speranță înșelată este mai mult decât o speranță refuzată.

Oricum, orizontul intelectual deschide perspective noi orizontului de acționare pragmatică. Si poate, aici, este una din cheile perfecționării sociale, globale, în viitor. In culturalizarea și specializarea în masă a oamenilor. Luptând contra ignoranței luptăm contra sălbăticiei intoleranței, discriminării și a falselor valori. Să desfășurăm pe toate căile posibile această luptă. Să nu ne temem de șomajul intelectual, să ne temem de șomajul propriu zis. Emulația și inventivitatea nu sunt născute de brațele vânjoase ci de creierele luminate și productive de idei forță, în toate sectoarele. Idei care produc bunuri și servicii din ce în ce mai diferențiate, mai specializate și uman mai utile. Societatea de consum sau post-industrială a căpătat defectele care i se impută tocmai din cauza ignoranței publicului consumator, credul și neinformat și nedeprins să mediteze și să gândească probleme de ecologie, economie a resurselor, virtuție simplității etc. Aici numai o efervescentă dialectică informațională poate stopa ruina mediului ambiant spre care ne îndreptăm pe scară mondială.

Pentru România actuală școlarizarea universitară în sistemul propus de noi mai are și marele avantaj specific și conjunctural că blochează, sau în orice caz limitează oferta, nu totdeauna acoperită de un conținut corespunzător, a universităților particulare, care la noi ca și, uneori,

Continuare în pag. 7

SĂ NE CONSUMĂM ENERGIILE CU FOLOS

—Mihaela MOISIN—

In timp ce tineri și bătrâni se agită și demonstrează pentru aducerea Regelui în țară, Dl. Iliescu și feseniștii dumnealui, precum și cei ai D-lui Roman își continuă liniștiți campania lor electorală. Spunem liniștiți, pentrucă ei știu un lucru simplu și imbatabil, acela că bietul popor român, mințit, cine mai știe a câta oară, a participat la un referendum în Decembrie trecut, prin care și-a spus opinia (ce dacă a fost în minoritate?) votând pentru o formă de guvernământ - republică, fără a gândi atunci - pentru acum - că nici nu s'a amintit măcar de o posibilitate a Monarhiei.

Așa suntem noi, Românii. Incepem lucrurile dela coadă și ne pierdem pe drum, neajungând niciodată la cap.

Toată energia pe care o consumă acești monarhiști, cu bune și frumoase intenții nu poate fi refăcută în scurtul timp ce va rămâne până la alegerile amânate pentru Septembrie.

In acest timp, D-nii Iliescu și Roman, în același scop dar de astă dată în tabere diferite, se plimbă prin lume, încercând să câștige simpatia, nu atât a Occidentului, căci pentru acesta ei amândoi sunt complet compromiși, cât a cetățenilor din România, pe care speră să-i amețească încă odată. Petre Roman se plimbă prin Statele Unite, unde nu este primit la Casa Albă, iar Dl. Iliescu se duce la Rio de Janeiro, la o conferință pentru mediul înconjurător, unde prezența lui trece neobservată, neapărând nici pe lista de participanți, în presa străină. Dar faptul că o parte din presa din România dă atenție acestor vizite ale celor doi "șefi", îi ridică în ochii oamenilor de bună credință din țară, dar care nu au acces la presa străină. Astfel aceștia sunt informați de succesele pe care "șefii" le-au avut în Occident, de primirea deosebită care li s'a făcut. Dezinformarea lucrează ca pe vremea lui Ceaușescu.

Intre două vizite în Occident, și unul și celălalt se ocupă de propagandă electorală, cu toate instrumentele pe care numai ei le au la dispoziție: **presa, radioul, televiziunea și Securitatea**, care funcționează din nou ca în vremurile bune.

Iar bieții oameni cumsecade, strigă într'una pe Rege, să vină în țară, în loc să-și consume energia în propagandă electorală, prin voluntarism, așa cum se procedează și în Occident; astfel ar ajuta Convenția Democratică să câștige alegerile, să se schimbe Constituția apoi să se pună problema Monarhiei.

Desigur că Monarhia și comunismul se exclud reciproc.. Ca atare, prin instaurarea Monarhiei, s'ar putea înlătura definitiv comunismul. Din nefericire însă, există azi un guvern încă comunist, care a forțat elaborarea unei Constituții, din care este omisă posibilitatea instaurării Monarhiei.

Singura posibilitate pentru a realiza acest lucru este să se pună în mișcare toate forțele democratice strâns unite în jurul unui singur țel - câștigarea alegerilor parlamentare. Abia atunci poporul va avea posibilitatea să-și aleagă singur forma de guvernământ - Monarhie sau republică.

INTELECTUALUL ȘI CREDINȚA

Urmare din pag. 2

suntem fiii lui Dumnezeu și conform învățăturii cristice, afirmă ei, suntem toți iubiți de El. Este un fel de apocastază modernă, în care toți ne mântuim, chiar și dracii, numai că nu la sfârșitul veacului, ci acum, în veacul acesta.

Cei bine intenționați sunt îngrijorați de scăderea tot mai accentuată a vocației preoțești printre tinerii occidentali și-și pun tot mai mult nădejdea în relația cu Rasăritul creștin, care ar putea soluționa criza temporară a Bisericii catolice. Ei au înțeles că Hristos este în Biserică și că Biserica este activă în lume prin preoți și prin ierarhi. Impărtășania devine elementul tot mai esențial al slujbei religioase, oamenii nu mai vin la biserică numai pentru cor sau pentru spectacol, sau dintr'un conformism, ci laicii înșiși își pun problema profundă a trupului și a sângelui lui Hristos, prezent sub forma pâinii și a vinului. Dogmele devin tot mai seducătoare pentru intelectuali, pentrucă ele pun ordine într'o gândire amenințată de anarhie și autodistrugere, prin spulberarea continuă a adevărurilor de ieri, prin noile adevăruri de azi.

Există două curente puternice de așa zisă libertate, susținute de două categorii de indivizi: o libertate paternalistă, în care Statul să aibă rolul unui tată grijuliu, cam așa cum vedeau comuniștii utopiști și care să se îngrijească de toți cei care sunt marginalizați în societatea capitalistă, nu prin sărăcie, pentrucă aceștia au asigurat un minimum de existență, ci prin abaterea dela legile morale. Cei care susțin acest curent sunt indivizi cu vicii antimorale: homosexuali, lesbiene, cei care iau droguri și unii bolnavi psihic, care simt nevoia să fie admiși în societate, temându-se, în același timp, că încadrarea în legile sociale ar putea fi prea drastică și că i-ar forța să renunțe la viciile lor, ai căror sclavi au devenit.

Al doilea curent este reprezentat de intelectualitatea, în cea mai mare măsură, universitară, sau de existențialiști întârziați, care se simt puțin inutili și oarecum marginalizați. Ei sunt, într'un sens, urmașii grupului de intelectuali francezi, care au scris în manifestul lor din anii '46 că nu pot admite comunismul, nu pentrucă se tem că le vor lua averile - intelectualii, în marea lor majoritate, sunt săraci - ci pentrucă le-ar impune un anumit tip de gândire, răpindu-le libertatea. Grupul intelectualilor de astăzi, marxiști idealiști și atei, consideră că rolul Statului trebue să crească tot mai mult în viața cetățenilor, pentru a realiza dezideratul "dela fiecare după puterile lui, fiecăruia după necesitățile lui". Substratul acestei ideologii constă în faptul că cineva, ajuns în vârful piramidei sociale, grupul de intelectuali aleși, vor fi aceia care vor decide care sunt posiblitățile tale - simplu cetățean - de a da și care sunt necesitățile tale ca să-ți fie satisfăcute. Intelectualii subtili încep prin a nega rostul lor în politică, pentru ca, treptat, să considere că ei sunt cei care pot aduce fericirea popoarelor, prin preluarea puterii, ei fiind singurii deștepți care pot decide cât pot cere dela tine și cât ai nevoie să ți se dea.Este un fel de răsturnare a categoriei de intelectuali francezi dela care am pornit.

Am lăsat de o parte intelectualii ancorați în credință - și nu sunt puțini, nici din cei mai puțin subtili - dimpotrivă, aproape toți marii intelectuali, ca și oamenii de știință credeau. Această credință sporește în rândul tineretului și îi dă o anumită stabilitate, îl scapă de influențele negative ale corupției, de disperare și singurătate.

Printr'o întâmplare, l-am cunoscut pe George Gallup Jr., moștenitorul și proprietarul Institutului Gallup. Acesta a făcut o investigație printre grupurile de tineri și de bătrâni și rezultatele au fost că cei care au o credință religioasă,o ancorare în metafizic, sunt oamenii cei mai stabili psihic, mai orientați și mai integrați social, cu o mare disponibilitate pentru semeni și cu o anumită disciplină sufletească și intelectuală. Intr'un cuvânt, spune Gallup, sunt mai fericiți.

Pe de altă parte, intelectualii atei sunt printre cei mai puțin liberi. Ce mai mulți sunt integrați în grupări semisecrete - masonerie, mai ales - care au o disciplină foarte strictă, sau în grupări esoterice, care au reguli dure și chiar sancțiuni. Ceea ce mi se pare mai dureros la unii intelectuali români, la cei implicați în politică, mai ales și care consideră că introducerea religiei în școli constituie cea mai gravă încălcare a drepturilor umane - sper că un anumit domn aude ceea ce spun acum -este că își pierd demnitatea. Mulți din ei fac tot felul de echilibristici pentru a obține subvenționări dela diferite asociații îndoielnice, din America, mai ales, pentru a putea merge în străinătate, în scopuri destul de vag definite. Imi aduc aminte că unul din acești intelectuali mai mărunți afirmă în scris că șeful lui trebuia să vină în Statele Unite pentrucă, altfel, cine le-ar fi putut spune Americanilor ce se petrece în România, pentru a-i lumina. Această subordonare față de cei care au bani este, în ciuda oricărei justificări, o înrobire degradantă.

Occidentul se zbate de mult în căutarea unei soluții pentru criza morală în care se zbate și, oricât s'ar feri intelectualii de Biserică și de credință, soluțiile lor se învârtesc tot în jurul Bisericii și a legilor ei morale și de credință. Dincolo de greșelile reprezentanților ortodoxiei, Biserica rămâne singura instituție stabilă din societatea românească. Zguduirile care au descompus stratificarea socială din România au afectat mai puțin Biserica în sine, și, în degringolada morală care a atins tineretul, în special, pe cel mai puțin educat, singura instituție salvatoare care mai poate opera este Biserica. Scolii îi vor trebui ani pentru a se reface, intelectualitatea atee va mai rătăci mult dela marxism la masonerie și la esoterism, contribuind la deznădejdea socială, iar cei neîncadrați vor alerga, asemenea Genisserului lui Kierkegaard dela un curent filosofic la altul, pentru a sfârși în neant.

Rămâne nezdruncinată gruparea de intelectuali creștini care își cunosc drumul și metodele de remoralizare a unei societăți românești zguduită în fundamentele ei de un guvern ateu și inuman și dezorientată și mai mult de scepticismul real sau jucat al intelectualității care crede că așa intră în circuitul mondial al valorilor.

Biserica și credința rămân principalele elemente de salvare a unui neam greu încercat, dar suficient de sănătos spre a se putea salva din căderea lui, care nu este prima și, probabil, nici ultima. De fiecare dată însă, Dumnezeu a avut grijă de acest neam.

Pr. Gh. CALCIU

EXAMENUL DE ADMITERE

Urmare din pag. 6

aiurea, fac din resursele materiale ale părinților unicul criteriu de selecționare a studenților.

Este prea devreme ca să ne pronunțăm asupra rezultatelor finale ale absolvirii unor asemenea facultăți dela asemenea universități. Nu le contestăm utilitatea, în parte, pentru opera de culturalizare pe care o fac, în orice caz.

Dar cine are un control intermediar și final asupra valorii cunoștințelor acumulate și în ce fel absolventul a devenit cu adevărat un specialist. Un specialist util societății, nu numai sieși. Nu există, după cât știm, o lege în acest sens. Si explicația poate consta și în calitatea intelectuală în genere și universitară în special, a membrilor componenți ai Parlamentului care nu pot percepe dimensiunile problemei.

Am avut și avem un tineret academic de excelentă capacitate intelectuală. România a fost și este o țară cu elite spirituale de certă valoare, în continuă reînnoire. Generația Revoluției se maturizează și emulația, în cunoaștere și creație, e o realitate vizibilă cu ochiul liber,cu toate derutele și haosul provocat de puterea politică. Apele încep să se despartă și impostura ca și fanfaronada politicianistă se usucă și dispar de pe scena istoriei.

Timpul D-lor Iliescu, Petre Roman, Radu Câmpeanu etc., trece ireversibil. Noi orizonturi se ivesc. Mai fecunde, mai ancorate în istorie și moralitate. Toate acestea nu pot fi obținute decât prin cultură, prin pregătire superioară, prin ruperea de umilințele trecutului, când ne-au condus numai analfabeții. De aici, dela această luptă de cultură, cultură morală implicită, se trag toate relele și monstruozitățile consumate în cei 45 de ani de semidoctism marxist-leninist.

O țară întreagă, un popor întreg, toată economia națională, a fost preluată de o mână de nepricepuți și neșcoliți. Mari hemoragii economice s'au consumat, în toate sectoarele, din cauza nepriceperii vanitoase și partinice. Se va scrie odată istoria acestor periodice dezastre, care finalmente au dus la sărăcia de azi. Nu pentrucă au fost comuniști au greșit, ci pentrucă au fost mărginiți. Si, în prezent, ignoranța și dezinformarea ne sunt cei mai mari dușmani. Pe toate căile să le înlăturăm.

Constantin MACRI

DIN GRĂMADA DE SPINI

- MORALA -

Timp de aproape o jumătate de secol, dictatura comunistă ne-a obligat - pe prea mulți - să ne supunem terorii, fricii, mizeriei, corupției, abuzurilor, minciunii și furtului numai pentru a supraviețui. Morala noastră a fost completamente pervertită.

Același fenomen îl trăim și astăzi, fără nici o justificare. Printre altele, acceptăm senini ca majoritatea dintre "aleșii poporului", care nu numai că ne guvernează dar ne și reprezintă pe scena internațională, să nu fie altceva decât borfași de rând.

Unul din cazurile cele mai flagrante este acela al senatorului, FSN, Vasile Moiș care, cu toate că a omorât doi oameni și a lăsat copii orfani, ocupă nu numai un fotoliu în cel mai înalt for legislativ al țării dar ne reprezintă și în Consiliul Europei.

Un alt individ, fost client asiduu al tribunalelor, ieșit basma curată numai datorită relațiilor sale cu PCR și aparatul de Stat, travestit după 1989 în mare democrat și șef de partid (PDAR), Victor Surdu, incompetent notoriu și individ de rea credință, este și el prezent în Parlamentul țării.

Dar nu numai cei doi indivizi citați ci și o șleahtă întreagă de canalii au votat legile scelerate de astăzi, inclusiv Constituția, fiind și trimișii noștri peste hotare în tot felul de delegații.

Un alt fapt semnificativ este aprecierea pe care o acordăm notabililor noștri de astăzi. De exemplu Iliescu, fost, timp de decenii, responsabil important al PCR care pretinde că doctrina comunistă este viabilă chiar și astăzi (!!) ca și Roman, pe "vremurile bune" - se bucură de favoarea a numeroși cetățeni. In schimb Corneliu Coposu, un exemplu de cinste și dreptate, victimă a comunismului, torturat și întemnițat ani mulți și grei, este hulit, disprețuit și batjocorit. Inutil să adăugăm că exemple de acest fel am putea da cu miile.

Sunt momente în care demonstrăm lumii - mai ales după Decembrie 1989 - că suntem unul din rarele popoare care-și ridică în slăvi călăii și își batjocoresc martirii pentru dreptate. Până când va mai dăinui această morală, a noastră, "originală"?

Va trebui totuși, cât mai curând, să ne dovedim nouă și lumii întregi că am părăsit infernul în care toate valorile au fost pervertite.

DRACON

PRAGMATISM POLITIC ORI MACHIAVELISM?

—— Adrian GRIGOROPOL ——

Nimeni nu putea gândi serios că o dată răsturnată dictatura feroce, lucrurile să se schimbe ca printr'o baghetă magică, chiar dacă "emanaţii", acaparatori de putere, înşelând un popor ameţit de bucuria victoriei şi a libertăţii şi uluit ca orbul izbit de lumină, s'au întrecut cu cele mai mieroase glasuri de sirenă în promisiuni de pură demagogie. Revoluţiile angrenează mutaţii majore în fenomenologia politico-socială, dar după o perioadă mai lungă sau mai scurtă se ajunge la normalizare. De aceea perioadele tranziţionale sunt inevitabil conflictuale. Majoritatea luptă să înfrângă vechiul, prin reorganizare politico-socială şi administrativă, iar rapiditatea atingerii scopului urmărit depinde de consistenţa acesteia. Alţii luptă cu înverşunare să păstreze poziţiile, privilegiile şi profiturile din trecut. Afară de reuşita unei contrarevoluţii, scenariul de mai sus este de istorie clasică.

Mai mult în rău experimentăm, de aproape trei ani, perioada care duce la normalizare. Se vorbeşte mereu de al doisprezecelea ceas. Si într'adevăr trebue să aibă loc ceva, acele schimbări semnificative de mentalitate politică în toată structura societăţii înainte de colapsarea totală, definitivă.

Se semnalează mutaţii, frământări politice în eşicherul politic şi chiar dacă ele îmbracă aspecte, mai de grabă de criză ele conţin elementele care în final ne vor duce la un liman tămăduitor, dacă cei mai mulţi vom avea ceea ce se spune, mintea Românului de pe urmă. Altminteri, nu se va putea evita un deznodământ dramatic.

Mişcările din eşicherul politic sunt datorate mai mult unui pragmatism intuitiv decât raţional şi paralel cu el o puternică ostentaţie de machiavelism. Pragmatismul este o filosofie modernă, de nici două sute de ani, dezvoltată la Americani, a căror succese în mai toate domeniile i-au dat o credibilitate de model. Nesedimentată ca teorie, linia de demarcaţie între pragmatism şi machiavelism este foarte subţire şi nu are alt etalon de valoare decât mijloacele folosite şi consecinţele realizate.

Ne aflăm în situaţia în care sintetizând din mai multe definiţii, formulăm că: pragmatismul este "forţa vitală, spirituală şi emoţională care prin acţiune modificatoare, transformă procesele tranziţionale spre a conduce la un obiectiv aprioric conceput".

NOUL este dificil de înţeles şi experimentat corect în politic, social, justiţie şi cultură, mai ales când pragmatismul nu oferă încă strategii şi tactici. Acestea trebuesc concepute şi experimentate în pluralismul politic.

Normalizarea înseamnă triumful societăţii asupra maeştrilor arbitrarului şi improvizaţiilor; liderii salvaţionişti, pretinşi, trebue înlocuiţi prin alegeri libere, cinstite, cu oameni pricepuţi şi responsabili. Relaţia Stat, Putere şi Societate, să fie solid întemeiată pe instituţiile democraţiei.

Machiavelismul nu este decât preluarea ca referinţă a operei lui Machiavelli, care nu este o creaţie, ci pur şi simplu portretizarea epocii sale, nedeosebită esenţial de alte epoci. L-a universalizat ca preceptor al oamenilor de Stat fidelitatea transpunerii în opera sa capitală, "Prinţul", a ansamblului viciilor şi josniciilor umane, folosite mai ales în politică drept perfidie, şiretenie, totală neîncredere, ură, chiar asasinat, din raţiuni pretinse superioare, un arsenal pentru atingerea scopului. Este conceptul "politicii experimentale cu orice preţ". Din păcate, în drumul spre normalizare, în ţara noastră nu ducem lipsă de discipoli ai celui căruia posteritatea i-a conferit un renume care nu era pe măsura lui, ci pe a altora din trecut, din vremea lui şi din viitor.

Piatra unghiulară a situaţiei noastre pe care să ne edificăm viitorul constă în capacitatea de a distinge între pragmatism şi machiavelism, cu orice preţ.

Momentul turnurii dela arbitrarul şi improvizaţiile salvaţioniştilor, poate fi considerat mineriada din Septembrie 1991, declanşată prin sforării de culise, trase de o mână şi dintr'un loc mai mult decât suspectat. Cam pe atunci opoziţia progresase spre o fortificare vizibilă.

O dată cu catapultarea din Walhalla Frontului Salvării Naţionale a Premierului Petre Roman, într'un scenariu de foc, fum şi ceva sânge nevinovat vărsat, s'a marcat şi Amurgul zeilor ce se credeau ireplasabili, invulnerabili. Liderul naţional al Frontului, conştient de unde a venit lovitura, trezit după un asemenea duş rece, confruntat şi cu faptul că formaţiunea pe care o conducea nu era deloc politică, ci un mozaic de interese personale, şi împreună cu discreţionarismul său ruinaseră ţara, trebuia cernută bine ca să reiasă un partid politic real, de opţiune politică definită. Operaţiune dureroasă şi inevitabilă, care în orice caz să nu-i potolească nesecata sete de putere.

Chiar în aceste frământări dificile, a intervenit lovitura zdruncinătoare primită din partea opoziţiei care, prin Convenţia Democratică şi semnul electoral Cheia, a câştigat alegerile locale în mai toate oraşele importante ale ţării şi în Capitală. Frontul într'un derapaj vertiginos n'a obţinut decât 37%, situaţie deplânsă de Preşedintele Iliescu (mai mult al Frontului decât al ţării). Fiecare a gândit în felul lui. Petre Roman la un partid Front al Salvării Frontului, Ion Iliescu la un Front al Salvării Preşedinţiei. Puterea unică de până atunci s'a scindat în două puteri slăbite s'au angajat, totuşi, într'o luptă fără cruţare.

Salvarea Naţională, obiect de tiripompism oratoric de până atunci, nici n'a mai fost pomenită. Totul s'a redus la Roman contra lui Iliescu şi viceversa.

Petre Roman care şi-a mai scuturat din mentalitate dogmatismul sec al marxismului şi s'a emancipat ca premier voiajor prin lumea occidentală, a regândit lucrurile într'o concepţie de pragmatism politic, constând în recucerirea puterii, prin crearea unei forţe spirituale şi emoţionale vitale, (un partid real) care transformând procesele tranziţionale să conducă la atingerea scopului urmărit. Prima acţiune a fost convocarea urgentă a Convenţiei Naţionale FSN.

Liderul naţional a propus o moţiune care va rămâne de antologie, cu deviza "Viitorul Azi"! Chiar fiind o inspiraţie nepotrivită dela numele propriului ziar, imperativul de a aduce, printr'o comprimare de geneză, o categorie de timp, nici în categoria mai largă a prezentului ci chiar "azi", este o pretenţie pur şi simplu demiurgică. Cum să nu rămâi perplex când această moţiune, întrunind majoritatea, ne-a oferit un plocon atât de neaşteptat încât ne-am trezit translataţi în secolul următor. Nu ştim însă cu ce va semăna. Dacă, cumva cu AZI?!

Lipsind unanimitatea, s'a desprins aripa moţiunii "Pentru schimbare". Un grup cu 47 de parlamentari faţă de 167 ai lui Roman. Această aripă s'a strămutat din balconul "emanaţilor" CCPCR într'un loc mai sigur, la Palatul Cotroceni, de unde Ion Iliescu şi-a demonstrat înalta neutralitate a funcţiei, amestecându-se tot timpul în crampele Convenţiei FSN. Iniţial s'a denumit Partidul "FSN - 22 Decembrie". I se potrivea şi al "Fondatorilor" sau al "Decembriştilor", însă ca urmare a numeroaselor contestaţii a fost înregistrat ca "Frontul Democrat FSN". Nu prea ştie nimeni ce înseamnă "Pentru schimare". Dacă nu cumva înseamnă "...dar să nu se schimbe nimic".

Gurile rele spun că cele două formaţii în luptă pentru a apuca obiectul osos de dimensiuni mastodontice, fluturat de un minier în plină Convenţie, vor fi obligate să ducă negocieri dure pentru culoarea trandafirului. Cum semnele buletinelor de vot nu sunt colorate, vor trebui să cadă la pace, cine ia petalele şi cine spinii.

Până una, alta, în dezbaterile acute în jurul legii electorale şi celei pentru alegeri prezidenţiale, cele două grupuri parlamentare s'au încăierat într'o ilustră demonstraţie de democraţie întrecând busculada din Parlamentul italian. In discordia care a învolburat şi învolburează fostul FSN, o aripioară cu moţiunea pentru "unitate" nu mai contează.

De ună zi, la TV., tusea (Silviu Brucan) şi junghiul (Emanuel Valeriu) politologiei, cu lacrimi în ochi, nu puteau să înţeleagă cum au ajuns feseniştii să îndrepte tunurile între ei în loc asupra Convenţiei Democratice.

Se întreabă lumea, cum are să zboare Frontul cu două aripi frânte. Petre Roman a răspuns că se va vedea la urmă. Să înţelegem, deci, aplecat când pe stânga când pe dreapta.

A venit rândul centaurului politic, PNL, jumătate în Convenţia Democratică şi jumătate în Guvern. Ca un adevărat centaur nărăvaş, în manejul celor 14 partide şi formaţii politice, a dat o lecţie de echitaţie, à la Guţă Tătărăscu, care în uniforma de maior îl însoţea, pe un cal bălan, pe Carol al II-lea, la parăzi. Nu şi pe Petre Groza care a ordonat stârpirea rasei cabaline. Liderul Radu Câmpeanu, are necontestată şcoală a jocului politic. Amestecă şi taie cu abilitate pachetul de cărţi şi le manevrează când pe faţă

Continuare în pag. 10

ACTUALA PUTERE DIN ROMÂNIA PUNE LA ADĂPOST CRIMINALII COMUNIŞTI

"Plecarea din ţară a lui Alexandru Drăghici a fost organizată de actuala putere", a declarat Dl. Constantin Ţicu Dumitrescu (preşedintele Asociaţiei Foştilor Deţinuţi Politici din România) agenţiei A. M. PRESS. "Câtă vreme va exista în România regimul lui Ion Iliescu nu se va face dreptate în ţara noastră şi nu vom avea procesul comunismului. Inscenarea de până acum cu grupul de lucru şi mesele rotunde dela Ministerul Justiţiei, desfăşurată în timp ce Drăghici era ajutat să fugă, dovedeşte acest fapt cu prisosinţă", a precizat liderul foştilor deţinuţi politici.

In legătură cu fuga fostului călău comunist, se afirmă că acesta s'ar afla în Ungaria - aserţiune pe care Dl. C.T.Dumitrescu o contestă, ca fiind o posibilă diversiune. La următoarea întâlnire a conducerii sale, A.F.D.P.R. va cere oficial punerea sub acuzare a lui Al. Drăghici şi va face demersuri pentru a se obţine extrădarea, oriunde s'ar afla el. Dl. Dumitrescu este şi preşedintele în exerciţiu al Uniunii Internaţionale a Foştilor Deţinuţi Politici Anticomunişti.

***

Unul din asasinii din Decembrie '89 dela Timişoara, achitat de "justiţia" neocomunistă, Colonelul Filip Teodorescu, a fost reactivat de boss-ul S.R.I.-ului, "musiu" Virgil Măgureanu.

Printre misiunile prioritare încredinţate se numără relaţia cu Televiziunea Română, fapt ce se materializează conform unor surse ce doresc să-şi păstreze anonimatul - în convorbiri zilnice (cam trei pe zi) cu "Domnul" Paul Soloc. Tema predilectă: "Imaginea lui Ion Iliescu".

10 MAI LA TIMIŞOARA

Zi senină.

La orele 17.00, la Catedrala Mitropolitană din Timişoara (Casă a Domnului ctitorită de Mihai I, Regele Românilor) a avut loc un "Te Deum" pentru monarhie.

După orele 18.00 a început un spectacol în faţa Operei, la care au participat Filarmonica "Banatul", corul feminin al Liceului "Ion Vidu" şi actori dela Teatrul Naţional din Timişoara.

A impresionat suflul sincer al manifestaţiei, chiar dacă asistenţa n'a fost prea numeroasă. Repetarea îndrăgitelor "Regele Mihai!", "Regele şi Patria!", "Regele în Tară, comuniştii-afară!" şi "Jos republica!" au creat o atmosferă aparte.

Din ce în ce mai clar, monarhia este văzută ca o reală şansă de reechilibrare a României.

(La un moment dat, înaintea începerii spectacolului din faţa Operei, prin zonă au trecut -cam grăbite- cele două vivandiere dela "Renaşterea bănăţeană": Marina Cernikova şi Eleonora Popa.

TOV. GHIŢĂ FUNAR "ONOREAZĂ" PUBLICITATEA "RENAŞTEREA BĂNĂŢEANĂ"

"Tăt Banatu-i fruncea!", dar mai există şi "coada vacii", mai există şi "uscături".

To'a'şu' Gh. Funar, originar din Sânnicolaul Mare, a ajuns primar la Cluj. După al doilea tur de scrutin. In primul tur, Dl. Petre Liţiu, ofiţer în rezervă şi fost membru C.A.D.A. (Comitetul de Acţiune pentru Democratizarea Armatei), era cel mai bine situat. A intervenit însă Ministerul Afacerilor Externe cu un comunicat din care se trăgea firesc (?) concluzia că, dacă Dl. Petre Liţiu ar fi ales, ar urma o "viitură" de honvezi peste Ardeal.

Proaspăt instalat, tov. Funar dă "leji": jos cu firmele de magazin scrise "bozgoreşte" şi, de sunt cumva organizate la Cluj niscai manifestări publice internaţionale, musai Cehul, Olandezul, Neamţul să-l anunţe pe tov. Ghiţă "cu cel puţin trei zile înainte, plus modalitatea desfăşurării, durata acţiunii, tematica şi participanţii". Curat constituţional!

Vajnica republicană Miţa Baston - Eleonora Popa "dialoghează" în vătraşo-securistoida "Renaşterea bănăţeană" cu "primarele" P.U.N.R.-ist, prilej pentru tov. Funar de a mai da încă o dovadă de mojicie: "De altfel STIU (subl.n) că la Timişoara, primarul (Dl. Viorel Oancea - n.n), fost oştean al Armatei Române, a cam divorţat de ţară"; Adică în 17,18, 19, 20 Decembrie '89 a refuzat să participe la reprimarea "Ungurilor", "spionilor", "golanilor" şi "legionarilor" din Timişoara şi a pactizat cu ei.

"Musiu" Funar, ai fost cumva de faţă la procesul de divorţ al D-lui. Viorel Oancea? Cine l-a pronunţat? Nu cumva: "Cel mai mincinos,/ Stie toată ţara,/ Tribunalul Militar/ Dela Timişoara!"?

N'ai şanse de a convinge Timişoara, tov. Ghiţă. Patrihoţiile traco-macaroniste ale lui I.C.Drăgan nu se "prind" pe malurile Begăi.

Dan Emilian ROŞCA

HARABABURA DELA PARLAMENT

Serviciul în limba română dela B.B.C. ne-a transmis înregistrarea unei "mese rotunde" care a avut loc la începutul lunii Mai, precum şi diferite comentarii ale unor personalităţi politice şi civile despre lucrările Parlamentului român privind legile care vor defini viitoarele alegeri parlamentare şi prezidenţiale. Redăm mai jos sinteza acestora.

La masa rotundă au participat: V. Gionea, deputat PNTCD şi profesor de Drept E. Dima, senator al actualului FDSN, astăzi aripa Iliescu a fostului FSN, C. Stefanoiu, dir. Proiecte speciale la asociaţia Pro-democraţia şi Cazimir Ionescu, deputat FSN, aripa Roman.

In dezbaterile amintite constatăm prezenţa unei doze masive de antidemocraţie, de incoerenţă iar uneori chiar de rea credinţă, fapt ce-l constatăm de doi ani şi în dezbaterile din Parlament, dublate deseori de invective şi insulte care nu au nimic comun cu discuţiile dintr'un for legislativ normal.

Cu toate eforturile depuse de conducătorul (BBC) mesei rotunde de a clarifica şi seria discuţiile, majoritatea răspunsurilor date de cei doi reprezentanţi ai fostului FSN nu au fost decât un duel de opinii opuse, în general în afara subiectului. De asemenea, spre surprinderea noastră, reprezentantul PNTCD, declarând că este favorabil amânării alegerilor legislative pentru la toamnă, a indicat că aceasta este opinia lui personală, contrară aceleia a Convenţiei Democratice şi a partidului său pe care îl reprezenta la masa rotundă!?

Situaţia aceasta, cu totul negativă, s'a înrăutăţit mai ales după fragmentarea FSN-ului. Aripa Roman încearcă o apropiere de tezele Convenţiei Democratice sperând astfel să participe la un viitor guvern, după viitoarele alegeri legislative. Membrii ei cer cu insistenţă ţinerea alegerilor legislative în vară, înainte de vacanţa "aleşilor poporului" şi în orice caz nu concomitent cu alegerile prezidenţiale.

Aripa Iliescu (FDSN) vrea să întârzie alegerile legislative pentru a le face concomitente cu alegerile prezidentiale, sperând - datorită unei posibile confuzii - să procure astfel lui Iliescu, o şansă suplimentară de a fi ales.

Senatul a votat concomitenţa celor două alegeri fără să fi votat nici măcar legea finanţării alegerilor.

Camera Deputaţilor a fixat data alegerilor legislative la sfârşitul lui Iuliee fără să fi votat, în prealabil, legile care să permită ţinerea acestor alegeri. Legile votate de Senat au fost modificate de Cameră. In această situaţie este necesară întrunirea plenului parlamentar pentru redactarea unui text comun. Când şi cum? Nimeni nu ştie nimic.

In timpul mesei rotunde s'a discutat şi costul alegerilor care de unii este evaluat la 1,5 miliarde lei iar de alţii la mai mult. Nu se ştie nici cine va aplica recentul plan de redresare economică întocmit de Primul ministru Stolojan: actualul guvern, sau viitorul de după alegerile legislative? Iar viitorul preşedinte, dacă schimbă din nou guvernul, cine va face "redresarea"? Neant total şi numai vorbe goale, în timp ce oamenii n'au ce mânca.

Care este pragul minim de voturi exprimate în favoarea unui partid pentru ca acesta să aibă posibilitatea să obţină aleşi: patru sau mai mult? Care este pragul pentru partidele grupate într'o coaliţie? Care este pragul unui partid care prezintă candidaţi, într'o regiune, în coaliţie şi în alta ca partid independent? De asemenea neant.

Senatul a respins propunerea ca observatori naţionali, ai societăţii civile, să asiste la votare. Camera a decis că un observator poate fi prezent în secţiile de votare. In ce condiţii? Neant. Votarea se va face conform sistemului proporţional sau al celui majoritar? Neant.

In tot acest timp se constată că un număr important de parlamentari, actuali, fiind convinşi că nu vor mai fi aleşi la viitoarele alegeri fac, fie din indiferenţă, fie din dezinteres, obstrucţie oricăror propuneri constructive, în dorinţa de a rămâne în funcţie cât mai mult timp posibil! La această situaţie nu numai debilă dar în special foarte gravă contribuie, cu mult entuziasm, prin diversiunile sale, Preşedintele Camerei Deputaţilor, Marţian Dan care, printre multe altele, fără să se fi votat legile pentru ţinerea alegerilor legislative a impus discutarea legii privind alegerile prezidenţiale. De asemenea, în ciuda urgenţelor, se găseşte timp pentru a se discuta felul cum vor trebui să arate afişele sau dimensiunile urnelor de vot!

In toiul acestui bâlci "parlamentar" se poate avea impresia că nimeni nu se gândeşte la prevederile "Constituţiei FSN" şi anume la faptul că ambele alegeri, cele legislative cât şi cele prezidenţiale, trebue să aibă loc încă în acest an! Sau poate există unii care nu au nici un interes să respecte nici măcar această lege, în principiu fundamentală, aşa trunchiată, evazivă şi voit greşit întocmită cum este ea.

Dacă, datorită situaţiei catastrofice în care se află ţara, obiectul acestor dezbateri nu ar fi fost atât de important, am fi fost tentaţi să ne închipuim că trăim, cu mult în urmă, în lumea satirei acide a lui Caragiale sau chiar în aceea a absurdului lui Kafka.

E.C. FIANU

PRIVATIZAREA REALĂ

Intr'o discuţie pe care jurnalistul Dan Verdie dela "România Liberă" a avut-o de curând, la Londra, cu David Clark, director al BZW's Privatization Advisory Unit, consultant pentru Europa centrală, acesta a declarat cu un umor tipic britanic: "Eu nu sunt economist ca să-ţi pot oferi justificări teoretice la care tu să râmâi mut de uimire. După mine, decât să le iei oamenilor banii şi să nu le dai nimic în schimb, mai bine, dacă tot le iei banii, le dai ceva în schimb şi anume proprietatea. Pe aceasta noi o numim motorul economiei de piaţă". Ori, tocmai proprietatea nu vrea Iliescu să o dea Românilor; de aceea, motorul economiei libere este în pană. Admiţând, prin absurd, că ar face-o, el ce rost ar mai avea?

PRIN SUFERINȚĂ SPRE BIRUINȚĂ

Victor RONCEA

"Pe jos, în genunchi, cu fața la perete și mâinile la ceafă!" Era în dimineața zilei de 14 Iunie 1990 și mă aflam într'un garaj imens al unității trupelor de Securitate din comuna Măgurele, la câțiva kilometri de București. Insiruiți în aceeași poziție se aflau circa 400 de oameni: tineri, femei, bătrâni și copii. Până în cursul serii numărul se va ridica până la 700 de suflete. Câțiva își întorc capetele pentru a-i vedea pe noii veniți. Sunt pedepsiți cu o lovitură de bocanc în șale și cu un baston peste cap. Incet, cu coada ochiului, îmi caut cu înfrigurare, prietenii. Pe același rând cu mine îl zăresc pe George, fratele meu, de care fusesem despărțit în jurul orei 6, după ce minerii puseseră mâna pe noi. Imi zâmbește cu bucurie. Apoi recunosc un alt student și încă unul și apoi un altul. Aceasta îmi dă încredere: suntem împreună, au scăpat cu viață. Poziția este incomodă; conform "instrucțiunilor" trebue să stăm cu spatele drept, ceea ce mă face să-mi simt toate loviturile încasate pe spate pulsând cu violență pe sub cămașă. Dar în comparație cu alții trebue să mă consider fericit. Tânărul de lângă mine se apleacă din când în când gemând--are dureri puternice la coaste. Cu cotul încerc să-l sprijin încetișor. Dintr'o lovitură în frunte i se prelinge peste ochi sângele. Mi-era frică, da, mi-era frică pentru incertitudinea clipei următoare, dar pe lângă aceasta aveam și un sentiment de mândrie pentrucă trăiesc acele momente. Tot ceea ce experimentam erau întrupări exacte ale relatărilor prietenilor ce au ajuns la Jilava în acel sfânt 21 Decembrie. Si sunt convins că atunci când erau împinși cu lovituri de bocanci și paturi de pușcă în celulele Jilavei și ei simțeau un fior la gândul că acolo, timp de 70 de ani, s'au perindat atâtea suflete de martiri ai neamului românesc. Stiam că trebue să trecem prin astfel de întâmplări. Pentrucă este scris. Loviți și scuipați, căzând și ridicându-ne, urcam încet dealul Golgotei desăvârșind și noi prin noi și la rândul nostru lucrarea Divină: drumul Crucii spre Invierea Neamului.

Deoarece evenimentele din 13 sunt în mare parte cunoscute, am să punctez doar momentele mai semnificative prin care am trecut. Deci: ora 16. Marian Munteanu, eliberat de puțin timp după ce fusese reținut dela ora 6 dimineața la Ministerul de Interne, face din balconul Universității un apel de a nu se da curs provocărilor la violență. Oele 16-17. Din Ministerul de Interne, asediat de către manifestanți, este împușcat în cap un om la câțiva metri de mine. Un altul aflat mai aproape de clădire cade răpus de o rafală de pistol automat. Elicoptere aruncă fiole cu gaze lacrimogene. Orele 20. Ion Iliescu cheamă în ajutor, prin intermediul televiziunii, "Toate forțele conștiente ale țării "în contra" noii rebeliuni legionare". Ora 24. Studenții din Universitate și Arhitectură--aflați în grevă--hotărăsc să rămână în sedii pentru a preveni un atac de tipul celui din dimineața zilei, al "oamenilor muncii" dela IMGB. Ora 1. Luptele de stradă continuă. Blindate și trupe de parașutiști împotriva unui pumn de oameni. Mă aflu în zona magazinului Romarta făcând fotografii. Un glonte se oprește în zid la o palmă de capul meu. Pe trotuarul opus un tânăr este împușcat în plin. Ora 2. Un alt împușcat moare în brațele fratelui meu. Ora 3. Parașutiștii dotați cu baionete la arme pun stăpânire pe zonă. Calmul se așterne. Ora 5. Suntem în Institutul de Arhitectură. La radio se anunță venirea minerilor. Mă reped în turnul clădirii asistând la invadarea Pieții de către aceștia. Se îndreaptă cu chiote spre intrarea în Universitate și cu topoarele o sparg în câteva minute. Cobor în fugă să îmi anunț prietenii. Cu sufletele tremurând ne ascundem într'o ultimă încăpere aflată la etajul patru. Desfacem clanța și blocăm ușa. Suntem 13: nouă băieți și patru fete. Ne îngrămădim cu toții sub niște planșete pe un spațiu de un metru pătrat. Auzim cum rând pe rând sunt sparte celelalte uși. In final, ultima, a noastră. Nu mai respirăm nici unul. In câteva momente suntem descoperiți. Strigam: "Oameni buni...". Cuvintele ni se opresc în gâtlej. Suntem efectiv călcați în picioare, apoi smulși unul câte unul și aruncați pe scări. Ne lovesc cu bestialitate cu rângi, lanțuri, bâte, tuburi de cauciuc. Un miner mă înșfacă pe mine și încă două fete. Mă țineam strâns de el în timp ce încasam loviturile spunându-mi: "Nu trebue să cad, nu trebue să cad". In fața mea însă cad pe scări fratele meu și încă un student. Sângele lor împroașcă treptele. Suntem împinși cu atâta forță, încât aproape călcăm peste ei. Aud în spate o voce: "Ala cu barbă, ăla cu barbă--referindu-se la George-- ăla trebue să fie Munteanu. Să-i ma mama lui de legionar ..." Dela ieșirea din clădire și până în dreptul fântânii arteziene din Piață alți zeci de indivizi își aduc aportul lovindu-ne. In fântână îi văd zăcând pe frații din Universitate. Suntem înconjurați și percheziționați. Imi găsesc o cutie de film. Tipă: "Droguri, droguri!" Ca printr'o minune suntem aruncați într'o Dacie albă. Eu, cele două fete și încă un tânăr muncitor. Ne însoțesc doi mineri plus șoferul. Mașina este înzestrată cu stație de emisie - recepție. Ne îndreptăm spre sediul guvernului. In mașină mai ales fetele sunt brutalizate cu furie. Li se aruncă cuvinte inimaginabile. Plâng și strigă: "Ne-ați putea fi tată!" Spectacolul acesta sumbru, mai mult decât durerile trupului, îmi provoacă plânsul. Din când în când un pumn ne este azvârlit în față. Ajungem. Suntem predați soldaților care ne întroduc într'o încăpere plină ochi cu alți arestați. Un soldat își arată compasiunea și ne duce să ne spălăm. Inchis în WC îmi fac fărâmițe agenda și îmi ascund două din filmele ce scăpaseră minerilor. In scurt timp suntem adunați și băgați într'o dubă specială prevăzută cu compartimente. Ca să ne urcăm mai repede un sergent asmute câinele-lup pe noi. Incet-încet vuietul orașului se stinge. In dubă se lăsase o tăcere apăsătoare. Ne duc la Jilava, mă gândeam. Mașina se oprește, auzim o poartă, trecem, apoi iar se oprește. Ușile se deschid. Ne așteaptă un culoar de soldați spre intrarea în locul de detenție. Il parcurgem icnind la fiecare lovitură. Si astfel ajungem "Pe jos, în genunchi, cu fața la perete și cu mâinile la ceafă!"

Este greu de descris în spațiul unui articol teroarea acelor zile trăite la Măgurele. Aproape încontinuu maltratați, amenințați cu moartea, cu un ceai și o felie de pâine ca masă, dormind pe ciment- - pentrucă cele câteva saltele primite le-am cedat femeilor, cu anchetări, poze, filme, amprente, lipsă totală de igienă, răniții grav, cusuți fără nici un fel de anestezie în fața noastră, tânărul cu coasta ruptă abia răsuflând, și în final, în ziua în care am fost eliberați--cei câțiva posesori de legitimații de presă sau de studenți (în urma scandalului internațional)--tragedia de a lăsa în spate atâtea sute de suflete nevinovate. Un ultim fapt trebue menționat: în tot timpul zăcut acolo, securiștii care ne interogau ne repetau de nenumărate ori că Marian a murit și singura noastră șansă de salvare este să spunem tot ce știm despre el și să adeverim acuzațiile ce i se aduc. Planul încolțise de mult în mințile lor bolnave.

După ce ne-am spălat și schimbat de hainele năclăite de sânge l-am vizitat pe Marian la spital. Cu greu am putut răzbate prin mulțimea de jurnaliști dela ușă. Unul dintre aceștia îl întrebase unde a fost lovit. "In România, domnule, în România. Si asta mă doare cel mai tare". Am plâns și am râs de bucuria revederii.

A doua zi a urmat arestarea.

Iată că se împlinesc doi ani de atunci și doi ani și jumătate dela jertfele fraților din Decembrie. Ani de lupte și lacrimi dar și de izbânzi. In sufletele oamenilor mai ales. Si aceasta este cel mai important. Pentru a perpetua drumul acesta de izbânzi și pentru a preveni acapararea suferinței tinerilor de către cercuri și alianțe cu interese obscure, Noua Generație și-a luat responsabilitatea regenerării societății românești printr'o formă de acțiune organizată. Toți acei tineri cu suflete curate ce au primit cu tărie ploaia de lovituri, ocări și batjocuri își asumă astăzi continuarea lucrării înaintașilor având la temelii credința și tradiția sacră a Neamului Românesc. Astfel a luat ființă Mișcarea pentru România. Pentru sângele fraților căzuți, cu privirile spre ei, spre cer, și cu inimile sus rostim într'un singur glas: cu Dumnezeu înainte!

PRAGMATISM POLITIC ORI MACHIAVELISM?

Urmare din pag.8

când pe dos. Transparența cochetăriilor cu președintele, și când era provizoriu și acum când se zice ales, a lăsat să se observe roadele în procentul de voturi din Duminica Orbului, miruirea sa ca vicepreședinte al Senatului (deși dorea să fie plin) iar o dată cu mazilirea Premierului Roman nu era de scăpat ocazia, mai ales după atâtea vizite la Palatul Cotroceni, de parcă era de-al casei și a intrat în guvernul de tranziție. Cu partidul, nu personal. Omul țintește, ori i s'a promis șefia unui guvern de coaliție cu o "anumită" aripă FSN, nu de tranziție, ci ieșit din alegeri, iar până atunci cu piesă mecanică în angrenaj, e bun Theodor Stolojan. Liderul Câmpeanu, cu inventivitate senină a explicat, cum ne-a învățat Ulisse, că cetatea se doboară intrând în ea, înarmat cu multe idei politice fiindcă zidurile FSN-ului nu cad ca ale Ierihonului, cu strigăte din afară ori cât ar fi numărul lor de decibeli. La vid politic nu stai deoparte de reticențe electorale, păstrându-și identitatea și cu majore riscuri de erodare, PNL-ul și-a suflecat mânecile și a căutat să facă ceva. Nu fără a păstra ca un as pe mânecă, prezența în C.D. Fusese răsplătit în alegerile locale cu partea leului (ca totdeauna), cu cei mai mulți primari liberali din marile orașe cucerite. Acum viziunea sa politică a virat atât de scurt și puternic în perspectiva proximelor alegeri din rațiuni foarte serioase pentrucă exigențele sunt la nivel național de decizii, nu de nivel urban sau rural. Viitorul Parlament și viitorul guvern vor trebui să reflecte forța adeziunii electoratului pentru partid și capacitatea politică a candidaților propuși și aleși. Liderul PNL a deschis partida cu C.D. în cea mai democratică manieră. A convocat delegația permanentă, nu fără mici indiscreții publice, drept oază a unor negocieri. Anume o troică a celor trei partide istorice (PNL, PNTCD, PSD) care au tradiție, experiență și idei, subînțeles ale sale, condiționarea ca UDMR-ul să se desolidarizeze public de incitațiile șovine externe și interne maghiare, reexaminat PAC-ul, un club de intelectuali, un adevărat lest neavând penetrație în teritoriu, iar ideile total nepolitice. Restul partidelor și formațiunilor, vor rămâne după trecerea unor teste draconice de compatibilitate.

Delegația permanentă, desfășurată cu ușile închise după expulzarea presei a acceptat în majoritate, baza negocierilor rămânând un călcâi a lui Achile (de data aceasta), o autonomie obscur definită pentru autonomia unor filiale județene, concesie acordată celor care totuși doreau să rămână mai departe în C.D.

UDMR-ul, o alianță exponent a Maghiarilor, întemeiată pe un echilibru național-minoritar, nu era de crezut că va accepta condiția unui partid național de a-i submina propriul său echilibru. Unul din doi urma să plece. Ceilalți componenți ai Convenției, atașați ideii de echilibru, nu puteau abandona această poziție și obliga UDMR-ul să plece. Fără să se pronunțe un divorț, nefiind decât un mariaj politic, a rezultat separațiunea faptică a PNL-ului care drept consecință s'a sfărâmat în cioburi ca un vas de lut. Parlamentari s'au declarat independenți, unul din vice-președinți, Cerveni, și-a reactivat propriul partid socialist liberal (?) cu adaosul C.D. In scopul restabilirii unui adevărat PNL Brătienist, care să adere la C.D., s'a înregistrat un asemenea partid cu Vintilă Brătianu, nepot de linie, repatriat din Franța. Multe, multe reacții în lanț. Temeritatea adesea este destructivă și orice viitoare combinație este de supraviețuire numai de persoane, victoria întrevăzută este à la Phyrrus. Elefanții lui Radu Câmpeanu s'au dovedit cu colți de fildeș falși. Nu va ajuta nici elogiile aduse la TV de prezicătorul, purtător de cuvânt al Cotrocenilor, Silviu Brucan, ispitit de eternul său sparing partner. In ultima vreme vedeniile acestuia au devenit din ce în ce mai tulburi. După sfărâmările recente pentru a se obține un minim de 30% voturi, ar fi două combinații, una PNL plus FSN, alta FSN plus C.D., acesta din urmă lansată de Corneliu Coposu (cine crede?)

In ce privește ecoul resimțit de populație pentru discordia intervenită în FSN, se percepe o fățișă satisfacție pentrucă erodarea pe toate planurile a guvernării sale dezastruoase, a produs un asemenea seism în sânul propriu al acestei puteri detestate. In principiu, oferă șansa de a i se pune capăt în scurt timp guvernării sale.

Cele din tabăra Convenției Democratice sunt resimțite cu profunde sentimente de amărăciune, ca unele care subminează grav speranța repetării succesului dela alegerile locale care ar fi putut duce la schimbarea radicală a situației. Hotărârea PNL-ului de a părăsi CD-ul, rămâne fără îndoială o lovitură sub centură dată indirect electoratului, care vedea în C.D. o forță în expansiune, singura care ar fi putut schimba deplorabila stare a lucrurilor spre binele țării.

Interesant este faptul că în timp ce PNL-ul se plânge de reacția C.D.-ului, liberalii strecoară în legea electorală o dispoziție de conivență, cu majoritate fesenistă de un cinism unic în jocul politic democratic, și care îi așează la stâlpul disprețului în istorie. Anume pleacă dela niște reguli imaginate pro cauza, că dacă la o Convenție ori Alianță de partide și formații politice, cineva o părăsește sau este exclus, acea convenție este automat și total dizolvată, ea nu mai este în drept, chiar rămasă în majoritate, să poarte numele și semnul electoral, în speță Cheia.

Se pune întrebarea ce fel de alegeri vor fi cu asemenea legi în care se interzice unei asociații politice de partide și formații care fiecare are sau poate avea semnul său electoral dar asociația și-a ales un anume altul reprezentativ, de a mai folosi semnul când asociația rămâne și un participant pleacă sau este exclus?

Sub multe aspecte, C.D. întâmpină dificultăți pe care cu sârguință caută să le depășească. Ii dorim succes!

Adrian GRIGOROPOL

ROSTIRE NEEUCLIDIANĂ LA NE-MOARTEA LUI VINTILĂ HORIA

Dumitru ICHIM

La proscomidie numai șoaptele Luceafărului de dimineață, din sfeșnic, se aud. Lumina picură și are miros de liliac și smirnă de stea. Ca un susur de izvor din inima muntelui, melodios curg psalmii lui David. Singur, în vecinătatea îngerilor din straja dimineții și a Potirului; cu lacrima pe obraz. Astăzi această miridă pentru Vintilă Horia trebue să o trec o veșnicie, dela locul betleemic cu care mă obișnuisem cu cei dragi spiritului meu. La masa de taină șovăiesc cu copia în mână și aproape aș îndrăzni o erezie sfântă. Fac semicercul cosmic și cobor mirida în dreapta. De-a dreapta Cuvântului. Cu dosul palmei îmi șterg lacrima.

Vintilă Horia a trecut la cele veșnice. Astăzi am primit telefonul și e Duminica Sf. Ioan Scăraru. Simbolic. Neteologic, întotdeauna mi l-am imaginat pe Sf. Ioan Scăraru ca un meșteșugar în facerea scărilor. Scări de urcat. Tot felul de scări. De lemn. De piatră. De cântec. De dor. De credință. De nădejde. De dragoste. De primăvară. De fulgi de zăpadă. Scări. Peste ziduri. Cioplite în deznădejde. Miriade de scări. Universuri de scări. Scări din cuvânt spre Cuvânt.

Căutătorul Cuvântului în Lumea Veche a pus o piatră sub cap și a visat noaptea o scară până la cer pe care se urcau și se coborau îngerii Domnului. Acest loc este sfânt, și-a zis dimineața, și turnând ulei pe piatră a numit locul Bethel.

Vintilă Horia, în exilul lui, a dormit cu capul pe piatră: prin austeritate în căutarea Adevărului a trăit o pravilă alethiamă. Si a visat la fel. O scară care unea cerul cu pământul, ca în poemul liturgic din Noaptea Paștelui. A turnat mirul scrisului lui pe o piatră de hotar dela granița abisului neantic. Si a numit aceasta piatră, Europa.

Puține condeie a avut Europa de talia lui Vintilă Horia. O spun nu ca prieten și îndrăgostit al slovelor lui, ci ca o dureroasă sesizare a unui groaznic adevăr care atunci când ne vom deschide ochii somnului spiritual va fi în trezirea apocaliptică.

Vintilă Horia a bătut la toate porțile celor mai luminate spirite ale Europei moderne spre a le trezi. A făcut o "Călătorie la centrele pământului". Europa nu este numai geografie, ci istorie. Si nu o istorie oarecare, ci una bazată pe valorile Cuvântului. Când toate aceste valori vor dispărea și Cuvântul pe temelia căruia s'a înălțat cultura și civilizația ei, și când acesta se va scrie cu minuscule, va dispărea și Europa.

Dacă politica din secolul trecut a fost întemeiată pe fizica și știința din veacul al XIX-lea, se întreba adeseori Vintilă Horia, pe atunci "moderne", de ce omul secolului XX aprobă descoperirile moderne ale fizicii și științei secolului său și se cramponează politic și refuză să aplice aceste principii și în politică? Secolul trecut aplica legile cosmosului, societății umane. Ce e revoluția? Mișcarea unui corp ceresc ca întoarcere de unde a plecat. De ce să tratăm cu "massa" unui corp fizic, un corp mort, pe o societate umană care este un corp viu? De ce să nu tratăm omul într'un mod "atomic"? Traducerea lui "atomos", din greacă, în latină e "individuus". De ce să nu tratăm pe om ca individ? Descoperirile din fizica modernă au avut profund ecou revelațional în literatura contemporană lor, în pictură, sculptură și artă în general. Mișcările de "revoluție" din cosmosul mare pot fi determinate, socotite, catalogate, cunoscute, previzibile, etichetate, dar mișcările ființei umane, ca exprimare a spiritului, își pot găsi analogie în cosmosul lui "individuus", în cosmosul atomic, care după teoria cuantică urmează alte legi.

Acum, după moartea lui Vintilă Horia ne vom trezi și noi, cu "spontaneitatea" noastră după un secol, să apreciem o valoare pe care ne-o impune Europa. Adevărata Europă. Deocamdată, ne "europenizăm" prin cancerul ce-i roade temeliile. Ca să fim "europeni" ne molipsim de drogurile și pornografia "internaționalistă". Vintilă Horia a văzut Europa cu adâncime și înălțime. O geografie a perpendicularului spiritual. Brâncușian. Coloană a Infinitului. Esență a dorului spre și de etern și Etern. Masă a Tăcerii. Cină de Taină. Pasăre. A Spiritului Sfânt.

Pentru "Cuvântul Românesc" arcul spre veșnicie rostit de Vintilă Horia este durerea imensă a despărțirii de un prieten distins și talentat colaborator. In numărul trecut ne-a trimis ultimul articol. Despre Nichifor Crainic. Imi amintea de o carte cu care se lupta înaintea morții. "Am terminat cartea despre Stefan cel Mare", i-a spus la telefon D-lui Bălașu. Rar. Ca o izbândă a lui, "Săvârșitu-s'a!"

E o ispită de a trece în revistă cel puțin titlurile cărților pe care le-a scris Vintilă Horia. Sau cel puțin ideile. Sau măcar niște citate.

De unde să încep? Biografia? Un om care nu s'a rușinat că omenia lui e de origine divină; omul ființialitate în drum spre Dumnezeu. S'a născut în România. Opera: o brâncușionizare a zborului enescian prin slovă. Ca scriitor: rege, apărând Imparăția Cuvântului! Lupta cea grea a purtat!

Ce înalt e Potirul! Imi șterg încă o lacrimă. Cu încă un nume mi-e inima mai grea. Dumnezeu să-l odihnească.

DESCOPERITORUL

In veci, neuitatului meu prieten,

VINTILĂ HORIĂ

care într'o epistolă din 5 Aprilie 1991, îmi scria: "Nu ți-am mai scris de atâta amar de timp, pentrucă am fost foarte prins cu o carte greu de redactat, aveam de consultat o sumedenie de lucrări. E vorba de un lung eseu despre descoperirea Americii, carte ce va apare în 1992 și în România."

Pe când visa un vis de viscol plin,
Guadalquivir curgea'ntre albii lin, tot lin.
De-acolo ne-a venit pe soare mult ursuz,
Navigator măreț, de neam, un andaluz,
De-acolo de pe'ntinsul șes, ori sterp colnic,
Inaripat, cu dârză vrere de voinic,
Si-a tot plutit, a tot plutit pe Pacific
Să mi-l răpună pe'ndârjitul inamic,
Ca, după multe ape, urlete de vânt
Să strige Cristofor Columb: Pământ! Pământ!

Petre PASCU

VINTILĂ HORIA, OMUL ȘI SCRIITORUL

Lucia HURMUZIADE

Exilul Românesc a pierdut de curând una din figurile lui corifee. Răpus de o boală nemiloasă, Vintilă Horia s'a stins la vârsta de 77 de ani.

Pe Vintilă îl cunoscusem în Argentina, la Buenos Aires, în primii ani de după război, cred prin 1948. Era în casa unor buni și vechi prieteni într'un cerc de refugiați, reuniuni nostalgice, pe atunci, care se soldau de multe ori prin acele spontane și calde prietenii pe care apoi anii le cimentează.

Vintilă și frumoasa lui soție Olguța formau un cuplu deosebit. Profund uniți și susținându-se reciproc, au suportat cu demnitate și curaj anii grei ai pribegie. M'am gândit întotdeauna că reușita lor în calvarul exilului, se datora calităților excepționale și devotamentului unei soții care a știut să acompanieze pe tovarășul ei cu o rară putere de înțelegere, trecând peste greutățile momentane cu un curaj de admirat.

Veniseră de curând din Italia, după ce cunoscuseră rigorile lagărelor de concentrare germane dela Krummhubel și Maria Pfarr(era atașat de Presă).

S'a exilat la vârsta de 29 de ani, preferând exilul față de rușinoasa sclavie a comunismului din țara lui.

In Argentina îl așteptau ani plini de dureroase încercări. Vintilă era un om bun și răbdător. Cu surâsul lui blând și îngăduitor, trecea ușor, fără a cârti, dela sarcina de mic funcționăraș al unei bănci la aceea de profesor de literatură română la Facultatea de Litere din Buenos Aires.

De atunci, goniți de un climat nefast au luat alte drumuri: Spania și Franța. Franța unde l-a atins succesul și gloria impunându-se dela început cu romanul lui scris în franceză, limbă pe care o cunoștea din primii lui ani de copilărie dela o devotată bătrână guvernantă, și pe care o vorbea și scria perfect, "DIEUX EST NÉ EN EXIL", roman onorat cu premiul Goncourt al Academiei de Litere Franceze (1960).

Putem afirma cu mândrie că, din succes în succes, numele lui Vintilă Horia se face cunoscut în patrimoniul literelor universale. Romanul lui a fost tradus în 11 limbi și cunoaște până azi un mare succes de librărie, fiind deja considerat ca un clasic al literaturii moderne franceze.

S'a ridicat apoi în Spania, unde ocupă postul de profesor universitar la catedra de literatură comparată. Director al prestigioasei reviste "Futuro Presente", fondator al Colecției "Punto Omega" (Livre de Poche), scrie cărți, articole la diferite ziare și reviste în spaniolă, franceză și română. Este colaborator permanent la "A.B.C.", "la "SEMANA", "INDUCE", "CUADERNOS HISPANO AMERICANOS", "CRITICA",la fel și pentru revistele "LES NOUVELLES LITTERAIRES", "LE SPECTACLE DU MONDE", "ECRITS DE PARIS", "IL TEMPO", "INTERVENTO","ROMA", și alte numeroase publicații din toată lumea, între care și "Cuvântul Românesc".

Printre cărțile mai cunoscute, după "Dieux est né en Exil", a urmat trilogia "LE CHEVALIER DE LA RESIGNATION" și "LES IMPOSSIBLES". Toate aceste lucrări îl plasează pe primul plan al literelor, și pot fi considerate că ele aparțin unei "epoci de aur".

Ele au fost urmate de "UNE FEMME POUR L'APOCALIPS", "LE JOURNAL D'UN CAMPASIEU DU DANUBE" și de "ESPANIA Y OTRAS MUNDOS". Aici avem o antologie a articolelor periodice din Spania, unde Vintilă Horia s'a relevat ca un distins prozator al literelor spaniole. La fel, el este considerat printre marii umaniști contemporani, opera lui literară având ca axă omul, temă principală a romanelor în general.

A parcurs mii de kilometri, vizitând țări îndepărtate și a întâlnit multe personalități marcante ale spiritualității secolului nostru, scriind despre aceste articole pe care le adună în cartea "VIAJE EN LOS CENTROS DE LA TIERRA". Carte apărută în 1971, în urma unei minuțioase anchete printre spiritualitățile secolului nostru, umaniști, teologi, oameni de știință.

Vintilă Horia era un spirit preocupat de problematicile spirituale ale unei epoci de adânci frământări și profunde mutări sociale. Prin iscusita lui peniță au fost atacate cele mai variate teme.

Dela roman la poezie, dela poezie la eseul științific și filosofie, scrierile lui Vintilă Horia sunt o vie mărturie a talentului, a erudiției și activității lui rodnice și miltiple ca prozator și eseist.

Cartea "ENCUESTRA DETRAS DE LO VISIBILE" (o anecdotă dincolo de vizibil, Barcelona 1975) a stârnit un viu interes în discutată temă a parapsihologiei, știință ce-l atrăgea în mod special și care analizează în lumina ultimelor cercetări un material atât de disputat în lumea esoterică.

Am terminat citând ultima cartea ce ne-o dedicase, în urma voiajului la Atena în 1973, unde soțul meu îi servise ca ghid și interpret la numeroasele interviuri ce le avusese în lumea politică, literară, teologică, cu scopul de a-și completa unele cunoștințe în legătură cu problemele timpului. Era același Vintilă, neobosit cercetător, preocupat de panorama umanității. Nu îmbătrânise. Fusese ultima oară că-l revăzusem și mi se pare că a fost ieri.

DESPRE DEGRA

de Vintil

Traducere din fra

Vintilă

Urmare din numărul trecut

Mă găseam la Viena în 1944 când țara noastră a trebuit să accepte armistițiul. Impreună cu alți diplomați români care se aflau în Germania, am fost internat la Krummhubel, după aceea la Maria-Pfarr, de unde am fost eliberați de trupele britanice din armata a 8-a. Lunile petrecute în lagăr au fost zile penibile din punct de vedere biologic. In Martie 1945 eu aveam mai puțin de 50 kilograme, dar au fost luni foarte importante din punct de vedere al evoluției mele interioare, și a luării de poziție față de lume și de mine însumi. A fost atunci, probabil, când eu am devenit un om într'adevăr liber, și mi-am conceput viitorul ca ziarist decis să se perfecționeze și să se realizeze, în ciuda sau împotriva tendințelor sau curentelor care s'ar fi ivit, sau mi-ar fi tăiat calea. In zilele lungi de iarnă petrecute la Krummhubel, Riesengebirge, chinuit până la vertigii din cauza foamei, citeam și scriam într'o izolare aproape perfectă. A fost timpul când l-am descoperit pe Julien Green, romanele și jurnalele lui, și pe François Mauriac. Scriam cu entuziasm la un roman care avea să apară mult mai târziu și țineam la zi un jurnal, pe care mă gândesc să-l public într'o zi, deoarece reflectă un aspect inedit al războiului trecut, acela trăit de un tânăr care nu detesta nebunia în mijlocul căreia trăia, căci această nebunie, cu toate ororile pe care le presupunea,nu i se părea că ar fi ținut de un popor sau de o rasă, de un fragment al umanității, ci de o întreagă lume. Răspunzător de catastrofă era Omul, slăbiciunea, lașitatea, incoerența sa, frica în fața Răului reprezentat de către politicieni, adică de tirani, și de alte rămășițe preistorice.

Falsitatea de bază a extremei stângi de azi constă precis în această orbire, sau rea credință, când dă titlul de fascist și de nazist tuturor care n'o acceptă. Ea nu vrea sau nu poate să conceapă un fapt mai mult decât evident: fascismul și nazismul au murit în 1945. Mai mult, aceste mișcări n'ar fi luat ființă dacă nu s'ar fi produs revoluția din 1917. N'au fost decât niște reacțiuni psihosomatice.

Cu toate acestea lumea nu este nici mai fericită, și nici mai liniștită și nici mai liberă ca înainte. De ce? Pentrucă un alt totalitarism, cel care n'a murit în 1945, continuă să ne chinuiască. Tirania, dușman al omului, nu se reducea numai la fascism. Dacă așa ar fi, omenirea n'ar mai cunoaște amenințări, n'ar mai trăi încă sub obsesia terorii, dimpotrivă ar fi ceea ce extrema stângă ne-a promis ca viitor, fără să fie în stare să recunoască cauza esențială pentru care acest viitor e imposibil sau irealizabil: celălalt fascism care nu îndrăznește să-și spună numele. Comunismul este astăzi factorul care se opune omului, ideii de libertate, ca și progresului, poate mai material dar nu mai puțin uman, al bunăstării.

Dacă în 1936 sau în 1938 comunismul și fascismul erau în inegală măsură răspunzători de calamitățile omenirii, după moartea fascismului, comunismul a rămas unicul mare responsabil. Stalin ar fi putut salva comunismul în 1945, dacă s'ar fi prezentat în fața popoarelor europene, sărăcite și terorizate, ca un liberator. El a ratat însă, în fond, unica ocazie favorabilă comunismului, arătând în schimb lumii fața lui adevărată: imobilismul, imposibilitatea de a evolua. In loc să libereze popoarele, Stalin le-a transformat în sclavi, demonstrând, încă odată, că ideologia comunistă nu era decât haina falsă a unui monstruos și perimat imperialism, nu mult deosebit de cel al țărilor de altă dată. Ceea ce s'a întâmplat la Budapesta în 1956 n'a făcut decât să pună în evidență din nou ceea ce Stalin începuse, intrarea în decadență a ideii de revoluție și prăbușirea îngerilor răzvrătiți în propria lor îngrozitoare aventură.

Mi-am dat seama, în pacea lagărului, de demonismul tuturor întreprinderilor care propuneau oamenilor idealul de libertate realizabil prin sclavie. Mă găseam într'un lagăr nazist, dar știam că nazismul se afla pe patul morții și că un alt totalitarism avea să ne despartă de orice drept la liniște. Am dorit atunci să mă detașez de orice contingență politică, și în pădurea dela Maria-Pfarr, am făcut jurământ de totală neadeziune politică. Mă gândeam, împreună cu soția mea să ne întoarcem în România, la sfârșitul războiului, să-mi dau demisia din Ministerul de Externe, să mă retrag la țară și să mă dedic literaturii. Credeam că victoria Aliaților avea să asigure României ceea ce se numea atunci o pace onorabilă, ca cea acordată Italiei și Finlandei.

Dar, deformată la rândul ei, în aceeași măsură în care războiul însuși fusese deformat de aliații Răului, pacea n'a fost decât o caricatură. Ea înscăuna injustiția și confuzia, când ar fi trebuit să instaureze liniștea și dreptatea. Comedia aceasta a fost prea tragică pentru a o repovesti aici. Eu am fost unul dintre milioanele de actori care am fost obligați să o interpretăm pe scena marelui teatru al lumii. Mă aflam la Assisi când un "Tribunal al poporului" m'a condamnat la muncă silnică pe viață, acuzându-mă de "crime" pe cât de absurde pe atât de imposibile, pentrucă eram mult prea tânăr ca să le fi putut comite. In plus eram acuzat de a fi scris câteva articole anticomuniste, care constituiau cauza adevărată a condamnării; aceeași cauză pe care mi-au aruncat-o în față, în 1960, relfectoarele unui ziar cu nume greșit. Au fost anticomunismul meu de totdeauna, căruia i-am rămas fidel chiar după decernarea premiului Goncourt, creștinismul meu, credința mea în om, ceea ce ei au încercat să distrugă prin aceste atacuri și nu rasismul, fascismul ori nazismul meu, fantome zdrențuroase ale unui trecut pe care n'am de ce să-l justific, pentrucă oricum, face parte din experiența mea de om liber. Vroiau să distrugă o prezență și foarte puțini au fost cei care în mijlocul unui penibil talmeș-balmeș de dezorientări premeditate, au înțeles acest lucru.

Ceea ce s'a întâmplat după război o știm cu toții. E inutil, deci, să revin aici asupra unei Budapeste, de zeci de ori jucată pe scenă, dincolo de Cortina de Fier. Tara mea a fost comunizată, în ciuda tuturor angajamentelor luate de Stalin la încheierea armistițiului și a păcii, în ciuda, de asemenea, a aliaților occidentali. Mari părți din teritoriul nostru, din cel al Poloniei, al Finlandei, al Cehoslovaciei, al Germaniei, toate Tările Baltice, au fost ocupate de așa zișii liberatori. Numele însuși al țării mele a fost schimbat și denaturat, pentru ca să-și uite originea ei latină. Tăranii și scriitorii au umplut închisorile. Lagăre de concentrare și de muncă silnică, închisori noi au înflorit peste tot, flori cunoscute, la umbra unei revoluții care-și consumase ciclul și devenise antipodul ei însăși.

S'au inventat noi torturi, printre care faimosul Canal Dunăre-Marea Neagră, canalul morții, unde au pierit mii de oameni, și canalul n'a fost terminat niciodată. Piteștii au completat sinistra imagine.

Condamnat de un "Tribunal popular", conștient de cele ce, în 1946, aveau să se întâmple - și care n'au întârziat să se întâmple - am ales exilul. (J'ai choisi l'exil pour pouvoir dire la vente", spunea Nietzsche). Am încercat să găsesc un serviciu la Roma, la Florența și la Milano unde am reușit să colaborez la câteva jurnale și reviste, dar acestea nu ne ajungeau să trăim. Petreceam zile întregi cu soția mea mâncând castane, pe care le adunam în pădurile din jurul orașului Stresa, pe Lago Maggiore, unde prieteni buni, tot așa de săraci ca și noi, ne-au găzduit timp de câteva luni.

Era toamnă: totul plutea într'o frumusețe ireală, apa, cerul și munții, culorile apusului de soare, zbaterea aripilor în aerul rece, parfumat de umezeală și de frunzele moarte. Foamea ne izola în acest univers perfect care semănă cu un tablou, dincolo de care ne era interzis să trecem, în lumea care avea ce mânca și nu se temea de nimic. Dar cu toate acestea lumea era frumoasă, pentrucă noi eram tineri și ne iubeam. Acolo am citit "La crise de la conscience europenne" de Paul Hazard, și tot acolo am început un nou roman, pe care n'am putut să-l termin niciodată.

Un văr al soției mele, doctor, ne-a invitat la el în Franța, dar viza noastră pentru Argentina a sosit înaintea celei franceze. Si astfel ne-am îmbarcat la Genova pentru Buenos Aires, cu câteva valize și cu 20 de dolari în buzunar. Am învățat spaniola în timpul traversării oceanului, în cușeta mea așezată în fundul vaporului, într'o încăpere cu două sute de paturi suprapuse. Era ca un alt lagăr, devenisem un emigrant, un adevărat cetățean al secolului XX. Făceam parte dintr'o masă cenușie de disperați, împărtășeam destinul cu mii de oameni, victime ale totalitarismelor și imperialismelor, ale descompunerii politice: mii și mii, milioane de oameni care-și pierduseră patria și care se numeau acum D.P. - Displaced Persons - deposedați.

Datorită unui prieten francez, a cărui bunătate nu o voi uita niciodată, am găsit un serviciu într'o bancă franceză, în Buenos Aires. Tot acest prieten francez, într'o zi de disperare și de mizerie, ne-a oferit ajutorul lui, o sumă de bani, oferită spontan, pe care eu n'am putut să i-o restitui decât doi ani mai târziu. Inger păzitor a fost acest prieten pentru noi, discret, surâzător și optimist, și care ne-a redat de multe ori plăcerea de a trăi. Ii datorez și lui, cel puțin în parte, "Dumnezeu s'a născut în exil", a cărui primă idee s'a născut în mintea mea pe plaja de la Chapadmalal, unde el ne invitase să petrecem câteva săptămâni. Nu pot și nu vreau să mă rețin în a-mi exprima și acum toată recunoștința. El m'a ajutat să întrevăd o Franță pe care n'o cunoșteam. Pentrucă imaginea Franței era pentru mine doar cea literară. Cunoșteam Franța numai din cărți.

Am părăsit Argentina în 1953 pentru a ne stabili la Madrid. Alți prieteni ne-au ajutat să ne refacem un nou cămin și să reținem vie în noi lumina mică și cutremurătoare a credinței în om. A vorbi de prietenie în aceste situații e poate prea puțin, deoarece Calomniatorul a degradat și deformat până și înțelesul exact al cuvintelor. Dar eu cred că în mijlocul acestei descompuneri generale noi am rămas cum eram, și că și alte ființe umane, ca acest Francez, ca acești Români și Spanioli, ca acel Italian din Florența care în 1947 a renunțat în secret la salariul său, ca revista la care colaboram împreună să poată să-mi dea mie, la sfârșitul lunii, ceva mai mulți bani, erau semne vizibile a ceea ce Răul n'a putut să corupă în noi. Erau, și sunt, garanții ale unei posibile revanșe.

Ideea unei reviste creștea în mine. Era vocea exilului, al meu și al tuturor. Era această șansă de a se regăsi, de a se identifica în suferință. De a coborî, cum scrie Sf. Augustin, pentru a ne înălța mai sus. Romancierul belgian Franz Weyergans a exprimat foarte bine într'un amplu comentariu dedicat romanului meu, ceea ce eu însumi gândeam în timp ce îl scriam: "dacă acceptăm faptul că, dela primele pagini, cartea e plină de simboluri și situații cheie, ea se luminează astfel de o lumină nouă. Işi asigură acea dublă distanță, fără de care o operă pierde orice rezonanță umană. Ne găsim în această carte la două niveluri: cel al istoriei și cel al simbolului. Naratorul e un personaj istoric, dar el e și exilatul care, dincolo de orice timp, ne reprezintă pe noi toți. Mărturisirea lui Ovidiu se asociază protestului dureros a mii de exilați, victime ale imperiului și ale noțiunii de imperiu, care a răsunat pe tot pământul, de când există oameni. Această suavitate în tristețe, pe care o găsim și în limbajul scriitorului, român, e blânda certitudine a ființei răscumpărată prin suferință, a unui resuscitat care suferă la fel. Ficțiunea este astfel depășită. Fără ajutorul ficțiunii lecția nu și-ar ajunge scopul. Dar redusă la o simplă ficțiune cartea și-ar pierde principala ei dimensiune, aceea a unui puternic apel spiritual".

Eu am avut în minte toate aceste lucruri, și altele bineînțeles, deoarece un roman nu e altceva decât sinteza unei multitudini de idei și de proiecte.Noaptea când copiii dormeau, eu umpleam de semne paginile mute.

Incepusem deja "Le Chevalier de la Resignation" înainte de a fi avut un răspuns în legătură cu publicarea romanului "Dumnezeu s'a născut în exil". Il terminasem în Iunie 1958, și deabia în Noembrie am primit răspunsul așteptat: Fayard găsea romanul "très beau" și Daniel Rops se gândea să-l prezinte cititorilor, inaugurând astfel Colecția "Le Signe". Nu visasem niciodată atâta onoare. In timp ce citeam acea scrisoare din 9 Noembrie 1959 mă simțeam copleșit de bucurie. După 4 luni "Dumnezeu s'a născut în exil" a fost publicat, dar n'a obținut "Le prix catholique de litterature". A obținut însă, câteva luni mai târziu, premiul "Goncourt"

Mă găseam deja la Paris, deoarece romanul ajunsese la un tiraj foarte mare, și editorul semnase cinci contracte de traducere, înainte chiar de a obține premiul. Critica a fost unanimă, în Franța și străinătate, în a găsi cartea ca "un livre de choc" - o carte de șoc - sau una din cărțile cele mai importante ale anului. Ca "un omagiu adus geniului limbii franceze", ca "un model de stil". Clienții unei mari librării pariziene mi-au atribuit premiul Goncourt, în cadrul unui cadru original, cu o zi înaintea celor zece. Alte librării mă considerau "gagnant" - câștigător - în pronosticurile lor, în limbajul hipodromurilor, și aveam impresia că particip la o cursă de cai, pe care de altfel o simțeam foarte departe, pentrucă nu scrisesem o carte pe care să călăresc în căutarea unui premiu. In plus, toate pronosticurile ziarelor, care, timp de două luni de zile, mă considerau "candidatul numărul unu", cu tot zgomotul din jurul meu, interviuri, comentarii, televiziune, telefoane, nu reușeam să mă conving de realitatea lucrurilor. Premiul Goncourt era pentru mine, pacea, și eu îi uitasem gustul. Nu puteam să mai concep acest lucru după atâția ani de suferință, de agitații adesea inutile, de decepții și de neliniști. Acest premiu făcea parte din cortegiul atâtor iluzii presărate de-a lungul unei existențe rătăcitoare, care nu se realizase niciodată. Era prea frumos ca să fie adevărat. Eu credeam cu convingere în cartea pe care o scrisesem, dar nu în mondenitatea succesului.

Premiul Goncourt n'a schimbat nimic în mine. Eram deja angajat în scrierea unui al 3-lea roman. . Cei care mă cuoșteau se mirau de calmul meu, de indiferența mea în fața acestui eveniment care ar fi trebuit să mă tulbure. Eram foarte fericit, trebue să mărturisesc, dar acest noroc, sau succes, avea pentru mine un alt înțeles. Timp de câteva zile am avut iluzia că premiul constituia mai de grabă un simbol, că acordându-i-se unui Român, înseamnă că s'a redat viață unei vechi comuniuni, că Franța nu ne abandonase.

Acesta a fost și felul în care gestul a fost interpretat și în România unde, timp de mai multe zile, bucuria a fost tot așa de mare ca și a mea. Pe deasupra falselor cortine pe care istoria timpurilor le așezase între noi, cele două corpuri își regăseau unitatea. Se recompuneau într'un volum, într'o carte. Calomniatorii nu puteau să accepte o astfel de înfrângere. Si au trecut la acțiune.

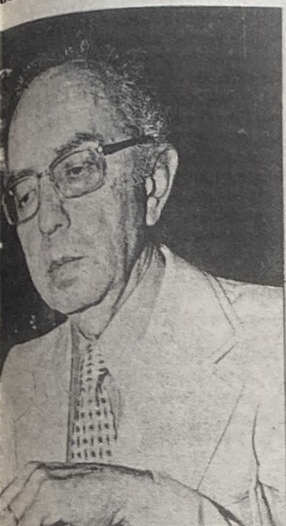
Am socotit întotdeauna logice atitudinea și tactica oamenilor de acest fel; singura lor rațiune de a fi, singura lor posibilitate de manifestare obiectivă e calomnia și singura lor armă e minciuna.

Ceea ce m'a stupefiat însă, a fost comportarea celor care ar fi trebuit să mă înțeleagă, și care ar fi trebuit să apere principiul libertății într'o situație care se preta într'un mod minunat la o asemenea apărare. Admițând că tot ce se spunea despre mine ar fi fost adevărat, nu era însă vorba de un premiu acordat unei posibilități de a fi, acest fel de premiu ar fi imposibil de dat astăzi, sau vieții unui om deosebit, deoarece eu nu eram nici erou nici sfânt, ci unei cărți și acea carte era mărturisirea cea mai completă despre mine însumi. Au fost preferate însă acestei mărturisiri, vie și palpabilă, niște articole pe care le scrisesem cu douăzeci

ADARE ŞI RISC

lă HORIA

nceză de Prof. Univ. Nicolae ILIESCU

Horia

de ani în urmă şi care aparţineau unei lupte, de a cărei necesitate am scris mai sus. S'a găsit cine să se facă ecoul calomniatorilor.

Timp de o săptămână întreagă jurnalişti, care în ziua decernării premiului mă proclamaseră "prinţul exilului", m'au declarat apoi "militant nazist". Mi s'a reproşat chiar, în cea mai perfectă manieră marxistă, că nu mi-am făcut autocritica. Am fost acuzat de orice. Lucrurile nu mergeau bine pe pământ din cauza mea şi a articolelor pe care le publicasem în 1936. S'a ajuns la limita indecenţei, afirmând, protejaţi de, "se spune", că romanul meu, lăudabil pentru stilul său, fusese refăcut radical de către editor, ca şi cum un editor ar fi capabil să refacă stilul unui scriitor, personalitatea însăşi a scriitorului.

Un corespondent străin, după ce şi-a epuizat întreaga gamă de calomnii, rezumat scrupulos în articolul lui, afirma, într'un elan de originalitate, că romanul meu nu era decât un biet plagiat, fără să releveze niciodată modelul pe care-l plagiasem. M'au făcut răspunzător de toate crimele, de cele mai abominabile atentate la uman. Se simţea în aceste articole plăcerea celui care se vedea liber să lovească la bunul plac, pentrucă eu devenisem cel pe care nimeni nu îndrăznea să-l apere, dar pe care oricine putea să-l lichideze, ca pe un câine turbat, căzut pe marginea drumului.

Ceea ce eu obţinusem cu premiul Goncourt era pacea. Ea nu făcea parte însă din destinul meu. Eram un exilat, şi acest lucru îl uitasem în acele câteva zile de falsă bucurie. Imi dădeam seama, în mijlocul acestei campanii care depăşise orice limită şi orice demnitate, că mă găseam în mare pericol. Premiul literar ar fi putut să mă transforme într'un simplu om de litere, fericit şi liniştit, dispus a renunţa la adevărata lui vocaţie, pentru a deveni un scriitor oarecare, aliat al indiferenţilor, sau chiar al Adversarului. Această pace exterioară odată regăsită m'ar fi supus la diferite ritualuri politice, m'ar fi obligat la un conformism la modă, m'ar fi convertit la orice afară de credinţa şi de tenacitatea mea din totdeauna. Lovitura Adversarului, neînţelegerea multora, m'au făcut să reintru repede în mine însumi. Eu nu aveam dreptul să fiu un scriitor dotat cu un premiu literar, chiar dacă ar fi fost cel mai important al timpului. Trebuia deci, să continui bătălia mea solitară, în apărarea oamenilor, să mă resemnez la o luptă la care renumele premiului mă tentase pentru un moment să renunţ.

Există un paralelism evident, de o impresionantă claritate câteodată, între tot ce s'a petrecut cu mine în mijlocul acestui supliciu şi istoria "Cavalerului Resemnării". Cititorii mei l-au detectat la timp, ca şi unii critici. Paralelismul mi se pare semnificativ, pentrucă eu am scris acest roman în 1959, un an înaintea premiului Goncourt şi a tot ce a urmat. Un scriitor nu face decât să se descrie. Iată un adevăr pe care eu l-am trăit în toate fibrele cărnii mele şi care îmbracă cu o lumină de autenticitate această operă, în care eu n'am făcut decât să descriu întâmplări din viitorul meu, fapte ale unei vieţi, deoarece timpul nu constituie decât o manieră imperfectă de a divide un tot, logic şi extraordinar de unitar. Rog ,deci, pe cititorii mei să judece prin prisma "Cavalerului Resemnării" tot ce s'a întâmplat cu mine şi cu "premiul Goncourt care n'a fost niciodată mai bine acordat", cum a scris, în plină furtună, o revistă literară demnă de acest nume, considerând că poate niciodată un premiu literar n'a încoronat printr'o carte o astfel de aventură omenească.

"Dumnezeu s'a născut în exil" era şi o autobiografie. Guvermantes remarcase foarte bine în articolul său din "Le Figaro" (29 Noembrie 1960), că nu e simplă coincidenţă că trei din premiile literare recente, premiul Nobel din acest an şi ultimile două premii Goncourt, încoronează toate cele trei scrieri de exilaţi". Radu Negru nu face decât să reia aventura lui Ovidiu. Autobiografia va continua, pentrucă ea este o biografie, aceea a unei tragedii biblice, declanşată de Babiloneni şi Egipteni şi continuată cu înverşunare de toţi cei care-şi fac din persecutarea omului principiul de bază al itinerarului lor istoric. Ei numesc acest fapt "sensul istoriei". Numai că, datoria scriitorului, astăzi ca şi în timpul lui Ovidiu, Boeţiu, Thomas Becket, sau Pasternak, e de a se ridica împotriva acestui sens, şi de a reda oamenilor conştiinţa libertăţii, de a-i elibera de teamă, de a-i scoate din gheara corupţiei, de a-i întoarce la fiinţă.

Iată, deci: cine vrea să mă cunoască mai bine nu are decât să recitească "Dumnezeu s'a născut în exil" şi "Cavalerul Resemnării". Eu sunt acolo, cu toate scânteierile şi cu toate umbrele mele. Numai prin mijlocirea cărţilor se poate judeca bine un scriitor şi nu pe baza câtorva articole. Altfel am fi obligaţi să-l judecăm pe Wagner după consideraţiile lui politico-sociale şi pe Churchill după pictura lui. Dacă un om cu o minte la fel de limitată ca a celuia dintre falşii purişti care m'au atacat, vânturând fragmente de articole, ai considera opera lui Hitler pe baza lenjeriei lui, ca pe a lui Stalin pe baza conferinţelor lui de filologie, un om din anul 2000 de ex., ar avea o viziune despre sec.XX şi toate dezastrele noastre, i s'ar părea absurde şi de neînţeles. Sărmanii dela "Lettres françaises", ...nu mai continui, pentrucă ar fi prea multe de zis". Am renunţat la premiu în momentul în care mi-am dat seama că iluzia unei comunităţi se prăbuşea din nou, şi că scena lumii nu era încă pregătită pentru a susţine astfel de gesturi situate în plan etic. Cei care întinseseră pentru un moment, mâna, reaşezându-mă în rândul oamenilor, şi-au retras-o fericiţi. Au făcut-o fără să se gândească la consecinţele acestei renunţări. Repet: am avut iluzia că acest premiu mergea la toţi cei care au suferit, dincolo de frontierele umanităţii, şi la toţi cei pe care injustiţia contemporană i-a rupt de patrie. Această iluzie mi-a fost interzisă. Si am fost constrâns la Resemnare, cea din romanul meu, care e un fel major de a fi liber.

Este evident că, în ciuda a tot ce s'a întâmplat, şi care e unic în istoria literară a Occidentului, campania împotriva mea, dar mai ales împotriva mesajului romanului meu, n'a obţinut rezultatul dorit şi aşteptat. Oamenii politici, mă refer în special la aliaţii Adversarului, ca şi organele care exprimau sărăcia lor spirituală sunt foarte departe de magica realizare a utopicei lor magii. Se încearcă încă introducerea pe piaţa ideologică a anumitor produse putrede până la os, a anumitor mesaje din secolul al XIX-lea, plictisitoare şi vulgare. Dar cei care gândesc, cei care citesc, oamenii de pe stradă chiar, sunt mult mai inteligenţi şi mai bine pregătiţi decât ideea pe care Adversarul şi-o face despre ei. Utopia naşte utopie. Si aceasta nu poate trăi decât într'un cerc vicios. Ieşirile îi sunt totdeauna fatale. Campania împotriva mea a fost o manevră a Utopiei, demnă de ieşirea din cerc. Pentrucă marele public care a asistat la această escrocherie istorică, nu s'a lăsat ademenit. A fost ceva prea evident pentru a cădea într'o cursă atât de primitivă. Lumea a cumpărat cartea, despre care se vorbea aşa de mult, şi a citit-o. Scandalul aţâţa curiozitatea, chiar la cei care dispreţuiau premiul. Un tânăr de pe Sena mi-a scris: "Nu e nevoie să vă spun ce gândesc despre sarabanda organizată de cei invidioşi împotriva alegerii Dvs. de către Comitetul de selecţionare Goncourt. Vorbind din punct de vedere egoist, eu consider că un semn providenţial v'a propus curiozităţii mele. Si cu spirit de dragoste mă bucur că mulţi alţii ca mine, după ce vor trece pragul curiozităţii, vor cunoaşte plăcerile pure ale admiraţiei."

Un cititor din Marsilia mi-a scris de asemenea: "Am aşteptat să se termine această agitaţie provocată de ultimul premiu Goncourt, pentru a vă putea scrie. Agitaţia a avut pentru mine un efect fericit: am citit cartea şi am iubit-o".

Si unul din Bruxelles: "De altfel e semnificativ că partidul separatist, condus de un dezertor care s'a refugiat în Uniunea Sovietică, atunci aliata lui Hitler, e cel care a avut îndrăzneala să vă atace! Robert Macaire strigând: hoţii, hoţii".

Un tânăr scriitor din Paris: "Cu ce drept va judecă? Cu adevărată durere, deoarece eu cred în om, am văzut ridicându-se vălul care v'a târât numele dincolo de gloria meritată. Imi închipui că aţi suferit enorm. N'am crezut niciodată că tăcerea este cea mai bună atitudine: e numai cea mai prudentă. Zilele acestea am auzit prieteni exprimând, între patru ochi, indignarea lor faţă de tot ce vi s'a făcut. M'am gândit că în loc ca cineva să ţină indignarea în el, e mai bine să şi-o exprime. Eu o fac rău, cu siguranţă, şi fără simplitate. Am vrut numai să ştiţi că, în aceste zile de suferinţă, durerea d-voastră e şi a altora".

Un alt tânăr parizian mi-a scris şi el: "Am citit cartea d-voastră cu o plăcere care s'a transformat repede în emoţie. Atitudinea abjectă a presei şi a unei părţi a inteligenţei franceze mă îndeamnă să vă scriu, pentrucă e bine ca d-voastră să ştiţi că foarte mulţi Francezi sunt dezgustaţi de acest lucru". Dela un cititor din Buenos - Aires am primit următoarele:" Laurii premiului Goncourt, atât de multe ori întinaţi în ultimii 15 ani, au fost reabilitaţi! Iar exilaţii, proscrişii de pretutindeni, trebue să simtă triumful d-voastră ca pe o revanşă".

Un altul din acelaşi oraş: "Vă felicit pentru această carte atât de frumoasă şi care, în plus, prin incidentele care au urmat, a pus în lumină opresiunea exercitată de anumite grupuri care simulează că sunt persecutate, dar care, în realitate, persecută fără încetare pe alţii". Sute de mărturisiri de prietenie mi-au sosit de peste tot, în timp ce cămăşile roşii se străduiau în zadar să convingă librăriile din Cartierul Latin să retragă din vitrine romanul meu. M'am simţit dintr'odată, în mijlocul acestei bătălii care depăşea paginile de actualitate literară şi se înscria în paginile cărţii mele, ca aripile unui fluture prins în eternitatea unui ac şi devenite culori în centrul unei colecţii, am simţit bucuria, adevărata bucurie a scriitorului: cartea se prinsese de suflete, în ciuda sau din cauza scandalului.

In loc să mă umilească, aceşti critici corupţi şi îngunoiaţi m'au pus în faţa curiozităţii celor mai inteligenţi cititori şi celor mai atenţi. Aceştia mi-au scris din toate colţurile lumii. Utopia a făcut posibil contactul între noi. Totul a fost ceea ce un cititor parizian numea "presiunea" Nedemnilor asupra Timoraţilor, dar, prin mijlocirea acestei presiuni s'a creat o extraordinară atmosferă de înţelegere şi de prietenie, în toată lumea, în jurul meu şi a cărţii mele.

Nu regret, deci, ce s'a întâmplat, pentrucă totul are un sens în viaţă, o valoare de simbol. "Premiul Goncourt 1960 a fost o lucrare judecătorească în care diabolicul şi grotescul au aprins un foc de pucioasă", a scris Pietro Cimatti, în Fiera Letteraria din Roma, "Cine plăteşte pentru orice, în nebunească economie a istoriei omeneşti, sunt ţapii ispăşitori. Vintilă Horia e un ţap ispăşitor. Ales, în aparenţă, de către o diabolică maşină politică şi omologat de laşitate, el a fost în realitate, un predestinat... Nu era trecutul lui cel care se întorcea, ci monştrii născuţi în acel trecut. Horia n'a recunoscut nici trecutul, deja plătit şi consumat, nici monştrii veniţi din el: dar destinul nu cere să fie recunoscut. Există o pată europeană care ne aparţine tuturor, vrem sau nu vrem. Europa are sufletul negru, milioane de furnici au îngrămădit boabe de erori şi de consimţăminte, de oportunism şi de laşitate, la furnicarul păcătoşilor nebuni de ieri. Expierea e un privilegiu care revine, din fericire, numai la puţini oameni: inocenţii sunt întotdeauna favorizaţi. Si ce este Horia dacă nu un inocent? Europa e plină de vinovaţi a căror amintire nu poate fi ştearsă decât acuzând proprii lor fraţi; e plină de oameni care au scris aceleaşi lucruri, şi chiar mai rele, şi care nu pot să se salveze decât acuzând. Nu trebue să se uite nici faptul că procesele împotriva vrăjitorilor sunt pline de atracţii pentru sadici. Acuzatorii nu sunt oameni liber: sunt furnicile de ieri, furnicile de astăzi, şi cele de totdeauna. Ceea ce s'a schimbat a fost numai furnicarul. Calitatea de tribut pe care ele le aduc a rămas neschimbată. Strigătul "loviţi vrăjitorul", pe care l-au urlat împotriva lui Horia e unul din aceste tributuri. Dar condiţiunea de furnici, lucrătoare ale laşităţii, nu s'a schimbat de loc..."

"In timpul zilelor celor mai mari nebunii gazetăreşti - continuă Cimatti - am trăit şi eu singurătatea lui Vintilă Horia, a omului, a victimelor fără număr. El a devenit un simbol. Si aşa va rămâne. Nu există nimic de care eu pot să-l acuz, chiar dacă mi s'ar aduce ca mărturie probele cele mai evidente, el a rămas aşa de singur că a devenit fratele meu, a devenit cel mai pur eu însumi".

Aceste cuvinte sunt într'adevăr cuvintele unui frate şi face parte din mesajele secrete şi profunde care m'au ajutat să înţeleg sensul adevărat a tot ce s'a petrecut atunci, depăşind cazul meu personal. Dacă Europa a comis erori, dacă a suferit, dacă ea e încă rezultatul acestor greşeli ale trecutului, eu iau asupra mea totul, dacă aceasta poate ajuta ca ura, laşitatea inutilă, mirosul de sânge care-i urmăreşte pe cei vinovaţi, dorinţa de a trăda din nou pentru a alunga din memorie trădările de ieri, să fie şterse din sufletul ei.

Dragi cititori catalani, sunt fericit să vă pot scrie, ca răspuns la ceea ce voi aţi gândit citind "Dumnezeu s'a născut în exil". Vouă, celor din ţara colinelor care se aseamănă cu cele din ţara mea, am simţit nevoia să vă adresez această lungă scrisoare.

Nu ca o justificare, ci numai ca o clarificare. Si nu pot termina fără să-l citez pe Bernanos, care vorbeşte aici în numele vostru al tuturor şi al meu: "Noi nu suferim în zadar. Noi suntem singurii care suferim pentrucă suntem singurii care riscăm. Noi riscăm pentru toţi laşii care nu riscă nimic. Dumnezeu să aibă milă de noi".

POSTFAŢA

Am redactat textul de mai sus în limba franceză, în primăvara anului 1961, destinat să însoţească romanul "Cavalerul Resemnării", ce trebuia să apară la Paris, unde a şi apărut în toamna aceluiaşi an. Mă gândeam că era nevoie de el pentru cititorii mei, mai ales după scandalul care a însoţit apariţia lui "Dumnezeu s'a născut în exil", şi, mai ales după premiul ce i-a fost decernat în Noembrie 1960. Editorul n'a fost de acord cu textul de mai sus, pe care l-a considerat "inoportun", în realitate se temea de represalii din partea unei prese care mă atacase cu înverşunare. Am redactat deci o scurtă "notă finală" care a apărut atât în ediţia franceză, cât şi în celelalte. M'am hotărât atunci să public acest eseu autobiografic, la sfârşitul ediţiei în limba catalană, care trebuia să apară în 1962 şi care, nu mai ştiu din ce motive, probabil că tot politice, nu a mai fost publicat niciodată. Rog cititorul să ţină socoteală de acest lucru că paginile de mai sus au fost redactate acum trei decenii şi că actualitatea lor stă în faptul că, în mare parte situaţia în Europa Occidentală nu s'a schimbat prea mult. Comunismul a murit în Europa de Est, dar stă încă în picioare, pe fragile dar vizibile picioare, în cea occidentală. Constatările, dar şi atacurile mele sunt deci încă valabile. Tehnica folosită pentru a fi eliminat, în 1960 din literatură, poate fi utilă încă celor care urmăresc, ca şi atunci, acelaşi scop: distrugerea legăturii dintre om şi Creator, deci distrugerea omului.

Deşi drepturile omului sunt pe toate buzele, nimeni nu ţine seamă nici de drepturile popoarelor, nici de omul ca fiinţă teologală, cum îl numeşte N. Steinhardt în "Jurnalul fericirii". Atât lupta mea, cât şi opera mea, rămân încă ţinte mortale, pentru cei, ce, în cadrul celei mai teribile degradări a omului, lasă asupra noastră riscul de a pieri şi asupra lor riscul de a distruge.

DESPRE DEGRADARE ȘI RISC

de Vintilă HORIA

Traducere din franceză de Prof. Univ. Nicolae ILIESCU

Urmare din numărul trecut

Mă găseam la Viena în 1944 când țara noastră a trebuit să accepte armistițiul. Impreună cu alți diplomați români care se aflau în Germania, am fost internat la Krummhubel, după aceea la Maria-Pfarr, de unde am fost eliberați de trupele britanice din armata a 8-a. Lunile petrecute în lagăr au fost zile penibile din punct de vedere biologic. In Martie 1945 eu aveam mai puțin de 50 kilograme, dar au fost luni foarte importante din punct de vedere al evoluției mele interioare, și a luării de poziție față de lume și de mine însumi. A fost atunci, probabil, când eu am devenit un om într'adevăr liber, și mi-am conceput viitorul ca ziarist decis să se perfecționeze și să se realizeze, în ciuda sau împotriva tendințelor sau curentelor care s'ar fi ivit, sau mi-ar fi tăiat calea. In zilele lungi de iarnă petrecute la Krummhubel, Riesengebirge, chinuit până la vertigii din cauza foamei, citeam și scriam într'o izolare aproape perfectă. A fost timpul când l-am descoperit pe Julien Green, romanele și jurnalele lui, și pe François Mauriac. Scriam cu entuziasm la un roman care avea să apară mult mai târziu și țineam la zi un jurnal, pe care mă gândesc să-l public într'o zi, deoarece reflectă un aspect inedit al războiului trecut, acela trăit de un tânăr care nu detesta nebunia în mijlocul căreia trăia, căci această nebunie, cu toate ororile pe care le presupunea, nu i se părea că ar fi ținut de un popor sau de o rasă, de un fragment al umanității, ci de o întreagă lume. Răspunzător de catastrofă era Omul, slăbiciunea, lașitatea, incoerența sa, frica în fața Răului reprezentat de către politicieni, adică de tirani, și de alte rămășițe preistorice.

Falsitatea de bază a extremei stângi de azi constă precis în această orbire, sau rea credință, când dă titlul de fascist și de nazist tuturor care n'o acceptă. Ea nu vrea sau nu poate să conceapă un fapt mai mult decât evident: fascismul și nazismul au murit în 1945. Mai mult, aceste mișcări n'ar fi luat ființă dacă nu s'ar fi produs revoluția din 1917. N'au fost decât niște reacțiuni psihosomatice.

Cu toate acestea lumea nu este nici mai fericită, și nici mai liniștită și nici mai liberă ca înainte. De ce? Pentrucă un alt totalitarism, cel care n'a murit în 1945, continuă să ne chinuiască. Tirania, dușman al omului, nu se reducea numai la fascism. Dacă așa ar fi, omenirea n'ar mai cunoaște amenințări, n'ar mai trăi încă sub obsesia terorii, dimpotrivă ar fi ceea ce extrema stângă ne-a promis ca viitor, fără să fie în stare să recunoască cauza esențială pentru care acest viitor e imposibil sau irealizabil: celălalt fascism care nu îndrăznește să-și spună numele. Comunismul este astăzi factorul care se opune omului, ideii de libertate, ca și progresului, poate mai material dar nu mai puțin uman, al bunăstării.

Dacă în 1936 sau în 1938 comunismul și fascismul erau în inegală măsură răspunzători de calamitățile omenirii, după moartea fascismului, comunismul a rămas unicul mare responsabil. Stalin ar fi putut salva comunismul în 1945, dacă s'ar fi prezentat în fața popoarelor europene, sărăcite și terorizate, ca un liberator. El a ratat însă, în fond, unica ocazie favorabilă comunismului, arătând în schimb lumii fața lui adevărată: imobilismul, imposibilitatea de a evolua. In loc să libereze popoarele, Stalin le-a transformat în sclavi, demonstrând, încă odată, că ideologia comunistă nu era decât haina falsă a unui monstruos și perimat imperialism, nu mult deosebit de cel al țărilor de altă dată. Ceea ce s'a întâmplat la Budapesta în 1956 n'a făcut decât să pună în evidență din nou ceea ce Stalin începuse, intrarea în decadență a ideii de revoluție și prăbușirea îngerilor răzvrătiți în propria lor îngrozitoare aventură.

Mi-am dat seama, în pacea lagărului, de demonismul tuturor întreprinderilor care propuneau oamenilor idealul de libertate realizabil prin sclavie. Mă găseam într'un lagăr nazist, dar știam că nazismul se afla pe patul morții și că un alt totalitarism avea să ne despartă de orice drept la liniște. Am dorit atunci să mă detașez de orice contingență politică, și în pădurea dela Maria-Pfarr, am făcut jurământ de totală neadeziune politică. Mă gândeam, împreună cu soția mea să ne întoarcem în România, la sfârșitul războiului, să-mi dau demisia din Ministerul de Externe, să mă retrag la țară și să mă dedic literaturii. Credeam că victoria Aliaților avea să asigure României ceea ce se numea atunci o pace onorabilă, ca cea acordată Italiei și Finlandei.

Dar, deformată la rândul ei, în aceeași măsură în care războiul însuși fusese deformat de aliații Răului, pacea n'a fost decât o caricatură. Ea înscăuna injustiția și confuzia, când ar fi trebuit să instaureze liniștea și dreptatea. Comedia aceasta a fost prea tragică pentru a o repovesti aici. Eu am fost unul dintre milioanele de actori care am fost obligați să o interpretăm pe scena marelui teatru al lumii. Mă aflam la Assisi când un "Tribunal al poporului" m'a condamnat la muncă silnică pe viață, acuzându-mă de "crime" pe cât de absurde pe atât de imposibile, pentrucă eram mult prea tânăr ca să le fi putut comite. In plus eram acuzat de a fi scris câteva articole anticomuniste, care constituiau cauza adevărată a condamnării: aceeași cauză pe care mi-au aruncat-o în față, în 1960, relfectoarele unui ziar cu nume greșit. Au fost anticomunismul meu de totdeauna, căruia i-am rămas fidel chiar după decernarea premiului Goncourt, creștinismul meu, credința mea în om, ceea ce ei au încercat să distrugă prin aceste atacuri și nu rasismul, fascismul ori nazismul meu, fantome zdrențuroase ale unui trecut pe care n'am de ce să-l justific, pentrucă oricum, face parte din experiența mea de om liber. Vroiau să distrugă o prezență și foarte puțini au fost cei care în mijlocul unui penibil talmeș-balmeș de dezorientări premeditate, au înțeles acest lucru.

Ceea ce s'a întâmplat după război o știm cu toții. E inutil, deci, să revin aici asupra unei Budapeste, de zeci de ori jucată pe scenă, dincolo de Cortina de Fier. Tara mea a fost comunizată, în ciuda tuturor angajamentelor luate de Stalin la încheierea armistițiului și a păcii, în ciuda, de asemenea, a aliaților occidentali. Mari părți din teritoriul nostru, din cel al Poloniei, al Finlandei, al Cehoslovaciei, al Germaniei, toate Tările Baltice, au fost ocupate de așa zișii liberatori. Numele însuși al țării mele a fost schimbat și denaturat, pentru ca să-și uite originea ei latină. Tăranii și scriitorii au umplut închisorile. Lagăre de concentrare și de muncă silnică, închisori noi au înflorit peste tot, flori cunoscute, la umbra unei revoluții care-și consumase ciclul și devenise antipodul ei însăși.

S'au inventat noi torturi, printre care faimosul Canal Dunăre-Marea Neagră, canalul morții, unde au pierit mii de oameni, și canalul n'a fost terminat niciodată. Piteștii au completat sinistra imagine.

Condamnat de un "Tribunal popular", conștient de cele ce, în 1946, aveau să se întâmple - și care n'au întârziat să se întâmple - am ales exilul. (J'ai choisi l'exil pour pouvoir dire la vente", spunea Nietzsche). Am încercat să găsesc un serviciu la Roma, la Florența și la Milano unde am reușit să colaborez la câteva jurnale și reviste, dar acestea nu ne ajungeau să trăim. Petreceam zile întregi cu soția mea mâncând castane, pe care le adunam în pădurile din jurul orașului Stresa, pe Lago Maggiore, unde prieteni buni, tot așa de săraci ca și noi, ne-au găzduit timp de câteva luni.

Era toamnă: totul plutea într'o frumusețe ireală, apa, cerul și munții, culorile apusului de soare, zbaterea aripilor în aerul rece, parfumat de umezeală și de frunzele moarte. Foamea ne izola în acest univers perfect care semănă cu un tablou, dincolo de care ne era interzis să trecem, în lumea care avea ce mânca și nu se temea de nimic. Dar cu toate acestea lumea era frumoasă, pentrucă noi eram tineri și ne iubeam. Acolo am citit "La crise de la conscience europenne" de Paul Hazard, și tot acolo am început un nou roman, pe care n'am putut să-l termin niciodată.

Un văr al soției mele, doctor, ne-a invitat la el în Franța, dar viza noastră pentru Argentina a sosit înaintea celei franceze. Si astfel ne-am îmbarcat la Genova pentru Buenos Aires, cu câteva valize și cu 20 de dolari în buzunar. Am învățat spaniola în timpul traversării oceanului, în cușeta mea așezată în fundul vaporului, într'o încăpere cu două sute de paturi suprapuse. Era ca un alt lagăr, devenisem un emigrant, un adevărat cetățean al secolului XX. Făceam parte dintr'o masă cenușie de disperați, împărtășeam destinul cu mii de oameni, victime ale totalitarismelor și imperialismelor, ale descompunerii politice: mii și mii, milioane de oameni care-și pierduseră patria și care se numeau acum D.P. - Displaced Persons - deposedați.

Datorită unui prieten francez, a cărui bunătate nu o voi uita niciodată, am găsit un serviciu într'o bancă franceză, în Buenos Aires. Tot acest prieten francez, într'o zi de disperare și de mizerie, ne-a oferit ajutorul lui, o sumă de bani, oferită spontan, pe care eu n'am putut să i-o restitui decât doi ani mai târziu. Inger păzitor a fost acest prieten pentru noi, discret, surâzător și optimist, și care ne-a redat de multe ori plăcerea de a trăi. Ii datorez și lui, cel puțin în parte, "Dumnezeu s'a născut în exil", a cărui primă idee s'a născut în mintea mea pe plaja de la Chapadmalal, unde el ne invitase să petrecem câteva săptămâni. Nu pot și nu vreau să mă rețin în a-mi exprima și acum toată recunoștința. El m'a ajutat să întrevăd o Franță pe care n'o cunoșteam. Pentrucă imaginea Franței era pentru mine doar cea literară. Cunoșteam Franța numai din cărți.

Am părăsit Argentina în 1953 pentru a ne stabili la Madrid. Alți prieteni ne-au ajutat să ne refacem un nou cămin și să reținem vie în noi lumina mică și cutremurătoare a credinței în om. A vorbi de prietenie în aceste situații e poate prea puțin, deoarece Calomniatorul a degradat și deformat până și înțelesul exact al cuvintelor. Dar eu cred că în mijlocul acestei descompuneri generale noi am rămas cum eram, și că și alte ființe umane, ca acest Francez, ca acești Români și Spanioli, ca acel Italian din Florența care în 1947 a renunțat în secret la salariul său, ca revista la care colaboram împreună să poată să-mi dea mie, la sfârșitul lunii, ceva mai mulți bani, erau semne vizibile a ceea ce Răul n'a putut să corupă în noi. Erau, și sunt, garanții ale unei posibile revanșe.

Ideea unei reviste creștea în mine. Era vocea exilului, al meu și al tuturor. Era această șansă de a se regăsi, de a se identifica în suferință. De a coborî, cum scrie Sf. Augustin, pentru a ne înălța mai sus. Romancierul belgian Franz Weyergans a exprimat foarte bine într'un amplu comentariu dedicat romanului meu, ceea ce eu însumi gândeam în timp ce îl scriam: "dacă acceptăm faptul că, dela primele pagini, cartea e plină de simboluri și situații cheie, ea se luminează astfel de o lumină nouă. Işi asigură acea dublă distanță, fără de care o operă pierde orice rezonanță umană. Ne găsim în această carte la două niveluri: cel al istoriei și cel al simbolului. Naratorul e un personaj istoric, dar el e și exilatul care, dincolo de orice timp, ne reprezintă pe noi toți. Mărturisirea lui Ovidiu se asociază protestului dureros a mii de exilați, victime ale imperiului și ale noțiunii de imperiu, care a răsunat pe tot pământul, de când există oameni. Această suavitate în tristețe, pe care o găsim și în limbajul scriitorului, român, e blânda certitudine a ființei răscumpărată prin suferință, a unui resuscitat care suferă la fel. Ficțiunea este astfel depășită. Fără ajutorul ficțiunii lecția nu și-ar ajunge scopul. Dar redusă la o simplă ficțiune cartea și-ar pierde principala ei dimensiune, aceea a unui puternic apel spiritual".

Eu am avut în minte toate aceste lucruri, și altele bineînțeles, deoarece un roman nu e altceva decât sinteza unei multitudini de idei și de proiecte. Noaptea când copiii dormeau, eu umpleam de semne paginile mute.

Incepusem deja "Le Chevalier de la Resignation" înainte de a fi avut un răspuns în legătură cu publicarea romanului "Dumnezeu s'a născut în exil". Il terminasem în Iunie 1958, și deabia în Noembrie am primit răspunsul așteptat: Fayard găsea romanul "très beau" și Daniel Rops se gândea să-l prezinte cititorilor, inaugurând astfel Colecția "Le Signe". Nu visasem niciodată atâta onoare. In timp ce citeam acea scrisoare din 9 Noembrie 1959 mă simțeam copleșit de bucurie. După 4 luni "Dumnezeu s'a născut în exil" a fost publicat, dar n'a obținut "Le prix catholique de litterature". A obținut însă, câteva luni mai târziu, premiul "Goncourt"

Mă găseam deja la Paris, deoarece romanul ajunsese la un tiraj foarte mare, și editorul semnase cinci contracte de traducere, înainte chiar de a obține premiul. Critica a fost unanimă, în Franța și străinătate, în a găsi cartea ca "un livre de choc" - o carte de șoc - sau una din cărțile cele mai importante ale anului. Ca "un omagiu adus geniului limbii franceze", ca "un model de stil". Clienții unei mari librării pariziene mi-au atribuit premiul Goncourt, în cadrul unui cadru original, cu o zi înaintea celor zece. Alte librării mă considerau "gagnant" - câștigător - în pronosticurile lor, în limbajul hipodromurilor, și aveam impresia că particip la o cursă de cai, pe care de altfel o simțeam foarte departe, pentrucă nu scrisesem o carte pe care să călăresc în căutarea unui premiu. In plus, toate pronosticurile ziarelor, care, timp de două luni de zile, mă considerau "candidatul numărul unu", cu tot zgomotul din jurul meu, interviuri, comentarii, televiziune, telefoane, nu reușeam să mă conving de realitatea lucrurilor. Premiul Goncourt era pentru mine, pacea, și eu îi uitasem gustul. Nu puteam să mai concep acest lucru după atâția ani de suferință, de agitații adesea inutile, de decepții și de neliniști. Acest premiu făcea parte din cortegiul atâtor iluzii presărate de-a lungul unei existențe rătăcitoare, care nu se realizase niciodată. Era prea frumos ca să fie adevărat. Eu credeam cu convingere în cartea pe care o scrisesem, dar nu în mondenitatea succesului.

Vintilă Horia

Premiul Goncourt n'a schimbat nimic în mine. Eram deja angajat în scrierea unui al 3-lea roman. . Cei care mă cuoșteau se mirau de calmul meu, de indiferența mea în fața acestui eveniment care ar fi trebuit să mă tulbure. Eram foarte fericit, trebue să mărturisesc, dar acest noroc, sau succes, avea pentru mine un alt înțeles. Timp de câteva zile am avut iluzia că premiul constituia mai de grabă un simbol, că acordându-i-se unui Român, înseamnă că s'a redat viață unei vechi comuniuni, că Franța nu ne abandonase.

Acesta a fost și felul în care gestul a fost interpretat și în România unde, timp de mai multe zile, bucuria a fost tot așa de mare ca și a mea. Pe deasupra falselor cortine pe care istoria timpurilor le așezase între noi, cele două corpuri își regăseau unitatea. Se recompuneau într'un volum, într'o carte. Calomniatorii nu puteau să accepte o astfel de înfrângere. Si au trecut la acțiune.

Am socotit întotdeauna logice atitudinea și tactica oamenilor de acest fel; singura lor rațiune de a fi, singura lor posibilitate de manifestare obiectivă e calomnia și singura lor armă e minciuna.

Ceea ce m'a stupefiat însă, a fost comportarea celor care ar fi trebuit să mă înțeleagă, și care ar fi trebuit să apere principiul libertății într'o situație care se preta într'un mod minunat la o asemenea apărare. Admițând că tot ce se spunea despre mine ar fi fost adevărat, nu era însă vorba de un premiu acordat unei posibilități de a fi, acest fel de premiu ar fi imposibil de dat astăzi, sau vieții unui om deosebit, deoarece eu nu eram nici erou nici sfânt, ci unei cărți și acea carte era mărturisirea cea mai completă despre mine însumi. Au fost preferate însă acestei mărturisiri, vie și palpabilă, niște articole pe care le scrisesem cu douăzeci de ani în urmă și care aparțineau unei lupte, de a cărei necesitate am scris mai sus. S'a găsit cine să se facă ecoul calomniatorilor.

Timp de o săptămână întreagă jurnaliști, care în ziua decernării premiului mă proclamaseră "prințul exilului", m'au declarat apoi "militant nazist". Mi s'a reproșat chiar, în cea mai perfectă manieră marxistă, că nu mi-am făcut autocritica. Am fost acuzat de orice. Lucrurile nu mergeau bine pe pământ din cauza mea și a articolelor pe care le publicasem în 1936. S'a ajuns la limita indecenței, afirmând, protejați de, "se spune", că romanul meu, lăudabil pentru stilul său, fusese refăcut radical de către editor, ca și cum un editor ar fi capabil să refacă stilul unui scriitor, personalitatea însăși a scriitorului.

Un corespondent străin, după ce și-a epuizat întreaga gamă de calomnii, rezumat scrupulos în articolul lui, afirma, într'un elan de originalitate, că romanul meu nu era decât un biet plagiat, fără să releveze niciodată modelul pe care-l plagiasem. M'au făcut răspunzător de toate crimele, de cele mai abominabile atentate la uman. Se simțea în aceste articole plăcerea celui care se vedea liber să lovească la bunul plac, pentrucă eu devenisem cel pe care nimeni nu îndrăznea să-l apere, dar pe care oricine putea să-l lichideze, ca pe un câine turbat, căzut pe marginea drumului.

Ceea ce eu obținusem cu premiul Goncourt era pacea. Ea nu făcea parte însă din destinul meu. Eram un exilat, și acest lucru îl uitasem în acele câteva zile de falsă bucurie. Imi dădeam seama, în mijlocul acestei campanii care depășise orice limită și orice demnitate, că mă găseam în mare pericol. Premiul literar ar fi putut să mă transforme într'un simplu om de litere, fericit și liniștit, dispus a renunța la adevărata lui vocație, pentru a deveni un scriitor oarecare, aliat al indiferenților, sau chiar al Adversarului. Această pace exterioară odată regăsită m'ar fi supus la diferite ritualuri politice, m'ar fi obligat la un conformism la modă, m'ar fi convertit la orice afară de credința și de tenacitatea mea din totdeauna. Lovitura Adversarului, neînțelegerea multora, m'au făcut să reintru repede în mine însumi. Eu nu aveam dreptul să fiu un scriitor dotat cu un premiu literar, chiar dacă ar fi fost cel mai important al timpului. Trebuia deci, să continui bătălia mea solitară, în apărarea oamenilor, să mă resemnez la o luptă la care renumele premiului mă tentase pentru un moment să renunț.

Există un paralelism evident, de o impresionantă claritate câteodată, între tot ce s'a petrecut cu mine în mijlocul acestui supliciu și istoria "Cavalerului Resemnării". Cititorii mei l-au detectat la timp, ca și unii critici. Paralelismul mi se pare semnificativ, pentrucă eu am scris acest roman în 1959, un an înaintea premiului Goncourt și a tot ce a urmat. Un scriitor nu face decât să se descrie. Iată un adevăr pe care eu l-am trăit în toate fibrele cărnii mele și care îmbracă cu o lumină de autenticitate această operă, în care eu n'am făcut decât să descriu întâmplări din viitorul meu, fapte ale unei vieți, deoarece timpul nu constituie decât o manieră imperfectă de a divide un tot, logic și extraordinar de unitar. Rog ,deci, pe cititorii mei să judece prin prisma "Cavalerului Resemnării" tot ce s'a întâmplat cu mine și cu "premiul Goncourt care n'a fost niciodată mai bine acordat", cum a scris, în plină furtună, o revistă literară demnă de acest nume, considerând că poate niciodată un premiu literar n'a încoronat printr'o carte o astfel de aventură omenească.

"Dumnezeu s'a născut în exil" era și o autobiografie. Guvermantes remarcase foarte bine în articolul său din "Le Figaro" (29 Noembrie 1960), că nu e simplă coincidență că trei din premiile literare recente, premiul Nobel din acest an și ultimile două premii Goncourt, încoronează toate cele trei scrieri de exilați". Radu Negru nu face decât să reia aventura lui Ovidiu. Autobiografia va continua, pentrucă ea este o biografie, aceea a unei tragedii biblice, declanșată de Babiloneni și Egipteni și continuată cu înverșunare de toți cei care-și fac din persecutarea omului principiul de bază al itinerarului lor istoric. Ei numesc acest fapt "sensul istoriei". Numai că, datoria scriitorului, astăzi ca și în timpul lui Ovidiu, Boețiu, Thomas Becket, sau Pasternak, e de a se ridica împotriva acestui sens, și de a reda oamenilor conștiința libertății, de a-i elibera de teamă, de a-i scoate din gheara corupției, de a-i întoarce la ființă.

Iată, deci: cine vrea să mă cunoască mai bine nu are decât să recitească "Dumnezeu s'a născut în exil" și "Cavalerul Resemnării". Eu sunt acolo, cu toate scânteierile și cu toate umbrele mele. Numai prin mijlocirea cărților se poate judeca bine un scriitor și nu pe baza câtorva articole. Altfel am fi obligați să-l judecăm pe Wagner după considerațiile lui politico-sociale și pe Churchill după pictura lui. Dacă un om cu o minte la fel de limitată ca a celuia dintre falșii puriști care m'au atacat, vânturând fragmente de articole, ai considera opera lui Hitler pe baza lenjeriei lui, ca pe a lui Stalin pe baza conferințelor lui de filologie, un om din anul 2000 de ex., ar avea o viziune despre sec.XX și toate dezastrele noastre, i s'ar părea absurde și de neînțeles. Sărmanii dela "Lettres françaises", ...nu mai continui, pentrucă ar fi prea multe de zis". Am renunțat la premiu în momentul în care mi-am dat seama că iluzia unei comunități se prăbușea din nou, și că scena lumii nu era încă pregătită pentru a susține astfel de gesturi situate în plan etic. Cei care întinseseră pentru un moment, mâna, reașezându-mă în rândul oamenilor, și-au retras-o fericiți. Au făcut-o fără să se gândească la consecințele acestei renunțări. Repet: am avut iluzia că acest premiu mergea la toți cei care au suferit, dincolo de frontierele umanității, și la toți cei pe care injustiția contemporană i-a rupt de patrie. Această iluzie mi-a fost interzisă. Si am fost constrâns la Resemnare, cea din romanul meu, care e un fel major de a fi liber.

Este evident că, în ciuda a tot ce s'a întâmplat, și care e unic în istoria literară a Occidentului, campania împotriva mea, dar mai ales împotriva mesajului romanului meu, n'a obținut rezultatul dorit și așteptat. Oamenii politici, mă refer în special la aliații Adversarului, ca și organele care exprimau sărăcia lor spirituală sunt foarte departe de magica realizare a utopicei lor magii. Se încearcă încă introducerea pe piața ideologică a anumitor produse putrede până la os, a anumitor mesaje din secolul al XIX-lea, plictisitoare și vulgare. Dar cei care gândesc, cei care citesc, oamenii de pe stradă chiar, sunt mult mai inteligenți și mai bine pregătiți decât ideea pe care Adversarul și-o face despre ei. Utopia naște utopie. Si aceasta nu poate trăi decât într'un cerc vicios. Ieșirile îi sunt totdeauna fatale. Campania împotriva mea a fost o manevră a Utopiei, demnă de ieșirea din cerc. Pentrucă marele public care a asistat la această escrocherie istorică, nu s'a lăsat ademenit. A fost ceva prea evident pentru a cădea într'o cursă atât de primitivă. Lumea a cumpărat cartea, despre care se vorbea așa de mult, și a citit-o. Scandalul ațâța curiozitatea, chiar la cei care disprețuiau premiul. Un tânăr de pe Sena mi-a scris: "Nu e nevoie să vă spun ce gândesc despre sarabanda organizată de cei invidioși împotriva alegerii Dvs. de către Comitetul de selecționare Goncourt. Vorbind din punct de vedere egoist, eu consider că un semn providențial v'a propus curiozității mele. Si cu spirit de dragoste mă bucur că mulți alții ca mine, după ce vor trece pragul curiozității, vor cunoaște plăcerile pure ale admirației."

Un cititor din Marsilia mi-a scris de asemenea: "Am așteptat să se termine această agitație provocată de ultimul premiu Goncourt, pentru a vă putea scrie. Agitația a avut pentru mine un efect fericit: am citit cartea și am iubit-o".

Si unul din Bruxelles: "De altfel e semnificativ că partidul separatist, condus de un dezertor care s'a refugiat în Uniunea Sovietică, atunci aliata lui Hitler, e cel care a avut îndrăzneala să vă atace! Robert Macaire strigând: hoții, hoții".

Un tânăr scriitor din Paris: "Cu ce drept va judecă? Cu adevărată durere, deoarece eu cred în om, am văzut ridicându-se vălul care v'a târât numele dincolo de gloria meritată. Imi închipui că ați suferit enorm. N'am crezut niciodată că tăcerea este cea mai bună atitudine: e numai cea mai prudentă. Zilele acestea am auzit prieteni exprimând, între patru ochi, indignarea lor față de tot ce vi s'a făcut. M'am gândit că în loc ca cineva să țină indignarea în el, e mai bine să și-o exprime. Eu o fac rău, cu siguranță, și fără simplitate. Am vrut numai să știți că, în aceste zile de suferință, durerea d-voastră e și a altora".

Un alt tânăr parizian mi-a scris și el: "Am citit cartea d-voastră cu o plăcere care s'a transformat repede în emoție. Atitudinea abjectă a presei și a unei părți a inteligenței franceze mă îndeamnă să vă scriu, pentrucă e bine ca d-voastră să știți că foarte mulți Francezi sunt dezgustați de acest lucru". Dela un cititor din Buenos - Aires am primit următoarele:" Laurii premiului Goncourt, atât de multe ori întinați în ultimii 15 ani, au fost reabilitați! Iar exilații, proscrișii de pretutindeni, trebue să simtă triumful d-voastră ca pe o revanșă".

Un altul din același oraș: "Vă felicit pentru această carte atât de frumoasă și care, în plus, prin incidentele care au urmat, a pus în lumină opresiunea exercitată de anumite grupuri care simulează că sunt persecutate, dar care, în realitate, persecută fără încetare pe alții". Sute de mărturisiri de prietenie mi-au sosit de peste tot, în timp ce cămășile roșii se străduiau în zadar să convingă librăriile din Cartierul Latin să retragă din vitrine romanul meu. M'am simțit dintr'odată, în mijlocul acestei bătălii care depășea paginile de actualitate literară și se înscria în paginile cărții mele, ca aripile unui fluture prins în eternitatea unui ac și devenite culori în centrul unei colecții, am simțit bucuria, adevărata bucurie a scriitorului: cartea se prinsese de suflete, în ciuda sau din cauza scandalului.

In loc să mă umilească, acești critici corupți și îngunoiați m'au pus în fața curiozității celor mai inteligenți cititori și celor mai atenți. Aceștia mi-au scris din toate colțurile lumii. Utopia a făcut posibil contactul între noi. Totul a fost ceea ce un cititor parizian numea "presiunea" Nedemnilor asupra Timoraților, dar, prin mijlocirea acestei presiuni s'a creat o extraordinară atmosferă de înțelegere și de prietenie, în toată lumea, în jurul meu și a cărții mele.

Nu regret, deci, ce s'a întâmplat, pentrucă totul are un sens în viață, o valoare de simbol. "Premiul Goncourt 1960 a fost o lucrare judecătorească în care diabolicul și grotescul au aprins un foc de pucioasă", a scris Pietro Cimatti, în Fiera Letteraria din Roma, "Cine plătește pentru orice, în nebunească economie a istoriei omenești, sunt țapii ispășitori. Vintilă Horia e un țap ispășitor. Ales, în aparență, de către o diabolică mașină politică și omologat de lașitate, el a fost în realitate, un predestinat... Nu era trecutul lui cel care se întorcea, ci monștrii născuți în acel trecut. Horia n'a recunoscut nici trecutul, deja plătit și consumat, nici monștrii veniți din el: dar destinul nu cere să fie recunoscut. Există o pată europeană care ne aparține tuturor, vrem sau nu vrem. Europa are sufletul negru, milioane de furnici au îngrămădit boabe de erori și de consimțăminte, de oportunism și de lașitate, la furnicarul păcătoșilor nebuni de ieri. Expierea e un privilegiu care revine, din fericire, numai la puțini oameni: inocenții sunt întotdeauna favorizați. Si ce este Horia dacă nu un inocent? Europa e plină de vinovați a căror amintire nu poate fi ștearsă decât acuzând proprii lor frați; e plină de oameni care au scris aceleași lucruri, și chiar mai rele, și care nu pot să se salveze decât acuzând. Nu trebue să se uite nici faptul că procesele împotriva vrăjitorilor sunt pline de atracții pentru sadici. Acuzatorii nu sunt oameni liberi: sunt furnicile de ieri, furnicile de astăzi, și cele de totdeauna. Ceea ce s'a schimbat a fost numai furnicarul. Calitatea de tribut pe care ele le aduc a rămas neschimbată. Strigătul "loviți vrăjitorul", pe care l-au urlat împotriva lui Horia e unul din aceste tributuri. Dar condițiunea de furnici, lucrătoare ale lașității, nu s'a schimbat de loc..."

"In timpul zilelor celor mai mari nebunii gazetărești - continuă Cimatti - am trăit și eu singurătatea lui Vintilă Horia, a omului, a victimelor fără număr. El a devenit un simbol. Si așa va rămâne. Nu există nimic de care eu pot să-l acuz, chiar dacă mi s'ar aduce ca mărturie probele cele mai evidente, el a rămas așa de singur că a devenit fratele meu, a devenit cel mai pur eu însumi".

Aceste cuvinte sunt într'adevăr cuvintele unui frate și face parte din mesajele secrete și profunde care m'au ajutat să înțeleg sensul adevărat a tot ce s'a petrecut atunci, depășind cazul meu personal. Dacă Europa a comis erori, dacă a suferit, dacă ea e încă rezultatul acestor greșeli ale trecutului, eu iau asupra mea totul, dacă aceasta poate ajuta ca ura, lașitatea inutilă, mirosul de sânge care-i urmărește pe cei vinovați, dorința de a trăda din nou pentru a alunga din memorie trădările de ieri, să fie șterse din sufletul ei.

Dragi cititori catalani, sunt fericit să vă pot scrie, ca răspuns la ceea ce voi ați gândit citind "Dumnezeu s'a născut în exil". Vouă, celor din țara colinelor care se aseamănă cu cele din țara mea, am simțit nevoia să vă adresez această lungă scrisoare.

Nu ca o justificare, ci numai ca o clarificare. Si nu pot termina fără să-l citez pe Bernanos, care vorbește aici în numele vostru al tuturor și al meu: "Noi nu suferim în zadar. Noi suntem singurii care suferim pentrucă suntem singurii care riscăm. Noi riscăm pentru toți lașii care nu riscă nimic. Dumnezeu să aibă milă de noi".

POSTFAȚA

Am redactat textul de mai sus în limba franceză, în primăvara anului 1961, destinat să însoțească romanul "Cavalerul Resemnării", ce trebuia să apară la Paris, unde a și apărut în toamna aceluiași an. Mă gândeam că era nevoie de el pentru cititorii mei, mai ales după scandalul care a însoțit apariția lui "Dumnezeu s'a născut în exil", și, mai ales după premiul ce i-a fost decernat în Noembrie 1960. Editorul n'a fost de acord cu textul de mai sus, pe care l-a considerat "inoportun", în realitate se temea de represalii din partea unei prese care mă atacase cu înverșunare. Am redactat deci o scurtă "notă finală" care a apărut atât în ediția franceză, cât și în celelalte. M'am hotărât atunci să public acest eseu autobiografic, la sfârșitul ediției în limba catalană, care trebuia să apară în 1962 și care, nu mai știu din ce motive, probabil că tot politice, nu a mai fost publicat niciodată. Rog cititorul să țină socoteală de acest lucru că paginile de mai sus au fost redactate acum trei decenii și că actualitatea lor stă în faptul că, în mare parte situația în Europa Occidentală nu s'a schimbat prea mult. Comunismul a murit în Europa de Est, dar stă încă în picioare, pe fragile dar vizibile picioare, în cea occidentală. Constatările, dar și atacurile mele sunt deci încă valabile. Tehnica folosită pentru a fi eliminat, în 1960 din literatură, poate fi utilă încă celor care urmăresc, ca și atunci, același scop: distrugerea legăturii dintre om și Creator, deci distrugerea omului.

Deși drepturile omului sunt pe toate buzele, nimeni nu ține seamă nici de drepturile popoarelor, nici de omul ca ființă teologală, cum îl numește N. Steinhardt în "Jurnalul fericirii". Atât lupta mea, cât și opera mea, rămân încă ținte mortale, pentru cei, ce, în cadrul celei mai teribile degradări a omului, lasă asupra noastră riscul de a pieri și asupra lor riscul de a distruge.

BISERICA CREȘTINĂ

OASTEA DOMNULUI ȘI PROPOVĂDUIREA EVANGHELIEI

—Sergiu GROSSU—

Urmare din nr. trecut

Incercând să explice ce înseamnă o "altă" Evanghelie", Pavel demască, pentru întâia oară în istoria Bisericii, pe răstălmăcitorii Scripturii, pe saltimbancii exegeți de texte biblice, pe producătorii de sminteală și de tulburare a creștinilor ușurei sau ușuratici, care, dela biberonul laptelui duhovnicesc se trezesc mânați spre pășuni dăunătoare și spre staulul celor ce "voiesc să răstoarne Evanghelia lui Hristos", înlocuind-o cu propria lor Evanghelie confesională.

In vestirea Evangheliei, Oastea Domnului, într'o deplină concordanță cu rânduielile preconizate de marele ei înaintaș, s'a ferit și continuă să se ferească să alunece pe panta degradantă a confesionalismului antievanghelic. Cu toate că n'am încercat niciodată să ieșim din limitele milenare ale ortodoxiei (cu excepția unei disidențe insignifiante, care se manifestă în special în ultima vreme), noi n'am predicat o Evanghelie strict confesională, ci Evanghelia primită de Sus, prin "descoperirea lui Iisus Hristos" (GALATENI, 1.11-12), întocmai Apostolului.

Vă închipuiți, dragi cititori ai "Cuvântului Românesc", ce s'ar fi întâmplat dacă Pavel ar fi primit și învățat Evanghelia dela Chifa, pe care l-a cunoscut destul de târziu, "după trei ani" și "a rămas la el 15 zile"? N'ar fi propovăduit Neamurilor Evanghelia puterii, Evanghelia lui Hristos, ci Evaghelia Legii. Căci Petru oscila în practicarea credinței creștine, mâncând "împreună ă cu Neamurile" când se afla singur cu ele, dar stând de o parte "de teama celor tăiați împrejur". Văzând i că nu umblă "după dreptarul Evanhgeliei", scrie el bisericii din Galata, "am spus lui Chifa în fața tuturor: Dacă tu, care ești Iudeu, trăiești ca Neamurile, cum silești pe Neamuri să trăiască în felul Iudeilor?" (GALATENI, 2.14).

Iată profilându-se, dela începuturile creștinismului, DOUA evanghelii sau, mai bine zis, Evanghelia lui Hristos, Evanghelie revelată, afirmată cu putere și propovăduită cu îndrăzneală de Ap. Pavel, și o "altă Evanghelie", de obârșie omenească, impusă de oameni, pe care el îi numește "frați mincinoși, furișați și strecurați printre noi, care să pândească slobozenia pe care o avem în Hristos Iisus, cu gând să ne ducă în robie" (IBID., 2.4). Din fericire, a biruit SPIRITUL și nu LITERA Legii. A biruit Evanghelia lui Hristos și nu Evanghelia oamenilor. A biruit viziunea universalistă a sfântului din Tars și nu îngustimea acelora care, socotindu-se neprihăniți prin Lege, se despărțeau de Hristos și cădeau din Har.

Dacă Evanghelia robiei cheamă sufletele să se închine Tatălui fie pe "muntele acesta" de învățătură creștină, fie în "Ierusalimul" confesional a tot felul de Biserici și adunări, Evanghelia slobozeniei, pe care o vestește Oastea Domnului, cere oamenilor, ca și Iisus, să I se închine "în duh și în adevăr" (IOAN, 4.20-24).

***

Cu prilejul întâlnirii Sale cu pescarii de pe lacul Ghenezaretului, Iisus lansează umanității invitația la o lucrare uriașă, de o indescriptibilă frumusețe: a deveni, în numele Lui, "pescari de oameni." A deveni pescari de suflete, prin propovăduirea Evangheliei. Dacă ani de-a rândul, organizații politice ne-au chemat să aderăm la ideologia lor anticreștină, pentru a ne transforma în propagatori de ură, sub steagul drăcesc al luptei de clasă și al dictaturii proletariatului, Iisus Domnul ne cheamă să mergem după El, pentru a pescui - cu năvodul Cuvântului - sufletele împovărate de păcat și trudite de alergări zădarnice, pentru a prinde, în mrejele iubirii de Dumnezeu și de aproapele, cunoștințele turmentate, avide de pace, de echilibru, de plenitudinea unei viețuiri ireproșabile.

Indemnându-și "ostașii" credinței "La luptă pentru mântuirea noastră și a altora!" părintele Iosif Trifa scria: "In zilele noastre parcă iadul, cu toate rezervele și gloatele lui, a intrat în lupta și ofensiva cea mare pentru câștigarea sufletelor și cucerirea pământului. Față de această ofensivă a iadului, fiecare creștin din Oastea Domnului trebue să fie un viteaz mare (...), trebue să atragă și pe alții în lupta cea mare a mântuirii sufletelor, ca să rupem frontul Satanei. Să atragem mereu suflete în fronturile mântuirii. Să aducem mereu suflete la Mântuitorul." Si vajnicul "trâmbițaș" din Sibiu adaogă, insistând asupra acestei sfinte îndeletniciri de propovăduire: "Fratele meu care ai intrat în Oaste! Ia seama! Nu e destul că tu l-ai aflat pe Mântuitorul și mântuirea.

Urmează să deslușim, acum, în ce constă viziunea lui misionară în legătură cu chemarea sufletelor pierdute, a pescuirii lor din adâncul fărădelegilor, pentru a le atrage în "fronturile mântuirii sufletești".

Factorul primordial în opera de propovăduire a Evangheliei, este PILDA VIETII grăitorului, a pescuitorului "Chiar dacă n'ai aminti nici o vorbă despre Hristos, chiar dacă n'ai avea dar să spui ceva frumos despre mântuirea sufletului, tu totuși predici neîncetat. Viața ta, purtările tale, smerenia, evlavia, răbdarea și, mai ales, faptele tale, sunt o minunată predică."

In al doilea rând, ne învață părintele, RABDAREA, SUFERINTA și IERTAREA sunt indispensabile, deoarece "Evanghelia s'a răspândit în lume tocmai prin pildele de răbdare și suferință pe care le-au știut arăta creștinii cei dintâi."

In al treilea rând, să folosim RASPANDIREA DE CARTI SI FOI RELIGIOASE, fiecare din noi devenind "un sămănător de lumină evanghelică."

In al patrulea rând vin FAPTELE DE MILOSTENIE, ajutorarea semenilor noștri lipsiți, din puținul pe care îl avem, dat fiind că "sunt oameni pe care nu-i poți aduce la mântuire decât cu pilda Samarineanului pusă în faptă."

Ultima treaptă, care favorizează răspândirea Evangheliei, este aceasta: PRIN DRAGOSTE SI RUGACIUNE. Oricât de învârtoșat la inimă ar fi cineva, "prin rugăciune și dragoste evanghelică poți muia inima lui și încetul cu încetul îl poți aduce la Domnul". De unde concluzia: "Impresurați neîncetat pe cei păcătoși cu rugăciunea, cu dragostea evanghelică și minunate izbânzi veți avea. Impărăția lui Dumnezeu va sosi la noi pe pământ numai în măsura în care dragostea creștină va cuprinde inimile noastre."

In lumina acestei strategii de vestire a Cuvântului, ALTITUDINEA MORALA se impune oricărui "pescar de oameni" din Oastea Domnului. "Suie-te pe un munte înalt - ne povățuiește proorocul- care să vestești Sionului vestea cea bună" (ISAIA, 40.9). Cățărați pe munții credinței, luptătorii Oastei Domnului își dau toată silința ca să pescuiască mulțimile dezorientate și să le câștige pentru cauza lui Dumnezeu, sfătuindu-le să se aplece - cu sârguință și evlavie - pe paginile Evangheliei care li se propovăduiește dela un capăt la altul al pământului românesc, ca să capete iertare, putere și slobozenie spirituală. Căci Mântuitorul ne asigură pe toți căutătorii Impărăției: "Cuvintele, pe care vi le-am spus Eu, sunt duh și viață" (IOAN, 6.63). Ele pot zămisli în străfundurile invertite ale Românimii de azi, râvna renașterii naționale și dorul înduhovnicirii unei țări ce nu și-a găsit, deocamdată, calea izbăvirii definitive.

VIEȚI ȘI BISERICI ÎNTEMNIȚATE

—Pr.Dr.Gheorghe I. DRĂGULIN—

S'a anunțat de curând proiectul rezidirii Mânăstirii Văcărești din București. Sunt și eu unul dintre zecile de mii de deținuți politici care au trecut, înlăcrimați și epuizați, prin această închisoare. Ca unul care am încă vii în suflet icoanele sfinților din biserica de acolo, nu pot decât să fericesc pe inițiatorii unor astfel de preocupări reparatorii.

Unde au plâns atâția oameni sau au fost curmate în chip demonic atâtea vieți, este firesc să se reînființeze o instituție monahală, spre cunoașterea trecutului și spre fericita împăcare a celor ajunși la judecata lui Dumnezeu.

In urma unor "manifestații dușmănoase", care au însemnat ruperea afiselor, luarea în derâdere în public a lozincilor, a statuilor puternicilor pripășiți la conducere prin minciună, într'un cuvânt a instigării anticomuniste, m'am văzut târât în celulele Ministerului de Interne din București. După o oră am fost silit să îmbrac zeghea vărgată a condamnării fără judecată și a suferinței. Eram grupați, aici, mii de preoți ortodocși, de călugări și de studenți teologi. Fusesem adus în temniță dela prelegerile de exegeză biblică ale Institului Teologic. Era în 13 Mai 1952. Aici itinerariul iadului securistic al stabilirii "vinovăției" mele abia începea. Reluările de anchetă alternau cu ceasurile de agresare și cu insinuări repetate de o posibilă punere în libertate; foarte periculos devenea astfel satanicul slogan: "dacă esti băiat bun și... ne ajuți...!"

In coșmarul pe care-l trăiam, doar frânturi din dangătul unui clopot al bisericii izbuteau întrucâtva să mă mențină în limitele speranței. După Malmaison a urmat lagărul dela Ghencea, pâlnia colectării tuturor vinovățiilor politice și a evidențierii unei vinovății prestabilite.

Din acele zile groaznice am început să-mi explic existența celor două pușcării tradiționale ale Bucureștiului: Văcărești și Jilava. Cu cincizeci de ani în urmă înclinam să cred că ele ar constitui împreună un gen de pronie divină pentru deținuți. Cine intra pe porțile vopsite cu păcura drăcesc de neagră și cu zidurile umezi ale celei din urmă, putea conchide ca și Dante: "Lăsați orice nădejde cei care intrați aici. " La Văcărești în schimb, urcai întâi niște trepte prin care ajungeai într'un crâng rar de mesteceni. Priveliștea aceasta parcă era menită să te odihnească înainte de a trăi alte realități, nu atât de blânde ca cele de până aici. Pe urmă, simpla noțiune de "mânăstire", cu dreptunghiul chiliilor și cu cerdacurile lor deschise, te protejau într'un fel față de duritatea celeilalte realități: "pușcăria".

Nu am văzut niciodată un albastru de pictură bisericească mai nepătat și mai bine păstrat ca acela dela Văcărești. Sfântul locas impunea de asemenea prin simetriile și prin zveltețea construcției. Din păcate, biserica era pedepsită și ea prin lipsa participanților la slujbă, care nici nu se concepea să fie îngăduită. Pentru zelatorii comunismului ateu, locul acestora îl luaseră saltelele și putinele cu brânză; mai erau depozitate și alte obiecte aici. Fiind utilizată ca magazie, firește că n'am putut intra a doua oară în biserică.

Sfârșitul verii ne-a prins în colonia de muncă dela Castelu, de lângă Medgidia. Cine știe ce răsfățat al saloanelor romane, ca odinioară Ovidiu, la Tomis, își va fi lăsat în vechime viața și numele pe aceste meleaguri. Noi, cei de acum cinci decenii, trebuia să excavăm și să evacuăm pământul canalului proiectat. Eram doi în echipă: eu și răposatul actor Ovid Teodorescu. Bineînțeles că el, care se născuse în București, nu văzuse până atunci prea multe lopeți și târnăcoape. Neajunsul acesta ne-a adus aici destule neplăceri și carceră. In numeroase nopți am fost pedepsiți și cu confiscarea mâncării pentru "neîmplinirea" normei de cinci vagoane pe zi. Regretatul artist, cu talentul său, reușea să potolească pe milițieni și să se salveze pe sine. Noi, ceilalți din carceră priveam cu nădejde și cu nostalgie către biserica prea mare a satului din apropiere. Edificiul se înălța, ca toate din cuprinsul Dobrogei , alb și curat în razele verii și apoi în nestatornicia frunzelor de toamnă. Poate că el însuși era în suferință, de vreme ce mulți dintre enoriașii care trebuiau să fie acolo se aflau păziți alături de noi.

Mai departe dela Capul Midia, sufletele negre ne-au purtat în colonia de muncă dela Năvodari. Nu voi uita usor caracterul și omenia poetului Alexandru Claudian, ca și pe acelea ale profesorilor ieșeni: Petru Botezatu, Constantin C. Angelescu, Gheorghe Godinescu ș.a. De asemenea îmi aduc aminte de următorii: Pr. Prof. Simion Radu (Sibiu), Pr. Giurău (Oradea), Pr. Gh. Dimitriu (Iași), Prof. univ. Laurian Someșanu (Brașov), muncitorul Aurelian Guță (Craiova).

Câmpia dintre Orzești

Continuare în pag 15

EVANGHELIA EXILULUI (Iunie 1992)

DELA IGNORANȚĂ LA CUNOAȘTERE

Sergiu GROSSU

Intre cauzele păcatului individual şi colectiv, cea mai importantă - în lumina revelaţiei divine - se arată a fi ignoranţa sau, ca să folosim o expresie vechi-testamentară, "lipsa de cunoştinţă": "Ascultaţi Cuvântul Domnului, copiii lui Israel! Căci Domnul are o judecată cu locuitorii ţării, pentrucă nu este adevăr, nu este îndurare, nu este cunoştinţă de Dumnezeu în ţară... Poporul Meu piere din lipsă de cunoştinţă" (OSEA, 4.1,6).

Avertismentul acesta biblic are o valabilitate permanentă. Astăzi, ca şi ieri, indivizi şi popoare PIER, din punct de vedere spiritual, "din lipsă de cunoştinţă". Noi înşine, cei care am fost botezaţi "în Hristos" şi ne considerăm creştini, prin faptul că frecventăm Biserica şi ne împărtăşim din când în când, cădem sub greaua învinuire a aceloraşi abateri capitale. După cum citim: "Boul îşi cunoaşte stăpânul şi măgarul cunoaşte ieslea stăpânului său; dar Israel nu Mă cunoaşte, poporul Meu nu ia aminte la Mine". (ISAIA, 1.3). Invăţăm carte multă, vrem să descifrăm toate tainele universului, ne mândrim cu priceperea minţii noastre, cu tehnica avansată a civilizaţiei, am pus chiar piciorul pe Lună, numai pe Dumnezeu NU VREM să-L cunoaştem cu adevărat, nu ne interesează intimitatea cunoaşterii Lui.

URMARILE ignoranţei sunt tragice, aşa cum ni se descoperă. Si anume:

- RAUTATEA: "Fiii lui Eli erau nişte oameni răi. Nu cunoşteau pe Domnul" (1 SAMUEL, 2.12).
- FATARNICIA: "Locuinţa ta este în mijlocul făţărniciei şi, de făţărnici ce sunt, nu vor să Mă cunoască, zice Domnul" (IEREMIA,9.6).
- NEASCULTAREA: "Faraon a răspuns: Cine este Domnul, ca să ascult de glasul Lui şi să las pe Israel să plece? Eu nu cunosc pe Domnul..." (EXOD, 5.2).
- APRINDEREA POFTEI: "Fiecare din voi să ştie să-şi stăpânească vasul în sfinţenie şi cinste, nu în aprinderea poftei, ca Neamurile care nu cunosc pe Dumnezeu" (1 TESALONICENI, 4.4-5).
- BLESTEMATIA MINTII: "Fiindcă n'au căutat să păstreze pe Dumnezeu în cunoştinţa lor, Dumnezeu i-a lăsat în voia minţii lor blestemate, ca să facă lucruri neîngăduite" (ROMANI, 1.28).
- ROBIA: "Odinioară, când nu cunoşteaţi pe Dumnezeu, eraţi robiţi celor ce, din firea lor, nu sunt Dumnezei" (GALATENI, 4.8).

Iată de ce Sf. Scriptură insistă să ne debarasăm de ignoranţă, pentru a intra în zona luminoasă a CUNOASTERII. Nu a unei cunoaşteri teoretice, abstracte, ci a cunoaşterii DEPLINE, bazată pe experimentarea comuniunii noastre cu El, în Iisus Hristos.

De altfel, Evanghelia celei dintâi Duminici a lunii o afirmă răspicat: "Si viaţa veşnică este aceasta: să Te cunoască pe Tine, singurul Dumnezeu adevărat, şi pe Iisus Hristos, pe care L-ai trimis Tu" (IOAN, 17.3). Fără mijlocirea lui Dumnezeu-Fiul nu este posibilă cunoaşterea lui Dumnezeu-Tatăl. Deoarece "nimeni nu vine la Tatăl decât prin Mine", ne asigură Mântuitorul. "Dacă M'aţi fi cunoscut pe Mine, aţi fi cunoscut şi pe Tatăl Meu" (IOAN, 14.6-7). Iar apostolul citat mai sus adaugă din propria lui experienţă: "Stim că Fiul lui Dumnezeu a venit şi ne-a dat pricepere să cunoaştem pe Cel Adevărat" (1 IOAN, 5.20).

Intrebarea, ce se pune acum, este aceasta: IL CUNOASTEM NOI ROMANII DIN EXIL PE IISUS? Sau Evanghelia ne include şi pe noi când scrie: "El era în lume, şi lumea a fost făcută prin El, dar lumea nu L-a cunoscut" (IOAN, 1.10). Deoarece, cei mai mulţi văd în Iisus Hristos OMUL, şi nu DUMNEZEIREA, dând dovadă de o cunoaştere inferioară, din păcate, cunoaşterii dracilor: "Duhurile necurate, când Il vedeau, cădeau la pământ înaintea Lui şi strigau: Tu eşti Fiul lui Dumnezeu! Dar El le poruncea îndată cu tot dinadinsul să nu-L facă cunoscut" (MARCU, 3.11-12).

Ca să-L cunoaştem pe Iisus ca "Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat", conform CREZULUI pe care-l rostim la Biserică, în timpul liturghiei, ne trebue:

- O inima specială curăţită prin Duhul Sfânt de toate spurcăciunile şi de toţi idolii, înţelegătoare, sensibilă, cu noi şi minunate rezonanţe lăuntrice: "Le voi da o inimă ca să înţeleagă că Eu sunt Domnul" (IEREMIA, 24.7).
- O minte înnoită: "Să vă prefaceţi, prin înnoirea minţii voastre ca să puteţi deosebi bine voia lui Dumnezeu" (ROMANI, 12.2).
- Ochi deschişi, întocmai celor doi ucenici ce drumuiau spre Emaus şi cărora "li s'au deschis ochii şi L-au cunoscut" (LUCA, 24.31).

Insuşi Dumnezeu ne ajută în cunoaşterea Fiului, prin DESCOPERIREA ce-o aflăm din Biblie. Căci "Domnul Dumnezeu nu face nimic fără să-şi descopere taina Sa" (AMOS, 3.7). Hristos, "nădejdea sla ei", este taina lui Dumnezeu, ne învaţă Apostolul Pavel, "taina ţinută ascunsă din vecinicii şi în toate veacurile, dar descoperită acum sfinţilor Lui..." (COLOSENI, 1,26-27). Prin cunoaşterea Domnului Iisus, noi putem ajunge "într'o stare după voia lui Dumnezeu" (ISAIA, 53.11), scăpând de "întinăciunile lumii" (2 PETRU, 2.20). "Prin cunoaşterea lui Dumnezeu şi a Domnului nostru Iisus Hristos" ni se înmulţeşte harul şi pacea (2 PETRU, 1.2).

Pentru realizarea acestei cunoaşteri, indispensabile evoluţiei noastre spirituale, se impune renunţarea la toate achiziţiile omului vechi, la toate vitrinele amăgitoare ale pretinsei noastre personalităţi, călcând pe urmele sfântului din Tars: "Dar lucrurile, care pentru mine erau câştiguri, le-am socotit ca o pierdere, din pricina lui Hristos. Ba încă şi acum privesc toate aceste lucruri ca o pierdere, faţă de preţul nespus de mare al cunoaşterii lui Hristos Iisus, Domnul meu" (FILIPENI, 3.7-8). Să ne golim, ca atare, vasul lăuntric de eul nostru îndărătnic de dorinţa gloriei şi-a înălţărilor lumeşti, de pasiunile arzătoare, care ne compromit ascensiunea morală şi ne diminuează sensul existenţei, în vederea umplerii lui cu cunoaşterea lui Dumnezeu, a voinţei divine, "în orice fel de înţelepciune şi pricepere duhovnicească" (COLOSENI, 1.9). In smerenie, recunoscându-ne puţin puţinătatea şi micşorându-ne, să aşteptăm totul dela Harul lui Dumnezeu, care ne va spori şi credinţa şi cunoaşterea. Să imităm pe profesorul german, venit la Copenhaga să admire sculpturile minunate ale lui Thorvaldsen din catedrala oraşului: el n'a putut să vadă bine statuia lui Iisus, decât stând în genunchi.

Ca încheiere, propunem cititorilor "Cuvântului Românesc", respectarea celor două puncte de reper pe care le subliniază Evanghelia:

1. CINE IUBESTE, CUNOASTE PE DUMNEZEU. In întâia epistolă a lui Ioan, capitolul 4, versetele 7-8 citim: "Oricine iubeşte este născut din Dumnezeu şi cunoaşte pe Dumnezeu. Cine nu iubeşte, n'a cunoscut pe Dumnezeu; pentrucă Dumnezeu este dragoste." De aceea Pavel cere creştinilor "să fie uniţi în dragoste (...) ca să cunoască taina lui Dumnezeu Tatăl, adică pe Hristos" (COLOSENI, 2.2).

2. CINE PAZESTE PORUNCILE LUI DUMNEZEU IL CUNOASTE: "Si prin aceasta ştim că Il cunoaştem, dacă păzim poruncile Lui. Cine zice: "Il cunosc" şi nu păzeşte poruncile Lui, este un mincinos, şi adevărul nu este în el" (1 IOAN, 2.3-4). Cunoaşterea noastră reiese din faptele trăirii: "Judeca pricina săracului şi a celui lipsit, şi era fericit. Nu înseamnă lucrul acesta a Mă cunoaşte? zice Domnul" (IEREMIA, 22.16).

Deci, atenţie! Să nu cădem în categoria acelora care "se laudă că cunosc pe Dumnezeu, dar cu faptele îl tăgăduiesc" (TIT, 1.16). Ci, prin împlinirea poruncilor, prin faptele credinţei şi prin dăruirea noastră cotidiană, să creştem în cunoaşterea lui Dumnezeu, devenind ambasadorii dragostei Lui pe pământ.

ARHIEPISCOPUL UNIT I. CHERTEȘ

(1911-1992)

Pr. Pamfil CARNAȚIU

In 31 Ianuarie anul acesta, a încetat din viaţă Arhiepiscopul emerit de Cluj-Gherla, în clinica medicală universitară, Ioan Cherteş.

S'a stins un mare mărturisitor al credinţei. Era preţuit de toţi care l-au cunoscut şi ştiau că a trăit urmărit aproape tot timpul de cei ce au suprimat Biserica Română Unită.

Ioan Cherteş s'a născut la 10 Septembrie 1911 în Sărăţel. Tatăl dânsului învăţător, a murit în Primul Război Mondial şi a lăsat pe soţia Maria cu copiii Ioan şi Ana.

A urmat şcoala la Sărăţel, apoi liceul la Năsăud pe care l-a terminat în 1929 la Gherla. A rămas un an pedagog la liceul "Petru Maior" şi în 1930 a fost trimis la studii la Roma, pentru a se pregăti pentru preoţie.

A urmat studiile de filosofie şi teologie la Ateneu de "Propaganda Fide". In 21 Decembrie 1935 a fost hirotonit preot de vicegerentul României, Episcopul Iosif Polica.

După ce a luat doctoratul în filosofie şi teologie în 1938 s'a întors la Cluj, unde a fost numit secretar episcopesc.

In anul 1940 a devenit profesor de istorie şi de drept la Seminarul Unit din Cluj. Fusese numit director al Internatului unit, apoi în 1947 a fost ridicat la treapta de canonic şi în 1948 a devenit provicar general al diocezei de Cluj-Gherla.

In 28 Octombrie 1948 a fost arestat şi dus la Mânăstirea Neamţ, de unde în 1949 a fost transferat la Căldăruşani, unde în ziua de Crăciun a fost hirotonit Episcop titular de Canton de fiertatul Arhiereu Valeriu Traian Frenţiu, care era înconjurat de Episcopii Iuliu Hossu, Alexandru Rusu şi Ioan Bălan.

In Mai 1950 întregul grup de arhierei uniţi a fost dus la Penitenciarul din Sighetul Marmaţiei, care era o închisoare cu regim extrem de dur.

Episcopul Ioan Cherteş a rămas acolo până în 1955, când a fost transferat la Cluj şi apoi eliberat.

S'a stabilit atunci la Chiraleş, unde locuia sora dânsului, căsătorită cu Preotul Vasile Tărmure.

In 12 August 1956 s'a celebrat o Liturghie unită în piaţa din faţa Universităţii de către Părintele Vasile Chindriş. După slujbă au fost arestaţi Arhiereii Alexandru Rusu şi Ioan Cherteş, care au fost acuzaţi de "instigare publică" şi condamnaţi la zece ani de închisoare.

Preasfinţitul Ioan Cherteş a fost dus la închisoarea din Gherla, la Stoieneşti, la Sălcia, la Grind-Periprava şi la Ostrov, de unde în 30 Iulie 1964 a fost eliberat.

In temniţe a suferit mari umiliri şi sacrificii. Aşa de pildă, în 1960, când a sosit la închisoarea Periprava din Deltă, era complet dezbrăcat. Cei care l-au recunoscut au încercat să adune ceva haine ca să-l îmbrace, dar acolo a fost mereu bolnav şi mult timp nu a putut fi scos la lucru.

După eliberare s'a stabilit la Sărăţel, până în 1965, când s'a aşezat la Năsăud, unde între 1965 şi 1972 a fost numit contabil la întreprinderea "Ineul".

A ajuns apoi la vârsta pensiei şi a locuit cu sora sa, la Năsăud, şi a renunţat la conducerea diecezei de Cluj.

După atâtea încercări şi suferinţe se pregătea singur pentru marele moment al morţii, pentru întâlnirea cu Dumnezeu. O făcea smerit şi pe deplin încredinţat că şi-a apărat credinţa, fiind închis şi batjocorit numai pentru faptul că l-a slujit pe Dumnezeu.

Nu spera că se va ajunge repede la libertate şi la căderea regimului comunist. Totuşi, împotriva speranţelor omeneşti, în 1989, pe neaşteptate au fost înlăturaţi duşmanii şi libertatea "relativă" şi fără cedarea Bisericilor, a fost dăruită Uniţilor.

Libertatea civilă era asigurată. Indată, în 14 Martie 1990 Papa a numit episcopi în toate eparhiile unite din România şi a ridicat la treapta de arhiepiscop pe Arhiereul Ioan Cherteş.

Si-a continuat viaţa liniştit în casa surorii dânsului. A văzut cum multe s'au schimbat şi cum alte multe se vor schimba, dar viaţa dânsului se apropia de sfârşit.

Când a terminat drumul vieţii pământeşti multă lume a rămas impresionată de dispariţia unui om care a suferit şi a muncit în tăcere şi a adus mărire comunităţii creştine din care făcea parte.

Inmormântarea s'a celebrat, în "aer liber", în Piaţa Unirii din Cluj, de către Cardinalul Alexandru Todea, înconjurat de Preasfinţii Episcopi George Guţiu, Vasile Hossu şi Lucian Mureşan şi de circa o sută de preoţi.

Cardinalul Todea a amintit în cuvântarea sa cum a întâlnit pe Arhiepiscopul Ioan Cherteş la Colegiul de Propagandă Fide din Roma şi cum a preţuit demnitatea lui de om al lui Dumnezeu, de om care s'a dedicat Bisericii şi a servit cu sinceritate şi multă smerenie comunitatea creştină din Cluj şi cum a depus jertfa sa la dispoziţia tuturor până când a fost arestat. Si-a început, aşa, în suferinţă, mărturia faţă de credinţa cea adevărată şi faţă de Dumnezeu.

A luat apoi cuvântul Nunţiul Apostolic John Bukovsky, care a citit mişcătoarea telegramă trimisă în numele Sfântului Părinte cu prilejul dispariţiei Arhiepiscopului Ioan Cherteş.

Neuitatul Arhiereu Ioan Cherteş a fost apoi amintit de Preasfinţitul George Guţiu, de profesorii Gavril Scridon, Grigorie Meroiu şi fizicianul Dorin Marcu.

La slujbă erau prezente multe persoane de seamă dintre care se pot aminti Arhiepiscopul Albert Boros, Episcopul de Timişoara Sebastian Kreuter şi Arhiereul de Iaşi Petru Gherghel.

Sicriul a fost apoi aşezat în cripta Părinţilor Bazilieni din cimitirul din Mănăştur.

Cu Arhiepiscopul Ioan Cherteş a dispărut un om care a suferit pentru credinţă, cu smerenie de sfânt şi prin sacrificiu a arătat ce se poate face pentru autentica primenire spirituală a poporului român.

In veci să fie pomenirea lui.

VIEȚI ȘI BISERICI ÎNTEMNIȚATE

Urmare din pag 14

şi Borzeşti ne-a primit pe cei veniţi dela Midia-Năvodari ca acea privelişte a osemintelor din profeţia lui Isaia. Prin munca forţată a atâtor mii de deţinuţi, piesele risipite de acolo au putut fi montate într'o rafinărie.

Aceasta era de provenienţă sovietică şi ni se spunea că ea reprezintă "culmea" progresului ştiinţific din vremea noastră.

Duminica însă ne desfătam privirea cu silueta bisericii lui Stefan cel Mare dela Borzeşti. Sfântul locaş se pitula în marginea acestei depresiuni şi parcă se ruşina ea însăşi de omul robit şi schingiuit, chiar la sfârşitul mileniului al II-lea, de fratele lui. Revăd şi acum pe Pr. Constantin Sburlan, din Pogoanele - Buzău, frânt în bătăi de un miliţian. La fel de vie şi de dureroasă mi-a mai rămas întâmplarea cu caporalul Cârjă din Galaţi, care m'a călcat în picioare pentrucă "nu vreau să lucrez"; în realitate eram îngheţat de crivăţul dintr'o noapte de Februarie dela ecluza Canalului.

Totuşi, în anumite zile de primăvară ne odihneam cu mintea, închipuindu-ne că suntem copiii cu care celebrul domnitor se jucase odinioară la stejarul acestor amintiri. Am fi socotit de asemenea un mare privilegiu să putem sta liniştiţi, fără paznici, în vreo strană a acestei biserici istorice.

Ceea ce ne-au confiscat oamenii, Dumnezeu ne-a dat înapoi în cele din urmă. De aceea este bine ca toţi să veghem ca urmaşii să nu uite fărădelegile din trecut, amintindu-ne că "certându-ne, ne-a certat Domnul, dar morţii nu ne-a dat".

In ciuda socotelilor omeneşti, nădejdea, dreptatea, credinţa şi libertatea au ieşit biruitoare în vremea noastră prin jertfa atâtor eroi-martiri.

Pr.Dr. Ghe. DRĂGULIN

ÎNTRE PRUT ŞI NISTRU

A rosti numele *Basarabia* e una cu a protesta contra dominaţiunii ruseşti - *Mihail Eminescu*

DIN REVISTA PRESEI BASARABENE

2 IUNIE 1992

"SFATUL ŢĂRII"

Este publicată declaraţia purtătorului de cuvânt al Ministerului Afacerilor Externe a României în legătură cu comunicatul ministrului Apărării Naţionale al Federaţiei Ruse, difuzat la 30 Mai pe posturile de radio şi TV ruseşti.

In declaraţie se menţionează că "... Din punct de vedere al României, ca Stat suveran şi independent, Republica Moldova se bucură de aceleaşi drepturi ca şi toate celelalte republici din Comunitatea Statelor Independente (CSI), inclusiv Federaţia Rusă, de a avea o armată proprie... Trebue făcută o distincţie clară între crearea forţelor armate proprii, proces ce se desfăşoară în toate republicile fostei URSS, şi folosirea forţei în zona de conflict, unde se pot, desigur, conveni măsuri de control al armamentelor, pe baza unor negocieri între părţile interesate.

In ceea ce ne priveşte, apreciem că în vederea creerii forţelor sale armate Republica Moldova se poate adresa oricui, inclusiv Rusiei şi României, iar România nu a făcut secret din faptul că este dispusă să răspundă pozitiv la eventuale solicitări din partea unor oficialităţi româneşti în acest sens.

Ne-am fi aşteptat ca Ministerul Apărării Naţionale al Federaţiei Ruse să se preocupe mai curând de neimplicarea forţelor militare în zonele de conflict, dat fiind că Rusia are trupe amplasate pe teritorii străine, inclusiv în Republica Moldova. Am fi salutat o luare de poziţie clară în ce priveşte încetarea activităţii trupelor aparţinând Armatei a 14-a, care acţionând în raioanele din stânga Nistrului ale Republicii Moldova, fie în afara controlului politic şi militar, fie în mod deliberat, au înarmat formaţiuni ilegale care desfăşoară activităţi împotriva unui Stat suveran, Republica Moldova şi au intervenit chiar direct în sprijinul acestor formaţiuni... Guvernul României ramâne ferm angajat în sprijinirea procesului politic în curs de reglementare pe cale paşnică a conflictului...

In legătură cu elementele concrete la care se referă comunicatul Ministerului Apărării al Federaţiei Ruse, din informaţiile primite dela Ministerul Apărării Naţionale al României rezultă că din ţara noastră s'au livrat, pe baze comerciale, unele mijloace de transport şi poduri de pontoane, acţiune despre care a fost informat şi ataşatul militar al Federaţiei Ruse la Bucureşti. Nu s'au făcut alte livrări de tehnică blindată. De asemenea, pe teritoriul Republicii Moldova nu există nici un consilier militar din România; singurii militari din Armata Română în Republica Moldova sunt cei 24 de observatori militari la Tighina, trimişi în baza înţelegerilor cvadripartite la nivelul miniştrilor de externe.

Pentru a da publicităţii declaraţia amintită, nu era nevoie ca Ministerul Apărării Naţionale al Federaţiei Ruse să recurgă la serviciile sale secrete, despre a căror existenţă şi funcţionare în România şi Republica Moldova aflăm cu această ocazie."

SAMBATA, 30 Mai a avut loc o conferinţă de presă a Ministrului Apărării al Republicii Moldova, Dl. Ion COSTAS. S'a subliniat că odată cu implicarea Armatei a 14-a în conflict, s'a agravat şi mai mult situaţia din Transnistria şi se amână găsirea unei soluţii de rezolvare pe cale paşnică a conflictului.

Dl. Costaş şi-a manifestat neîncrederea faţă de posibilitatea unei retrageri reale a Armatei a 14-a. De asemenea, găsirea unei soluţii paşnice este puţin probabilă în condiţiile în care datele converg spre ideea escaladării conflictului. Prezenţa observatorilor militari este un lucru pozitiv, dar securitatea acestora nu este garantată. Un observator din Republica Moldova şi unul din România au fost deja agresaţi de adepţii separatismului.

Atitudinea Ucrainei este favorabilă Moldovei, a subliniat Costaş, ea permite forţelor armate din Rusia să treacă pe teritoriul Ucrainei.

***

In prezent frontiera de pe Prut este păzită de forţele de grăniceri ale C.S.I. şi ale Republicii Moldova, în conformitate cu acordurile semnate între comandamentul general al trupelor de grăniceri ale CSI şi guvernul Republicii Moldova, dar acest acord expiră la 1 Iulie 1992, fapt pentru care Comitetul Interstatal pentru apărarea frontierei de Stat al CSI consideră necesară organizarea în cel mai scurt timp a unor tratative ruso-moldoveneşti la nivel de delegaţii guvernamentale pentru a examina problema transferului către trupele de grăniceri ale Moldovei a pazei graniţei româno-moldoveneşti, precum şi pentru a stabili procedura de retragere a trupelor de grăniceri ale Comunităţii de pe teritoriul Republicii Moldova.

La 28 Mai prezidiul aşa-zisei republici găgăuze a lansat un apel către Preşedintele Rusiei B. Elţîn şi Ministrul de Externe A. Kozirev, rugându-l să includă problema republicii găgăuze pe ordinea de zi a întâlnirii miniştrilor de externe şi miniştrilor apărării ai Republicii Moldova, României, Ucrainei şi Rusiei, ce urmau să discute situaţia din Transnistria. In apel se afirmă că "trecerea sub tăcere a problemelor poporului găgăuz, ignorarea voinţei sale, exprimate la referendumul din 1 Decembrie 1991, ar putea conduce la un conflict de proporţii", subliniind, chipurile că, "nu se poate realiza pace şi înţelegere fără a se ţine seama de interesele poporului găgăuz şi de realităţile de astăzi, adică de existenţa a trei republici independente în locul fostei republici RSS Moldoveneşti".

Agenţia Moldova-pres notează o concluzie care se impune la parcurgerea acestei ştiri: că şantajul practicat de liderii separatişti este preluat cu uşurinţă de cei din Sudul Moldovei, sprijiniţi şi ei de acelaşi canal de televiziune "Ostankino", care Sâmbătă a prezentat imagini tendenţioase, declarând că "preşedintele republicii găgăuze reapare în scena politică" şi să-i ofere acestuia posibilitatea de a sublinia că sovietul suprem dela Tiraspol a promis orice ajutor Găgăuzilor, inclusiv ajutor financiar, pentru "crearea şi statornicirea organelor legale ale republicii găgăuze".

***

Ieri, 1 Iunie, Preşedintele Republicii Moldova, M. Snegur a avut o emisiune în direct la TV, în cadrul căreia a dat citire unei declaraţii privind situaţia social-politică din Republica Moldova, după care a răspuns la un şir de întrebări. Fiind întrebat despre un eventual referendum în Republica Moldova, Dl. Preşedinte a spus că un Stat independent are nevoie de o lege despre referendum şi că primul referendum după părerea dumnealui, ar fi despre confirmarea noii Constituţii a Republicii Moldova.

***

VINERI seara, 29 Mai, a dispărut membrul Comitetului Executiv al Frontului Popular Creştin Democrat, Secţia orăşenească Tiraspol, Dl. Valeriu Garbuz, care locuia în ultimile zile în casa părinţilor, din satul Chiţcani. Din spusele mamei dumisale, fiul urma să plece spre Tiraspol, unde este stabilit. In aceeaşi seară, 7 gardişti înarmaţi au percheziţionat casa părinţilor lui din satul Chiţcani, fără a prezenta vreun document în acest sens.

Astăzi, 2 Iunie, la ora 6.00 dimineaţa a fost arestat Preşedintele Secţiei orăşeneşti Tiraspol a F.P.C.D., Ilie Ilaşcu. Procurorul raionului Slobozia i-a prezentat ordinul de arestare şi percheziţionare. După efectuarea percheziţiei, Dl. Ilie Ilaşcu a fost dus într'o direcţie necunoscută. Din spusele prim-adjunctului procurorului pseudorepublicii transnistriene, tov. Lucic Boris, Ilie Ilaşcu a fost arestat pe motiv că este suspectat de comiterea unui şir de acţiuni teroriste pe teritoriul Transnistriei.

Procuratura Republicii Moldova nu este admisă sub nici o formă să participe la examinarea cazului Ilaşcu.

Biroul de presă al FPCD.
A transmis Natalia Pascal.

DECLARAŢIA ASOCIAŢIEI MONDIALE "PRO BASARABIA ŞI BUCOVINA" PRIVIND CANDIDATURA DOMNULUI MIRCEA DRUC LA FUNCŢIA DE PREŞEDINTE AL ROMÂNIEI

Conştientă de faptul că Românii sunt datori să redevină o naţiune demnă de numele ce-l poartă, "Pro Basarabia şi Bucovina" apreciază la justa ei valoare redeşteptarea naţională dela Bucureşti şi Chişinău, redeşteptare ce marchează un punct de cotitură calitativă în istoria neamului.

Nu putem însă susţine că totul decurge normal, când procesul de democratizare a ţării şi cel de reîntregire a neamului bat pasul pe loc; când apar, unul peste altul, tot felul de partide cu sumedenia lor de opinii izolaţioniste; când în loc să se pună la cale lucruri de anvergură naţională la scara întregirii ţării, se pierde timpul cu dispute inutile; când basarabenii, bucovinenii, şi nu numai ei, nu cunosc în adevărata lumină problema reunificării, ci prin prisma dezinformării, intoxicării şi cea a intimidării organizate; când teritoriul nostru naţional de până la 1940 rămâne ciopârţit în continuare etc.

In aceste momente de răscruce naţlională trebue să exploatăm la maximum ceea ce ne uneşte şi nu ceea ce ne dezbină!... Iar o convergenţă naţională nu se poate obţine decât prin a ne orienta forţele întru refacerea ţării în hotarele ei străbune. Pornind dela acest deziderat major al naţiunii române, considerăm că soluţia cea mai bună pentru înfăptuirea lui ar fi alegerea în funcţia de Preşedinte al României a unei personalităţi capabile să strângă societatea românească în jurul ideii de unitate naţională.

Suntem ferm convinşi că această personalitate este Domnul MIRCEA DRUC, preşedintele Frontului Popular Creştin Democrat şi al Consiliului Naţional al Reunirii. Consiliu la care au aderat toate formaţiunile politice şi civice importante din ţară, precum şi din exil.

Este o opţiune ce ar spori considerabil tendinţele unioniste ale basarabenilor şi bucovinenilor de Nord, care în sufletul lor de Români n'au acceptat niciodată Prutul drept graniţă între fraţi.

In consecinţă, Asociaţia Mondială "Pro Basarabia şi Bucovina" propune candidatura Domnului MIRCEA DRUC la funcţia de Preşedinte al României.

Chemăm toate formaţiunile politice şi obşteşti din ţară să susţină această candidatură de consens naţional.

ASOCIATIA MONDIALA
"PRO BASARABIA SI BUCOVINA"
Preşedinte N. LUPAN

"BUCOVINA CU MÂNĂSTIRI ŞI BRAZI..."

Din istoria Bucovinei

BUCOVINA ÎN VARA FIERBINTE A ANULUI 1940

- DELA SMULGEREA DIN TRUPUL MOLDOVEI 1775) PÂNĂ LA CONSTITUIREA SUB AUSTRIECI A DUCATULUI BUCOVINEI 1849) -

-I-

Prof. Nicolae CIACHIR

Împăratul Iosif al II-lea (1780-1790), în general a favorizat pe Români, le-a recunoscut biserica ortodoxă şi chiar a primit să fie Suprem Patron al bisericii ortodoxe din Bucovina. A vizitat în 1783, întreaga Bucovină iar la Suceava le-a ascultat păsurile, pe care în parte le-a şi rezolvat. A fost introdusă în Bucovina o administraţie modernă şi din 1781 a luat fiinţă servicul stării civile pe lângă fiecare oficiu parohial. Dar trebue să insistăm pe o problemă, care a avut mari implicaţii. Biserica din Bucovina a ieşit de sub jurisdicţia mitropoliei dela Iaşi, la mitropolia ortodoxă dela Karlovitz (corect Sremski Karlovci), cu sediul în Voievodina sârbească. Majoritatea prelaţilor erau Sârbi, iar biserica ortodoxă din Transilvania şi Bucovina, va fi subordonată acestei mitropolii, ridicată la rang de patriarhie din 1848.

Am lucrat în 1965, în arhivele dela Sremski Karlovici, unde se găsesc peste 2.000.000 de documente româneşti, iar o istorie serioasă a Bucovinei, nu se poate face, fără omiterea documentelor din perioada 1781-1918, aflate acolo. Deşi clerul şi poporul bucovinean, au protestat energic contra importului de demnitari sârbi în eparhia lor românească, Episcopul Daniil Vlahovici şi oamenii săi, încep să sârbizeze numele Românilor. Astfel numele patrimonice capătă terminaţia sârbească "vici" în loc de moldoveneasca în "escu". Astfel găsim sârbizate, în catastiful din 1786, numele preoţilor moldoveni. Nume ca: Stefan Ioan, Simion, Toma, Vasile, Pavel etc., apar ca Stefanovici, Ioanovici, Simionovici, Vasilovici, Pavlovici. Ion Nistor dă un tabel deosebit de semnificativ, pe două coloane, din care redăm câteva.

Numele copiilor

1. Manoli Vasilovici
3. Constantin Simionovici
7. Vasile Neculaevici
9. Ioan Iacobovici
23. Vasile Georgievici

Numele şi breasla părinţilor

Preotul Vasile dela Văslăuţi
Protopopul Simion dela Tereblecea
Neculae Gricu în Cernăuţi
Preotul Iacob din Stăniceni
George Costviţ, mazil

Socotim că cele 5 exemple date de noi sunt concludente. Deci în loc să treacă în catalog Manoli fiul lui Vasile, era trecut elevul Manoli Vasilovici etc.

Unii luându-se după patronimul sârbesc-vici, au denaturat istoria şi au susţinut pretinsa origine ucraineană a vechii cărturărimi din Bucovina. Incorporarea Bucovinei administrativ la Galiţia din 1786, a dezavantajat elementul românesc. Moldovenii nu mai aveau conaţionali în Galiţia iar din punct de vedere religios, Polonezii din Galiţia erau catolici, iar Ucrainenii şi Armenii de asemenea trecuseră de mai mult timp sub obedienţa Sfântului Scaun dela Roma. Prin alipirea Bucovinei la Galiţia numai erau restricţii în privinţa băjenarilor şi astfel Ucrainenii pătrund ca huţani în văile Ceremuşului şi Putilei şi ca ruteni în părţile sudice ale Bucovinei. Deci prima consecinţă, pentru acest teritoriu al Moldovei de Sus a fost slavizarea tot mai accentuată a Bucovinei. Rezultatul se vede în recensământul, adică în statistica oficială din 1848: 209.293 de Români şi 108.907 de Ruteni, plus celelalte naţionalităţi: Germani, Polonezi, Evrei, Armeni etc. 95.381 (Ilie Corfus, op. cit. pag. 21; vezi amănunte în lucrarea lui Ion Nistor, Românii şi Rutenii în Bucovina, Bucureşti, 1915).

Prin desfiinţarea administraţiei militare (în 1786) atribuţiile trecură asupra Cancelariei aulice unite boemo-austriece dela Viena, căreia îi era supusă Galiţia. La Lwow (Liov, Lemberg), era un guvernator (de fapt un guberniu), care avea în subordine un Kreishauptman, cu reşedinţa la Cernăuţi. Printre căpitanii districtuali ai Bucovinei au fost şi o serie de Români, printre care Vasile Balş (1792-1805) şi H. Isăcescu (1841-1849). Limba oficială a guberniului Galiţia era germana, iar boierii şi mazilii bucovineni erau trecuţi în matricola nobililor asimilaţi şi se judecau în caz de litigii în faţa aşa numitului forum nobilium dela Lwow.

Dacă nobilimea poloneză obţinu recunoaşterea tuturor drepturilor ei feudale şi dreptul de a avea o Dietă (Seim), nobilimea română din Bucovina nu obţinuse asemenea privilegii. Rezultatul, multe familii boiereşti cu rezonanţă (Balş, Catargiu, Donici, Neculce, Sturdza etc.) care aveau proprietăţi în Bucovina se retraseră la Iaşi.

In schimb viaţa spirituală făcea progrese, în ciuda germanizării şi a bisericii catolice, prin cele 12 protopopii: Cernăuţi, Ceremuş, Cozmeni, Câmpulung, Humor, Nistru, Putila, Rădăuţi, Siret, Storojineţ, Suceava şi Vicov. Preoţii de ţară, păstrau tradiţiile strămoşeşti, slujeau în română şi în aceeaşi limbă învăţau copiii. Mai erau dascăli ambulanţi, care adunau în case particulare pe copiii de mazili, răzeşi mai înstăriţi, preoţi etc. La liceul clasic din Cernăuţi, cu limbă de predare germană (înfiinţat în 1808, religia pentru elevii ortodocşi s'a predat totdeauna în română. Incep să se tipărească în româneşte în Bucovina, cărţi pentru nevoile bisericii (Catehismul şi Octoihul mic - 1804), pentru cunoştinţele mirenilor Calendarul românesc îngrijit de dascălul Vasile Tintilă din Tereblecea de lângă Siret (1811), "Gazetele" lui Teodor Racoce din Carapciu pe Ceremuş (1820) şi altele.

Viaţa naţională din Bucovina pulsa pe domeniul Cernauca, al lui Eudoxiu, cavaler de Hurmuzachi. Casa era adevărat model de viaţă românească. Aveau 7 copii, care vor juca un rol important în istoria Romăniei moderne. Soţia sa, Elena Murgulet, spunea: "Să grijim, iubite soţule, ca în amestecătura aceasta de limbi, copiii noştri să rămână ceea ce suntem noi, adică Români. Andrei Mureşanu numea această familie "Grachii Românei".

Revoluţia dela 1848, cuprinzând o mare parte din Europă, a cuprins şi Imperiul Habsburgic. Fruntaşii români din Bucovina, au convocat la 20 Mai 1848 o Mare Adunare Naţională la Cernăuţi. A venit o mare mulţime din întreaga Bucovină şi au fost reprezentate toate clasele sociale. Doleanţele înaintate împăratului cuprindeau 12 puncte din care reţinem pe cele importante:

1. Separarea Bucovinei de Galiţia şi constituirea ei în ţară de Coroană autonomă.
2. Conservarea naţionalităţii române şi crearea de şcoli naţionale.
5. Dezrobirea ţăranilor prin desfiinţarea clăcii şi a dijmei.
10. Desfacerea de mitropolia ortodoxă dela Carlovăţ.

Dorinţele formulate multă vreme au fost programul politic al Românilor bucovineni.

La Cernăuţi şi la Cernauca, au venit o parte dintre fruntaşii moldoveni ca Mihail Kogălniceanu, Vasile Alecsandri, ca şi fruntaşi ardeleni, ca Timotei Cipariu, Aron Pumnul etc. S'au adunat ofrande pentru legiunile lui Avram Iancu şi s'a discutat viitorul Românilor.

Diplomatul rus Nesselrode, într'un raport întocmit la 31 Iulie 1848, atrăgea atenţia că în planul revoluţionar, Românii adunaţi în Bucovina şi din Bucovina, se preconiza crearea unui Stat daco-român, unde Moldova, Bucovina şi Basarabia (deci fosta Moldovă) să se unească cu Tara Românească şi Transilvania.

Pe parcursul anului revoluţionar 1848, la liceul latino-german din Cernăuţi, lua fiinţă o catedră de limbă şi literatură română, încredinţată lui Aron Pmnul, fost profesor la Blaj. De asemenea lua fiinţă o Scoală normală (Preporandie) românească care să pregătească învăţători pentru Bucovina.

La 4 Octombrie 1848, apărea la Cernăuţi, gazeta românească "Bucovina", de politică, religie şi literatură, scoasă de trei din fraţii Hurmuzachi, iar pe plan social, patenta imperială din 1848 desfiinţa claca, obligând totuşi pe ţărani să achite unele sume. Chiar dacă patenta nu asigură desfiinţarea completă a rămăşiţelor feudale, era un pas înainte în emanciparea ţăranului bucovinean.

Revoluţia, deşi înăbuşită prin Constituţia din Martie 1849, satisfăcea doleanţele Românilor bucovineni, în sensul că despărţea Bucovina de Galiţia, devenind ţară de Coroană ereditară (Kronland). Iar noul titlu Duce al Bucovinei (Herzog der Bukowina), fu cuprins de alte titluri ducale şi regale în marea Titulatură a împăratilor Austriei.

Continuare în numărul viitor

LA FÂNTANA ALBĂ

Foto: V. BÂCU

Masacrul a avut loc la 1 Aprilie, lângă graniţa trasată la 28 Iunie 1940, în hotarul satului Fântâna Albă din fostul judeţ Rădăuţi.

La Fântana Albă şiruri lungi de morţi
Aruncaţi de-a valma şi ucişi hoţeşte
De decenii multe stau şi tot aşteaptă
Să vorbească lumii drept şi româneşte.

La Fântana Albă, în păduri adânci,
Clopotele sună numai a culcare.
Morţii dorm în pace, parcă-au vrut să moară,
Parcă beau vecie zilnic fiecare...

Doamne, ce risipă de pământ şi vieţi!
Doamne, ce mai drumuri frânte dintr'odată!
Aruncaţi de-a valma în pământ deschis,
Atunci nici un clopot n'a putut să bată
Că lătra sălbatic numai automată:
Roşia armată, Roşia armată!

La Fântana Albă preoţi şi mireni
Ar fi vrut să zboare, ar fi vrut să fugă...
I-a'nghiţit adâncul, varul i-a topit!
N'au putut să-şi spună ultima lor rugă...

Ar fi vrut să fugă, ar fi vrut să zboare,
Ar fi vrut să scape dintr'o grea robie.
I-au culcat cu gloanţe şi cu meşteşug
Ucigaşi cu stele roşii pe chipie.

Ion POPESCU SIRETEANU

RECENT BBC, SERVICIUL ÎN LIMBA ROMÂNĂ, NE-A TRANSMIS UN REPORTAJ FĂCUT DE ŞEFUL SERVICIULUI ŞI COLABORATORII SĂI DIN CARE PUBLICĂM O SINTEZĂ. DESPRE:

VIZITA M.S.REGELE MIHAI I, A REGINEI ANA ŞI A PRINCIPESEI ELENA CU FIUL EI NICOLAE ÎN ROMÂNIA, DE SFINTELE PAŞTI, 1992

SUCEAVA,
Sâmbăta Invierii

Mulţimea adunată la aeroport scandează cu entuziasm: "Regele şi Patria", "Regele Mihai", "Nu mai vrem 10 Mai, fără Regele Mihai" ş.a., în timp ce micul avion, de numai 8 locuri, închiriat în Elveţia, aterizează la 11.30 pe aeroport.

Cuplul regal coboară din avion; Regele părea emoţionat şi oarecum încordat. Ii întâmpină Arh. Pimen, Prinţesa Elena cu micul Nicolae, un grup de monarhişti în frunte cu Doina Cornea, studenţi din Timişoara ş.a. Convoiul oficial se îndreaptă spre Mânăstirea Putna unde, în poartă, Suveranul este întâmpinat - cu crucea şi evanghelia - de stareţul Iachint.

La ora 16.00, la insistenţa mulţimii, Suveranul şi familia regală au ieşit în pridvorul stăreţiei, unde Regele, emoţionat, într'un vacarm general, a spus: "Imi este foarte greu să găsesc cuvintele care să exprime ceea ce simt. Trebue să vă spun că vă sunt mai mult decât recunoscător pentru invitaţia pe care mi-aţi făcut-o şi pentrucă mi-aţi dat ocazia să vin din nou pe pământul nostru românesc... şi vă mai spun că vă mulţumesc din adâncul sufletului, acum la venirea înapoi, acasă la noi în ţară şi la Mânăstirea Putna, Mânăstirea lui Stefan cel Mare şi Sfânt."

Cu două ore înainte de slujba Invierii se adunaseră, în preajma mânăstirii cca. 10.000 de oameni care, cu fervoare şi entuziasm, aşteptau Invierea Domnului. După miezul nopţii, Arh. Pimen şi Regele cu familia au ieşit din biserică pentru a da lumină din lumină. La tradiţionalul mesaj "Hristos a Inviat", pronunţat de Arh. Pimen, de Rege şi de Regină, mulţimea în delir, a răspuns "Adevărat a Inviat" şi a cântat imnul pascal. Intr'o scurtă alocuţiune Arh. Pimen a menţionat că Stefan cel Mare va fi canonizat la 2 Iulie.

Conform legilor în vigoare sub monarhie nimeni nu poate fi canonizat fără ca Regele să fi îngenuncheat în faţa mormântului acestuia. Regele Mihai a făcut acest gest reînsufleţind astfel propria sa legitimitate la izvorul credinţei şi tradiţiei.

In cursul vizitei sale, Regele a declarat: "Nu am venit pentru tron, ci pentru binele ţării mele. Vreau să ajut România să explice lumii greutăţile prin care trece."

BUCURESTI,
Duminică, Sf. Paşti.

Avionul, venind dela Putna a aterizat pe aeroportul Otopeni, la ora 11.20; în întâmpinarea oaspeţilor regali veniseră Păr. Iustin Martiş, reprezentanţi ai Primăriei Bucureştiului şi ai Chişinăului, foşti deţinuţi politici, numeroşi oameni de cultură şi cca.100 de monarhişti, un număr redus de oameni, datorită măsurilor de securitate.

Intâmpinaţi cu pască şi ouă roşii de către tineri, Regele şi Regina erau vădit emoţionaţi.

Dela aeroport, oaspeţii s'au îndreptat spre Biserica Sf. Gheorghe.

In Piaţa Sf. Gheorghe, ca şi pe traseu era o mulţime imensă de oameni. Oamenii n'au putut intra în biserică decât cu greu şi cu întârziere; înăuntru îi aşteptau veterani de război, foşti colegi de şcoală ai Regelui, personalităţi politice printre care C. Coposu, C. Ticu Dumitrescu ş.a. Regele s'a închinat la mormântul lui Brâncoveanu, iar când s'a aşezat în jilţ avea ochii în lacrimi.

Episcopul vicar Teofan Simaitul a oficiat slujba religioasă, după care şi-a exprimat speranţa că gestul Regelui să fie o pildă şi pentru alţi Români din exil, care ar trebui şi ei să se reîntoarcă în ţară.

In jurul orei 15.00 Suveranul a ieşit în pridvorul bisericii, unde s'a adresat mulţimii: "Tin să vă mulţumesc din adâncul sufletului pentru ce văd aici, Hristos a Inviat!"

La ora 17.00 Regele a primit la hotelul Continental, unde era găzduit, grupuri de istorici, oameni de cultură, notabilităţi politice şi ziarişti. După aceea Suveranul a răspuns chemărilor repetate ale mulţimii adunate în faţa hotelului şi de-a lungul Căii Victoriei, ieşind în balcon cu Regina Ana şi Principesa Elena însoţită de fiul ei Nicolae. Intr'un târziu, Regele s'a putut adresa mulţimii: "Am ajuns aici, la Bucureşti şi Putna, după 45 de ani de pribegie; sunt foarte bucuros că această vizită a coincis cu Sf. Paşti, reînvierea Mântuitorului nostru şi sunt convins că va fi şi reînvierea ţării româneşti. Sunt sigur şi ştiu că România va reînvia şi va renaşte. Cu toate că am fost departe de voi mai bine de 45 de ani, nu v'am uitat niciodată şi vă iubesc din toată inima. Deşi mâine trebue să plec, aceasta nu înseamnă despărţire, vom rămâne împreună, în orice caz sufleteşte şi pot să vă spun că este mai degrabă un un "la revedere" şi cu voia Domnului, pe curând, ne vom revedea. Aşa să ne ajute Dumnezeu. La mulţi ani, Hristos a Inviat!"

CURTEA DE ARGES,

Luni, a doua zi de Paşti

Ziua a început cu un "Doamne ajută", rostit de unul din generalii de poliţie însărcinaţi cu paza oaspeţilor regali. S'au depus câteva coroane de flori în Piaţa Universităţii şi în Piaţa Romană. De fiecare dată s'a păstrat un moment de reculegere în memoria eroilor căzuţi în 1989. La cererea Regelui, cortegiul regal a luat drumurile ce treceau prin satele Argeşului, îndreptându-se spre Curtea de Argeş.

Pe tot parcursul, oameni bătrâni, tineri şi copii ieşiţi în poartă sau pe şosea au salutat voioşi, unii aruncând flori spre maşina Suveranului.

In biserica Mânăstirii slujba începuse. Participau reprezentanţi ai Convenţiei Democratice, Preşedintele organizaţiei locale a PNTCD, Radu Livezeanu, membru al partidului din 1929, C. Ticu Dumitrescu din partea AFDPR ş.a., numeroşi reporteri.

Făcându-şi cu greu loc prin mulţime, au fost întâmpinaţi de preoţi ortodocşi şi greco-catolici, în frunte cu Episcopul Nifon Ploieşteanu. Intrând în biserică, Suveranul s'a închinat, a sărutat crucea, apoi a intrat în altar prin uşile împărăteşti. După sfinţirea darurilor, Regele s'a recules la mormintele înaintaşilor săi, Regele Carol I, Regina Elisabeta, Regele Ferdinand I şi Regina Maria, în timp ce Episcopul Nifon făcea o slujbă de pomenire.

Protejată de forţele de ordine, familia regală ajunge la Palatul episcopal. De aici, oaspeţii s'au îndreptat, pe jos, spre cortegiul de maşini care trebuia să-i ducă la aeroportul Otopeni.

Rămâne în urmă o mare de oameni, unii trişti că nu s'au putut apropia de Rege, alţii bucuroşi c'au fost martorii unui moment istoric şi mulţi plini de speranţă.

Intoarcerea la Bucureşti s'a făcut pe autostradă. La ora 16.00, înainte de îmbarcarea în micul avion care îl adusese în ţară, Regele, cu lacrimi în ochi, şi-a luat rămas bun dela mulţime şi dela cei care îl însoţiseră în tot timpul voiajului, mulţumind pentru primirea călduroasă. El a mulţumit de asemenea, organelor de ordine şi pază pentru zelul şi munca depusă în cursul acestor trei zile. Suveranul a adăugat: "Reafirm de asemenea jurământul facut lui Dumnezeu şi poporului meu de a-i sluji cauza, binele şi destinul, cât voi trăi; ceea ce vă spun acum nu este decât un "la revedere" şi pe foarte curând, pe cât de curând posibil, din nou împreună. Vă spun din nou "La mulţi ani" şi "Hristos a Inviat".

Mulţimea care întrerupsese deseori cuvintele Regelui, a răspuns cu ovaţii şi lozinci pro-monarhiste...

E.C. FIANU

DIN VIAȚA NOASTRĂ:

AUZITE, VĂZUTE, ȘI PĂȚITE

George DONEV

DOMNUL ILIESCU E ȘI AVOCAT

Despre deschiderea procesului comunismului, cerut de Asociația Deținuților Politici, Dl. președinte și-a dat cu presupusul: totul ar fi doar o bagatelă diversionistă electorală. Procesul comunismului nu mai e necesar deoarece comunismul s'a dizolvat în valurile "democrației" și, în consecință, nu poți da în judecată ceva care nu mai există. Un argument "original" ce ne demonstrează că Dl. președinte e om cu învățătură de apă grea la cap.

Dacă Dl. Iliescu ar fi fost apărătorul celor acuzați la Nurnberg, el ar fi cerut achitarea inculpaților pe motiv că totul este o inscenare a "Drepturilor Umane" pentrucă, la data procesului, Hitler și Mussolini erau deja răposați și odată cu ei răposaseră nazismul și fascismul, deci--ar fi adăugat Dl. Iliescu --nu poți acuza de nazism și fascism când nazismul și fascismul nu mai există, așa cum nu mai există comunismul în România după răposarea lui Ceaușescu.

Mai mult încă--ar fi adăugat avocatul apărării--acuzații trebuiau reținuți în guvernul postbelic pentrucă erau plini de experiență administrativă. Aceleași motive altruiste ce l-au determinat pe Dl. Iliescu să facă sacrificii personale și să accepte actualul post de președinte.

Dar Aliații au insistat că-i vorba de crimele de pe timpul când acuzații strigau "Heil Hitler" și "Viva Duce" așa cum strigau în România, inclusiv Dl. Iliescu, "Trăiască Fiul Iubit".

A afirma că nu mai ești vinovat de crimele ce le-ai comis pe motiv că ți s'a desființat partidul, e la fel de plauzibil cum ai spune că nu ești vinovat că ți-ai omorât nevasta deoarece, între timp, te-ai certat cu amanta care te-a îndemnat s'o spânzuri.

Un fapt rămâne cert, cu sau fără proces, ideologia lui Karl Marx a rămas în pană de admiratori.

Pentru a curma lanțul răzbunărilor personale trebue precizat: a fi membru în partidul comunist nu e o crimă, (Decizia Curții Supreme a Statelor Unite) dar când ai ucis ori ai dat ordin să se ucidă asta constituie, în fața ori cărei legi, o crimă; iar o crimă sub ori ce altă scuză, rămâne tot o crimă!

Inprocesul comunismului nu e vorba de a pune la zid pe membrii partidului, ci de a pune în lumina reflectoarelor pe cei care ne-au sugrumat de patru decenii Neamul.

Dacă acești sugrumători nu vor fi identificați atunci vom încuraja ca și viitorii lideri să introducă iarăși teroarea.

Motivul de ce Dl. președinte se opune procesului îl înțelegem: tovului Iliescu îi e teamă c'ar putea fi implicat ca tăinuitor de crime.

SIMPLE OBSERVAȚII

Citim în "Curierul Românesc" (fosta "Tribuna României") nr. 3, 1992 (pag.11)"..după sărbătorile de iarnă..."

Revenim la "Epoca de Aur"? Sărbători de Iarnă...de Primăvară?

S'a uitat de Nașterea și Invierea Domnului?

Fondatorul "C.R.", Heliade Rădulescu, ne-a sfătuit: "Scrieți băieți, numai scrieți", dar să scriem ca Români și Creștini.

UN TIZ ÎN IUGOSLAVIA

In Novi Sad a apărut primul număr al jurnalului "Cuvântul Românesc", un "periodic al comunității Românilor din Iugoslavia".

Ziarul este dedicat "de a monitoriza" actualitatea culturală și socială și se concentrează la "datinile creștinești". Tizul are ca îndrumător spiritual pe Eminescu. Ii întindem prietenește mâna.

MIRACOLE NEAȘTEPTATE

In Florida e acuzat de crimă șeful unei secte religioase care se credea nici mai mult, nici mai puțin, Fiul lui Dumnezeu. Mulți TV - Evangheliști sunt în pușcărie pentrucă au înșelat publicul. Nici România n'a fost scutită de "pioșii" care stau la taifas cu Dumnezeu dimineața, la prânz și seara.

Un prieten povestește:

La o întrunire "evlavioasă" organizatorii plasaseră în primele rânduri câțiva invalizi, unii în cârje, alții în cărucior, cu speranța că vor fi tămăduiți de predicatorul care transmitea credincioșilor poruncile primite prin Fax dela Cel de Sus.

Simpla participare garanta iertarea păcatelor; iar doritorii de mers în Rai puteau obține în avans tichetul (Călătorie numai dus, N.R.) plătind costul biletului direct în discul de colectă. Dacă "benevolai" mai mult ți se asigura bilet clasa I, fără transbordare, plus primire oficială, în frunte cu Sfântul Petru, când "ți se deschideau porțiile Raiului".

Sala era arhiplină, mai erau câteva minute până să înceapă ceremonia când, deodată, se aude o voce puternică:

Foc, foc, foc!

Primii care au luat-o la fugă, uitând de cârje și cărucioare, au fost "invalizii" plasați în locurile rezervate pentru instantaneele tămăduiri.

Tema Romfest '92 este:

"ȚARA DE AZI, ROMÂNIA DE MÂINE"

ROMFEST '92

31 IULIE - 2 AUGUST

HAMILTON, ONTARIO, CANADA

PROGRAMUL FESTIVITĂȚILOR

VINERI 31 IULIE

7.00 pm - Recepție în Sala "Grand Ballroom" - Royal Connaught Hotel.

SÂMBĂTĂ 1 AUGUST

8.00 - 9.00 am - Micul dejun

9.00 - 9.30 am - Slujba religioasă de deschidere a lucrărilor

9.30 - 12.30 pm - Comunicări pe secții (Tineret, Culturală, Istorică) în Sălile: "Connaught Square", "Ontario Room" și "Grand Ballroom" - Royal Connaught Hotel.

12.30 - 2.00 pm - Masa de prânz va fi servită în camera "Bayshore"

2.00 - 5.00 pm - Comunicări - Secția Politică, Sala "Grand Ballroom" Royal Connaught Hotel.

5.00 - 6.30 pm - Pauza pentru masa de seară

7.00 - 9.30 pm - Spectacol - concert. In program:
- ▶ Grupul de dansuri românești al Clubului Cultural Româno-Canadian "Mihai Eminescu" din Regina, Saskatchewan, Canada; Director/coregraf Maestrul Petre Bodeuț;
- ▶ Stefan Hrușcă;
- ▶ Taragotistul - Dumitru Fărcaș
- ▶ Prezentator: Doru Octavian Dumitru.

9.30 - 1.00 am - Seară de dans cu orchestra "Continental" din Toronto.

SÂMBĂTĂ 1 AUGUST

10.00 am - 5.00 pm - Campionat de fotbal între echipele participante la Câmpul Românesc

DUMINICĂ 2 AUGUST

10.00 am - Slujbă religioasă oficiată de preoții prezenți la Capela "Sfânta Maria" dela Câmpul Românesc

10.00 am - Finala Campionatului de fotbal - Câmpul Românesc.

1.00 pm - Banchet de închidere a lucrărilor ROMFEST '92 în sala Centrului Cultural "Nae Ionescu" dela Câmpul Românesc.

Cei ce doresc să participe prin lucrările lor la sesiunile ROMFEST '92, sunt rugați să trimită o copie a lucrării respective, până la 30 Iunie 1992, la:

Secția Tineret	Secția Culturală	Secția Istorie	Secția Politică
Dr. Nicolae Popescu	Prof. Aurel D. Ciufecu	Prof. Nicolae Iliescu	Prof. Ion Halmaghi
2680 Blvd. Toupin	90 Laslo Terrace	Deerhaven Rd.	3110 Gaewood Crt.
St. Laurent, P.Q.	Fairfield, CT.	Lincoln, Mass.	Alliance, Oh.
H4R 1G5, Canada	06430, USA	01773 USA	44601, USA

Timpul acordat fiecărei lucrări este de maximum 15 minute.

Artiștii plastici și sculptorii care doresc să participe la expoziția ROMFEST '92 sunt rugați să trimită un Curriculum vitae, fotografii și lista de lucrări, ce doresc să le expună. Spațiul acordat fiecărui artist este de 2.5 m. Spațiul fiind limitat, se acordă prioritate primilor înscriși. Fiecare artist este responsabil de transport și supravegherea lucrărilor sale. Scrieți la:

Florian Săndulescu, 16 Westaway Place, Hamilton, Ontario, L9C 2 G1, Canada.

Echipele ce doresc să participe la Campionatul de Fotbal ROMFEST '92 sunt rugate să se înscrie la:
George Done, 113 Marlowe Dr., Hamilton, Ontario, L9C 2J1, Canada.

Rezervați-vă camere la:

"Royal Connaught Hotel"

112 King St. E. Hamilton Ont., Canada L8N 1A8 Tel: 1-800- 263 8558

-Pentru a obține prețul redus de $ 75.00 / camera / zi, menționați: "Rezervație pentru Romfest"

-Reducerea de prețuri se termină la sfârșitul lunii Iunie 1992

ŞTIRI, ŞTIRI, ŞTIRI

TRANSMISE ŞI COMENTATE DE CORESPONDENTUL NOSTRU FABIAN STICLARU

FALIMENT 1992

Din noianul de scumpiri de preţuri - de neconceput într'o ţară bogată - cităm preţurile actuale ale unei categorii de produse de primă necesitate casnică şi industrială care se fabrică din derivatele petrolului.

Stim că pe piaţa internaţională ţiţeiul are de ani de zile un preţ scăzut, cu variaţii minime.

Totuşi, la noi, pe kg de produs (între paranteze preţul din 1989) plătim în 1992, în lei: polietilena (13) 250, plastifiant-PVC (18) 250, polistirenul (30) 480, relonul (41) 786, polipropilena (13) 260 etc. Faţă de 1989 preţurile au crescut cu 1.500 - 2.000%!! Faţă de străinătate aceste preţuri sunt de 1,9-4,1 ori mai scumpe.

In consecinţă, produsele ca de ex. băiţele pentru copii, ligheanele, găleţile şi toate celelalte produse din mase plastice s'au scumpit.în doi ani, de 5-10 ori.

De celelalte produse ce să mai spunem? Faţă de 1989 carnea şi produsele derivate s'au scumpit de 5-15 ori, încălţămintea de 10-12 ori, îmbrăcămintea de 5-8 ori, mobila de 5-14 ori etc. etc.

Alte scumpiri sunt "planificate", în special energia şi serviciile de Stat.

In ce priveşte salariile cu cei $35 în medie pe lună, ne apropiem cu paşi de gigant de standardul de viaţă - nu al nomenclaturii bişniţare a lui Iliescu - al lumii a treia! Cu pensia, medie, pe 5 ani nu putem îngropa creştineşte un om!!

După dezastrul provocat de incompetenţa şi reaua credinţă a echipei Roman, ar fi necesar ca toţi "tehnicienii" şi "specialiştii" lui Stolojan să se ducă - urgent - pe apa Sâmbetei.

PREŞEDINTELE ROMÂNIEI, SPONSOR

Un reporter dela A.R. Press a aflat că Preşedintele Iliescu contribuie (cu banii contribuabililor, bineînţeles) la finanţarea revistei "Literatorul". Soarta a vrut ca publicaţia să aibă 16 pagini şi să coste numai 9 lei(!) preţ care, ţinând seama de costurile actuale ale unei publicaţii, nu poate acoperi nici măcar totalitatea preţului de cost, fără să imaginăm un eventual beneficiu. Probabil că preşedintele îşi pregăteşte din timp o fiţuică putând să-i ridice - ilico - osanale, după dispariţia probabilă a presei libere care nu va mai putea rezista mult timp la majorările arbitrare şi nejustificate ale preţurilor de producţie.

DAI 26% ŞI CAPEŢI 29%

Fabrica de mobile din Beiuş "Elmoberom" a trecut în mâinile "capitaliştilor". Muncitorii au primit un salariu mărit cu 26% şi, în schimb, au mărit producţia cu 29%.

DUEL ÎNTRE MINCINOŞI

S'a născut o mare polemică din cauza faptului că Preşedintele Iliescu a declarat că în timpul mineriadei din Septembrie trecut a vorbit la telefon cu Roman care, ca să nu înfrunte furia minerilor, se ascunsese într'un fel de buncăr necunoscut, fără adresă.

Ori această afirmaţie nu-i place, ba chiar deloc, fostului play-boy prim. In anturajul acestuia se susţine că celălalt Iliescu, "colonelul", faimosul şef al pazei primului dela Cotroceni, îşi informase stăpânul (adică primul) asupra locului unde se pitise vajnicul luptător pentru libertate, Roman, alias Neulander.

Cum amândoi mint de îngheaţă apele, cu regret, nu vă putem spune care dintre cei doi "minte adevărat".

PORUMBUL A DEVENIT ŞI COMBUSTIBIL

"Democraţia originală", totala incompetenţă şi reaua credinţă a nomenclaturii FSN însărcinată cu punerea în practică a economiei de piaţă duc la aberaţii pe care nici cel mai imaginativ autor de romane-ficţiune nu le-ar fi putut gândi.

Printre alte multe situaţii, care se compară cu delirul, semnalăm cazul unei familii (nu este singura) din satul Scorţanu Vechi, în Bărăgan (jud. Brăila) care neprimind pământul la care avea dreptul, a semănat pe bruma de pământ ce o avea, porumb. In toamnă, "autorităţile competente" au propus ţăranului în cauză 4,50 lei pe kg de porumb-ştiuleţi care-i avea în hambar; în acelaşi timp preţul "liberalizat" al unui kg de lemne de foc era 8 lei.

Omul nostru, întrebându-se cu ce va putea încălzi, măcar o cameră, în timpul iernii (n.n. butelii cu gaz, cărbune, motorină şi gaz lampant nu se găsesc în regiune) şi-a făcut, la repezeală, o socoteală simplă: dacă vinde porumbul nu va primi suma necesară pentru a-şi cumpăra cantitatea de lemne necesare pentru o iarnă întreagă. Cu jumătate din porumbul care-l avea putea să-şi hrănească familia şi cele câteva păsări din ogradă iar cu restul putea încălzi o sobă de tuci, toată iarna. Aşa a şi făcut. In acest fel jumătate din truda lui grea de un an de zile s'a dus în...foc, în timp ce alţii umblă cu limba scoasă după mălai. Logic, nu? Dar foarte grav.

RENAŞTERE

Aidoma pasării legendare Fenix, defunctul PCR încearcă să reînvie din propria-i cenuşă. Unul din fostele cuiburi ale partidului se află la Baia Mare unde, de curând, a apărut în ziarul local "Graiul Maramureşului" următorul anunţ: "Rog, invit, chem pe toţi cei care şi-au păstrat convingerile comuniste să se adreseze la tel. 90/304045, Moldovan Andrei, C.P. 605, O.P. Nr. 5, Baia Mare! Să vezi şi să nu crezi.

Ii semnalăm D-lui Moldovan că în ciuda "chemării" sale până astăzi, pe pământul nostru nu s'au renăscut din cenuşă decât buruieni, nici de cum partide şi că în ciuda ignoranţei sale probabile istoria pasării Fenix nu este decât o legendă.

POLUAREA APELOR

Două din cele mai poluate zone din ţară, Copşa Mică şi Zlatna, infectează şi jud. Alba. Observaţiile şi analizele efectuate de Agenţia pentru supravegherea şi protecţia mediului Alba au dus la următoarele concluzii:

- râul Ampoi conţine de 1,2 ori mai mult fier şi de 5,1 ori mai mult zinc decât normele admise: cauza o reprezintă devărsările exploatărilor minere şi comerciale din Zlatna.
- râul Târnava Mare conţine depăşiri importante faţă de normele admisibile în conţinut de cadmium, zinc, fier, plumb, din cauza deversărilor dela unităţile Carbosin şi CMN Copşa Mică.

Celelalte râuri din regiune, Târnava, Târnava Mică, Mureş şi Arieş care prezintă aceleaşi fenomene grave de poluare sunt infectate şi ele cu cadmium, zinc, plumb,crom, cloruri şi fenoli dela uzinele Târnăveni, Ocna Mureş, mina Maşca-Băişoara, crescătoria de porci Galda şi S.C. Ampelum Zalda. Guvernul actual, zice-se compus din tehnicieni eminenţi nu găseşte pe vreunul dintre ei să se ocupe de această acţiune conştientă şi în acelaşi timp criminală de otrăvire a populaţiei?

SE APROPIE CUŢITUL DE OS

După ce a fost obligat să demisioneze, Roman şi-a trasat ca sarcină să "epureze" FSN-ul de elementele sale "conservatoare", adică prea vădit comuniste.

In fine, în fruntea unui "partid fără pată care ar trebui să obţină la viitoarele alegeri legislative o majoritate relativă" - zice el - Roman ezită să-şi prezinte candidatura la alegerile prezidenţiale, contra lui Iliescu.

"Nu ştiu dacă voi fi candidat", mărturiseşte tot el. "Nu aş vrea să dau impresia că ce am făcut până acum nu avea alt scop decât să iau locul altuia". Dar motive mult mai obscure îl reţin şi ele pe Petre Roman.

El susţine că "anumite reţele ale fostei Securităţi au fost reactivate" ceea ce se confirmă prin faptul că Măgureanu (pentru Iliescu) şi Caraman (pentru Roman) au început să-şi ascută cuţitele. Oare revoluţia se pregăteşte să devoreze pe unul din emanaţi?

Cert este că fiecare pasăre pe limba ei piere.

DISPARIŢIA AGRICULTURII ÎN JUD. CONSTANŢA

Blocajul financiar actual distruge şi economia agricolă a jud. Constanţa. Motorina pentru irigarea celor 430.000 ha pământ fără apă(20%din suprafaţa irigată a ţării) nu poate fi aprovizionată din lipsă de fonduri. Aproape jumătate din salariaţii întreprinderii care se ocupă cu această activitate (cca. 1300 muncitori) au fost "disponibilizaţi", adică daţi afară.

In ciuda faptului că Dobrogea are cel mai sărac regim de precipitaţii din ţară, prin irigare se ajunsese la producţii de porumb de 14-15 t/ha. Mulţi particulari, posesori de pământuri preluate recent, sunt dispuşi să contribuie la cheltuielile de irigare. Fără acestea, pământul Dobrogei riscă, în cel mai scurt timp, să devină la fel de arid ca stepele Asiei Centrale.

Conducerea actuală în loc să se ocupe cu aprovizionarea carburantului care permite oamenilor să-şi cultive pământul, deci să lucreze, se dă de ceasul morţii să cerşească, în străinătate, grâne.

E CRIZĂ DE PUŞCĂRII

Inchisorile din România dispun de un duş la 100 de inşi, un televizor la 16 camere şi un ziar la 9 camere. Cu toate aceste inconveniente găsim un surplus de "chiriaşi": 40.000 de condamnaţi la o capacitate de 30.000 de locuri.

FALSE SAU ADEVĂRATE?

Unii afirmă că Securitatea, pentru a compromite anumite persoane, va întocmi dosare false de colaborare cu vechiul regim, iar alţii susţin că zvonul dosarelor false a fost lansat tocmai de cei care au colaborat cu vechiul regim şi acum îşi deschid portiţa de salvare: ni s'a falsificat trecutul!

NICI OUĂ, NICI PUI

Sistemul de "economie de piaţă planificată" în care Statul posedă pârghiile principale de producţie (pământul, mijloacele de producţie, materiile prime, energia etc.) impus de şleahta lui Iliescu & Roman s'a dovedit - cum era şi de aşteptat, pentru orice minte întreagă - şi se dovedeşte în continuare mai mult decât falimentar. Domniile lor au distrus până şi puţinul care se producea în "epoca de aur".

La noi, acum 11 ani un pui ajungea la greutatea de 1272 grame, într'o perioadă de timp de 56 zile, consumând 3,1 kg furaje pe kg de spor.

In alte ţări, în acelaşi număr de zile, puiul ajunge la 2.100-2.400 g, consumând numai 2 kg furaje pe kg de spor!

In Septembrie 1991, puii puşi pe piaţă aveau 718 g, după ce consumaseră aproape de două ori cantitatea de furaje, comparat cu "epoca de aur". De ce? Pur şi simplu din cauza furajelor care în loc să conţină 21% proteine, nu au avut decât 12,8% materii azotate. La aceasta se mai adaugă lipsa de energie electrică şi combustibil care au provocat, prin mortalitate, în 1991, pagube de cca. 210.000.000 dolari. Iată de ce nu avem nici ouă, nici pui.

Noroc că avem din abundenţă carne de porc şi de vacă pe care însă, din cauza preţurilor "liberalizate" nu le putem cumpăra cu lefurile şi pensiile "stabilizate".

NE-A RĂMAS MOŞTENIREA

Ziaristul Timothy Kenny dela "USA Today" se află în România unde predă cursuri de ziaristică şi a observat --scrie "Express Magazin--" ...gentileţea şi generozitatea Românilor în relaţiile particulare, (dar) este foarte deranjat de comportamentul lor în relaţiile publice, de vânzători nepoliticoşi şi agresivi, de funcţionarii indolenţi şi de şoferii de taxi escroci."

SEMNE BUNE

Unii proprietari şi-au redobândit casele luate cu japca. Dreptul lor e consfinţit în noua Constituţie care prevede: "legile şi actele normative rămân în vigoare în măsura în care nu contravin Constituţiei" (art. 150).

ULTIMA VIZITĂ

Se pare ca vizita lui Roman, făcută de curând la New York, nu a fost absolut ratată. Chiar dacă nici o personalitate politică americană "nu a avut timp" să stea de vorbă cu eminentul nostru fost (n'ar mai fi fost!) prim-ministru, în schimb dumnealui a avut totuşi posibilitatea să facă o "bişniţă" faină: a găsit un partener (cu bani şi coreligionar) c să pună pe picioare o afacere care să exporte marmoră din ţară în străinătate!

Probabil că în felul acesta materia primă destinată să-şi ridice un monument care să celebreze distrugerea României, în primii doi ani după Decembrie '89, nu va costa prea scump.

Dar mai ştii? Marmora asta ar putea să folosească şi mai târziu.

ALEGERILE AU FOST AMÂNATE

La 9 Iunie, Parlamentul a decis, prin vot secret, amânarea alegerilor pentru o dată nedefinită, cândva în toamnă.

ŞTIRI DIN ŢARĂ

Din 30 în 30 de zile:

A ÎNCEPUT SĂ SCÂRŢIE ALENE CARUL DREPTEI JUDECĂŢI

In învălmăşala post revoluţionară când au plecat ai lor şi au venit ai lor, nu e de mirare că s'au măsluit acuzele aduse foştilor membri ai C.P.Ex. al CC al PCR şi, în consecinţă, toţi au fost găsiţi viţei nevinovaţi de Tribunalul Militar Teritorial şi de Curtea Supremă de Justiţie, Secţia militară.

Comuniştii, ce furaseră revoluţia, furaseră şi dreptatea.

Am scris despre apelul făcut de Procurorul General, pentru rejudecarea inculpaţilor şi condmnarea lor.

Realizăm că-i greu să îndrepţi, peste noapte, tot ce s'a distrus în patru decenii; dar e mai bine să mergi prudent şi să eviţi introducerea unei noi dictaturi, indiferent cât de "patriotică" ar fi, pe motivul că te scapi de vechea dictatură.

In ce priveşte noua sentinţă, cei condamnaţi şi trecuţi de 60 de ani execută doar o pătrime din pedeapsă, de asemenea se scade timpul arestului preventiv aşa că mulţi vor fi liberi când veţi citi aceste rânduri.

Oricâţi ani de puşcărie li s'ar fi dat, sau chiar dacă ar fi fost condamnaţi la moarte, osânda ar fi fost prea uşoară pentru grelele păcate săvârşite întru uciderea unui Neam.

Salutăm noua decizie a Curţii Supreme care înseamnă o victorie morală pentru supravieţuitorii tiraniei şi o biruinţă postumă pentru martirii care au văzut, de pe dealul Dobrinei, pericolul anti-Hristului dela Răsărit.

Acum ei pot dormi în linişte, au murit pentru Hristos şi Adevăr.

Celor cărora, le pare decizia Curţii Supreme supra blândă, le reamintim: suntem un neam creştin, care nu ne conducem după legea talionului, dinte pentru dinte şi întreaga dantură pentru o măsea.

După 28 de luni dela Revoluţie, careul dreptei judecăţi a pornit pe drumul bun "scârţâind din roţi alene..."

ILIESCU PĂLMUIT DE CURTEA SUPREMĂ

Condamnarea foştior membri ai C.P.Ex. e de bun augur: independenţa puterii judecătoreşti. Dl. Iliescu a căutat imediat să mulgă foloase electorale; unele publicaţii--"România Mare" etc.--au sugerat că sentinţa a fost influenţată de domnul preşedinte care ar fi convins pe 5 jurişti, din cei 7, ca să-şi schimbe votul şi să condamne pe foştii membri ai C.P.Ex.

Dl. Iliescu a sărit cu picioarele în Consituţie: nu-i permis unui preşedinte, care-i neutru, să influenţeze deciziile Curţii Supreme; dar palma care a înroşit fălcile stimabilului din Palatul Cotrocenilor a fost aplicată de un comunicat al biroului de presă al Curţii Supreme: "...este cu desăvârşire neadevărată afirmaţia că ... 5 judecători au fost pentru eliberare.."

N'A VENIT LA CINĂ

Dintr'o sursă care-şi păstrează anonimitate s'a aflat:

Prea Fericitul Teoctist a anunţat că va oficia slujbă, pentru a doua zi de Paşti, la Mânăstirea Curtea de Argeş unde se anunţase venirea Regelui Mihai I. Patriarhul şi-a schimbat subit gândul; nu s'a dus la Mânăstire, dar a trimis o invitaţie M.S. Regelui ca să vină la Patriarhie şi să ia cina împreună.

Regele a refuzat!

ŞOMAJUL PERSISTĂ

Perioada de plată a ajutorului de şomaj a fost prelungită dela 6 la 9 luni. Cei care nu-şi vor găsi de lucru după 9 luni vor primi un ajutor social.

Notă: e mai puţin şomaj în România decât în unele ţări vecine.

PLEACĂ VALENTIN ÎN ISRAEL?

Soţia lui Valentin Ceauşescu, (fosta D-ră Borilă) împreună cu fiul de 10 ani, au plecat în Tel Aviv unde au cerut cetăţenia israeliană pe motivul că mama ei, Ecaterina Borilă este Evreică. Nu se ştie dacă Valentin îşi va urma soţia şi copilul.

TAXE VAMALE EXTRA

Pentru unele articole care nu's de primă necesitate--băuturi, aparate de recepţie, de radiodifuziune, televizoare, unele categorii de ţigări, tutun etc.--s'a impus, zicese temporar, o suprataxă care merge până la 30%.

FACEŢI JOCURILE NIMIC NUMAI CADE!

Va deveni Bucureştiul Monte Carlo nr. 2 al Europei?

Noul Primar Dl. Crin Halaicu, declară că proprietarii unui cazino din Las Vegas, "Potcova", ar fi dispuşi să deschidă un cazino în Bucureşti.

Locul ideal ar fi chiar "Casa Poporului" care oferă spaţiu berechet, loc de parcat de-a lungul bulevardului ce s'ar fi numit "Victoria Socialismului", iar blocurile din jur, unele nelocuite, altele neterminate s'ar putea amenaja pentru aservirea oaspeţilor.

Dar până vom auzi crupierul spunând: "Nimic nu mai cade" e cale lungă. Oamenii cu bani sunt răsfăţaţi, ei cer confort din plin: lumină, căldură restaurante cu meniu variat şi chelneri serviabili, ei vor funcţionari politicoşi, cinstiţi, calităţi care s'au cam uitat în anii de învăţământ al progresului ştiinţific.

DUPĂ BUCUREŞTI...

Statistica din 01.01.90, arată numărul orăşenilor, după Bucureşti: Braşov cu 352.262 locuitori; Timişoara, 324.651; Iaşi, 334.371; Cluj - Napoca, 318.975; Constanţa, 312.739. Urmează oraşele Galaţi, Craiova, Ploieşti, Brăila, Oradea, Bacău, Arad, Sibiu, Târgu Mureş, Piteşti, şi Baia Mare cu 152.129.

CLUJ-NAPOCA SUB CENZURĂ?

Liga Apărării Drepturilor Omului şi Comitetul Helsinki din România şi alte organizaţii neguvernamentale protestează împotriva încălcării flagrante a Constituţiei de către Primarul municipiului Cluj-Napoca, Dl. Gheorghe Funar.

Printr'o dispoziţie arbitrară (nr.229/28.04.92) a instituit cenzura asupra "tuturor conferinţelor, simpozioanelor şi altor manifestări cu caracter public ce se organizează pe teritoriul municipiului" cerând declararea lor la primărie cu cel puţin 3 zile înainte de data desfăşurării, menţionarea organizatorilor, a scopului, locului şi durata acţiunii, precum şi lista participanţilor.

COLABORARE FSN-SRI

In Capitală e lipsă de locuinţe iar partidelor politice, în ajun de alegeri, nu li se oferă spaţiul necesar ca să-şi instaleze birourile în timp ce FSN-iştii, graţie vechilor legături cu noua Securitate (SRI) au obţinut misterios şi repede un sediu impozant "chiar în buricul târgului". Deci n'a fost cu surpriză că la mutarea birourilor s'au găsit în spaţioasa locuinţă, arme, muniţii şi pistoale automate pe care securiştii le-au folosit ca să înăbuşe Revoluţia din Decembrie 1989.

Fesenistul şi securistul nu-şi scot ochii, ei se ajută.

SFATURI PREŢIOASE

Dl. Iliescu, în cursul unui turneu de familiarizare cu situaţia din ţară, a poposit şi'n capitala Moldovei unde, din balconul prefecturii, a încercat să glăsuiască poporului, dar după două minute logoreea prezidenţială a fost întreruptă de un muncitor care l-a sfătuit: "Domnule preşedinte, nu mai candidaţi la viitoarele alegeri, ne faceţi ţara de ruşine. Suntem lipsiţi de credibilitate, de aceea nu vin investitorii străini".

CONVENŢIA DEMOCRATICĂ VA AVEA CANDIDAT UNIC

Convenţia Democratică îşi va desemna candidatul la preşedinţia României prin hotărârea unui colegiu elector. Conducerea preconizează o dezbatere publică prealabilă. Până în prezent sunt cunoscuţi cinci pretendenţi: Nicolae Manolescu, Emil Constantinescu, Nicu Stăncescu, Ion Raţiu şi Sergiu Cunescu. Fiecare candidat va trebui să semneze o declaraţie prin care să se angajeze că nu va participa ca independent, la alegeri, în situaţia în care nu va fi ales să reprezinte CD la alegerile prezidenţiale.

HEROINĂ ŞI HAŞIŞ ÎN ROMÂNIA

Un kg. de heroină costă în România un milion de dolari, iar unul de haşiş 400.000 dolari, informează surse ale Direcţiei Antidrog, Arme şi Explozive din Poliţie. Aceeaşi sursă menţionează că în anul 1992 au fost descoperiţi în România 13 traficanţi de droguri, faţă de 5-6 cazuri, câte se înregistrau în anii precedenţi.

Numărul naşterilor în 1991 a fost cam o treime faţă de anul 1990, în schimb s'a mărit numărul morţilor...

▪▪

Iliescu dă prin sită nomenclaturiştii: a fost rechemat din misiune diplomatică din Ecuador Dl. Nicolae Olteanu, acuzat că simpatizează cu fostul premier.

▪▪

Dl. Roman e anchetat de comisia Senatului: CUM A IMPARTIT BANII P.C.R. PENTRU SUSTINEREA ZIARULUI "AZI".

▪▪

Noi investiţii: Coca-Cola şi Colgate-Palmolive. Investiţia se ridică la aproape $1 milion.

▪▪

In loc de plata datoriei, Egiptul a oferit României rolul de partener într'un hotel de lux ce s'a inaugurat recent la Cairo.

▪▪

Bugetul pe anul 1992 arată un deficit de 89 miliarde de lei.

▪▪

In 1989 erau în România 49.100 de doctori.

▪▪

S'a deschis la Bucureşti "Bursa de Mărfuri" cu un capital iniţial de 750 milioane lei. Vor fi patru departamente: materii prime, combustibil, bunuri de larg consum şi bunuri imobiliare.

▪▪

Alexandru Nicolski, unul din cei mai feroci comunişti, a lipsit dela procesul unde era judecat pentru crimele comise pentru a se prezenta în faţa Judecătorului Suprem. La înmormântare a luat parte doar fiica lui.

▪▪

Sunt trei feluri de scrisori în România: simple, recomandate şi cele care n'ajung la domiciliu.

▪▪

Pentru a fi admis la şcoala de şoferi amatori pentru obţinerea carnetului de conducere trebue să aştepţi peste un an şi înainte de a păşi pragul şcolii trebue să treci un examen medical foarte sever.

▪▪

In 1991 au fost efectuate cca.2 milioane de avorturi.

▪▪

Persoanele juridice pot deţine la băncile româneşti precum şi la băncile străine, cu sediul în ţară, conturi în valută.

▪▪

19% din export se datoreşte industriilor particulare.

▪▪

Din cauza încetinelii cu care s'a înapoiat pământul ţăranilor, au rămas nelucrate circa 7 milioane de hectare.

▪▪

In Septembrie 1991 a eşuat pe braţul Sulina nava sovietică Rostock, împiedicând circulaţia fluvială. Acum vasele care trec pe lângă "Rostock" sunt călăuzite de piloţi, special pregătiţi.

▪▪

Coreea datorează României $33 milioane. Se duc tratative pentru plata datoriilor (în ruble sau valută forte) şi pentru viitoarele legături comerciale.

▪▪

Cea mai greu lovită de ultimul cutremur a fost comuna Voitag din judeţul Timiş. Aproape toate casele au fost distruse. Acum comuna seamănă cu un şantier de reconstrucţie.

▪▪

Deficitul conturilor curente care trebuesc finanţate pentru realizarea bugetului pe anul în curs se ridică între $1,1-$1,5 miliarde, la care trebue adăugată şi o rezervă valutară de $800 milioane, a declarat Dl. Mugur Isărescu.

▪▪

Multe puncte de pe frontiera cu Ucraina, regiunea Cernăuţi, au fost deschise şi se lucrează la construirea unei autostrăzi pentru o mai uşoară trecere a graniţei.

▪▪

In cadrul dezbaterii noii legi electorale s'a hotărât ca un partid, pentru a putea avea reprezentanţi în Parlament, trebue să obţină 4% din votul general pe ţară.

▪▪

Mitropolitul Banatului, I.P.S. Nicolae va face o vizită în Iulie la Versoix pentru a-l invita pe Regele Mihai să vină la Timişoara.

▪▪

Dl. Petre Roman se opune ca dosarele cu informatorii Securităţii să fie date la iveală, deoarece Dl. Virgil Măgureanu--omul D-lui Iliescu-- ar putea falsifica dosarele. Dl. Roman nu se opune ca să se publice orice despre activitatea d-sale.

▪▪

Câteva preţuri oficiale după reducerea subvenţiei cu 25%:

Păinea, 500 g-12 lei, zahărul rafinat-48 lei, laptele-16 lei un litru, unt (200 g.) -50 lei, 1 kg carne de porc-194 lei, carne de pui (fără cap)-166 lei, lemne de foc 2250/tona.

DIN CELE TREI COLȚURI ALE LUMII

Rubrică întocmită de D. PĂSTOREL

CRIMEEA MĂRUL UNEI DISCORDII RUSO-UCRAINENE

Viitorul Crimeii și al flotei din Marea Neagră sunt cauza înăspririi relațiilor Ruso-Ucrainene. Ambele republici, în urma dizolvării URSS-ului își revendică dreptul de proprietate asupra lor.

Un scurt rezumat istoric al trecutului celebrei peninsule ne arată că încă din sec. VII a.Ch. Grecii din Miletus au întemeiat primele colonii. Ea va trece apoi din sec. I a.Ch. sub suzeranitatea Romei și va fi stăpânită apoi succesiv de Goți, Huni, Alani și Tătari și colonizată în parte de Genovezi (sec. XIII). In sec.XV Tătarii intemeiază aici Hanatul Crimeii, vasal Imperiului Otoman.

In 1783 este alipită la Rusia, sub Ecaterina a II-a, iar în 1853-1856 este teatrul Războiului Crimeii în care Franța și Anglia înfrâng armata țaristă.

Devine în 1921 republică autonomă a URSS, titlu care i se va retrage în 1945 pentru colaborare cu trupele germane (Stalin va deporta 350.000 de Tătari)

La 4-11 Februarie 1945 se ține pe meleagurile ei celebra Conferință dela Yalta care va pecetlui viitorul Europei pentru mai multe decade și în care Roosvelt și Churchill vor ceda lui Stalin controlul asupra jumătății de Est a continentului.

Datorită climei sale blânde, orașele de coastă ale Crimeii au fost preferate ca stațiuni de odihnă de către aristocrația rusă, scriitori și desigur de conducătorii politici sovietici care își aveau vilele lor preferate.

In 1954 Hrusciov a donat peninsula ca dar Ucrainei cu ocazia împlinirii a 300 de ani dela unirea acesteia cu Rusia. Fosul lider sovietic nu bănuia că va avea un rol asemănător lui Paris, în care mărul și-l vor revendica acum ambele republici.

Crimeea are 2,5 milioane de locuitori, 70% Ruși și 22% Ucraineni.

Președintele Ucrainei, Leonid Kravciuk a declarat că nu va permite desprinderea Crimeii de republica sa, dar Parlamentul Rusiei a votat cu 136 voturi pentru, 18 contra și 20 abțineri, anularea deciziei lui Nechita Hrusciov din 1954.

Flota din Marea Neagră, cu baza principală la Sevastopol este compusă din aproape 380 de vase printre care 3 portavioane, 6 crucișătoare purtătoare de rachete, 30 de submarine și 235 avioane și elicoptere. Amiralul flotei CSI este Igor Kasatonov, iar comandantul marinei Ucrainei a fost numit Boris Kozin, subaltern al primului.

După cum se știe, Ucraina a revendicat întreaga flotă a cărei bază principală se află la Sevastopol.

Până în prezent, disputa privind flota este încă la un punct mort. Până atunci vasele continuă să arboreze pavilionul de război al URSS. De notat că și Georgia are pretenție la vasele cu baze în porturile sale.

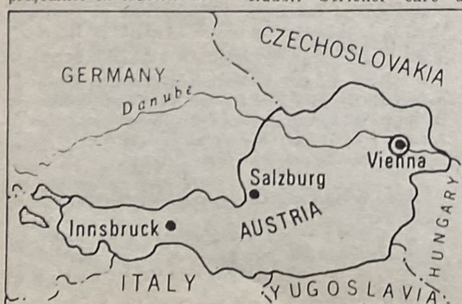
AUSTRIA VA AVEA UN NOU PREŞEDINTE

Incepând cu 8 Iulie, Austria va avea în funcție un nou președinte. El este Thomas Klestil în vârstă de 59 de ani, care a câștigat alegerile prezidențiale obținând 56% din voturi, procentajul cel mai ridicat cu care a fost ales un președinte în Austria dela terminarea celui de al Doilea Război Mondial.

Thomas Klestil, fost ambasador în Statele Unite în 1988 și candidat al partidului conservator, Partidul Poporului, a reușit să înfrângă pe candidatul Partidului Social Democrat, Rudolf Stricher care a obținut numai 43% din voturi și care a fost Ministru al Transporturilor și Industriilor de Stat.

Noul președinte a spus că va căuta să elimine definitiv izolarea în care s'a aflat Austria, după ostracizarea Președintelui Kurt Waldheim și să convingă Statele Unite de decizia injustă de a fi socotit pe acesta ca un străin indezirabil.

După cum se știe Kurt Waldheim, fost Secretar General ONU în perioada 1972-1981, a fost acuzat de unele medii de informare în 1986, când a fost ales președinte, că unitatea militară germană din care făcea parte a fost implicată în atrocități pe teritoriul Iugoslaviei în perioada ultimului Război Mondial.

TRAGEDIA IUGOSLAVĂ

Războiul civil iugoslav și-a coborât prăpădul dela Nord în spre Sud, și după un maximum în Croația a atins apogeul în Bosnia-Herțegovina, în care partizanii sârbi sprijiniți de armata iugoslavă (tot sârbă), au ocupat aproape 60% din teritoriul republicii.

Ca și Croația, repetatele acorduri de încetare a focului au fost încălcate și folosite mai mult pentru regruparea forțelor. Sarajevo a fost supus unui intens atac în care nu au fost cruțate nici convoaiele de Cruce Roșie nici clădirile Statului Major al trupelor ONU.

Statele Unite după săptămâni de inacțiune conform politicii ezitante a administrației în perspectiva alegerilor din Noembrie, s'au hotărât să intervină. James Baker a criticat țările CE că nu au trecut la sancțiuni prompte împotriva guvernului dela Belgrad, pentru a curma vărsările de sânge, în care au fost uciși peste 2.000 de oameni iar peste 700.000 au rămas fără adăpost.

Pe data de 22 Mai a.c., Bosnia-Herțegovina a fost primită ca membră a ONU împreună cu Slovenia și Croația.

Ca un răspuns, atacurile sârbe s'au intensificat, iar pe data de 27 Mai, un obuz a lovit în plin o piață aglomerată din Sarajevo, unde se sta la coadă la pâine. Au fost omorâți 16 oameni iar mai mult de 100 au fost răniți. Piața nu era departe de locul unde la 28 Iunie 1914 Arhiducele Franz-Ferdinand, moștenitorul Austro-Ungariei, a fost asasinat de Gavrilo Princeps, eveniment care a dus la declanșarea Primului Război Mondial.

A fost atacat din nou și orașul Dubrovnik.

Consiliul de Securitate s'a hotărât să intervină. Cu 13 voturi pentru, 0 contra și 2 abțineri (China și Zimbawe) s'au luat o serie de sancțiuni economice și de altă natură împotriva Iugoslaviei (Serbia și Muntenegru). Astfel s'au suspendat liniile aeriene cu această țară, s'au interzis importurile și exporturile ca și participarea la evenimente sportive internaționale; s'au suspendat schimburile culturale și stiintifice; au fost înghețate fondurile valutare iugoslave din străinătate; s'a interzis orice export de petrol către Iugoslavia (de remarcat că România suplinește 15% din nevoile Iugoslaviei!)

SARAJEVO SUB BOMBARDAMENT

Ca protest, Tările CE și-au retras ambasadorii dar continuarea atacurilor forțelor sârbești au făcut ca Secretarul General ONU, Boutros Ghali să înainteze un raport pesimist Consiliului de Securitate, în ceea ce privește viitorul unei rezolvări pașnice de către ONU a situației în care condițiile de încetare a focului nu sunt respectate.

Zeci de mii de demonstranți au cerut la Belgrad demisia guvernului, dar nimeni nu poate preciza cum se va termina tragedia iugoslavă, în care s'au semnalat atrocități provocate și de celelalte părți implicate și în care viitorul poate să ofere surprize neplăcute.

UN NOU GUVERN ÎN POLONIA

IN CENTRU WALDEMAR PAWLAK

Parlamentul polonez a votat cu 273 voturi pentru, 119 contra și 33 abțineri pentru demiterea guvernului condus de Jan Olszewski, după ce Ministrul de Interne Antoni Macierewicz a distribuit o listă a colaboratorilor cu poliția secretă, în timpul erei comuniste, din care făceau parte și 60 din cei 460 de membri ai parlamentului.

Lech Walesa și alți oameni politici au fost șocați de această acțiune menită să tulbure societatea poloneză, așa cum s'a întâmplat în Germania de Est și în Cehoslovacia. Walesa a spus că procedeul era ilegal și punea bazele șantajului politic.

Se pare că în 1990 înainte de a preda Ministerul de Interne guvernului Solidarității, comuniștii au distrus unele documente originale înlocuindu-le cu altele false, pentru a crea confuzii.

Parlamentul polonez a ales cu 261 de voturi pentru și 149 contra, un nou prim ministru în persoana lui Waldemar Pawlak, 32 de ani, cel mai tânăr prim ministru, pe care l-a avut Polonia până acum, și al patrulea din ultimii trei ani.

El este liderul Partidului Tărănesc Polonez și are reputația unui bun mediator care va încerca să pună de acord pe reprezentanții politici ai celor 29 de partide. Polonia care are încă o populație rurală de 30% are meritul de a fi reușit să păstreze în timpul regimului comunist o proprietate individuală de 75%.

De subliniat că parlamentul a votat și bugetul pentru 1992 care presupune micșorarea cheltuielilor, mărirea taxelor și un deficit bugetar de 5% din produsul național brut.

Amânarea repetată a votării bugetului amenința ca Fondul Monetar Internațional să-și retragă asistența sa pentru Polonia.

CRONICA INTERNAȚIONALĂ

MINI IUGOSLAVIA

Lucian G. COSTI

Eșecul operațiunilor militare ale trupelor sârbești (purtând uniforma armatei iugoslave) în Croația a determinat conducerea dela Belgrad să găsească o formulă politică menită să salveze cât mai mult din moștenirea "imperiului" iugoslav. A fost inventată o nouă federație, de proporții reduse, care înglobează Serbia (cuprinzând și Kosovo, Voivodina cu Banatul de Vest) și Muntenegru, minuscula republică din Nordul Albaniei. Proclamată la 27 Aprilie 1992, la Belgrad, această mini-Iugoslavie își propune să continue decedata Iugoslavie a lui Tito, sub numele, ușor reformat, de Republica Federală a Iugoslaviei. Sârbii urmăresc în fapt consolidarea câștigurilor teritoriale obținute în timpul celor două războaie mondiale, care au favorizat cauza expansionismului sârbesc; intr'adevăr, Serbia dela începutul secolului nostru se întindea numai în Sudul Dunării, ocupând o suprafață comparabilă cu cea a Olteniei. Cele două războaie mondiale au fost o bună ocazie pentru Belgrad de a-și extinde hegemonia asupra unui vast teritoriu, cuprinzând Macedonia, Banatul de Vest, Bacika - care a fost inclusă, alături de Banatul de Vest în noua unitate administrativă a Voivodinei - Croația, Slovenia, Bosnia-Herțegovina, Kosovo.

Mini-Iugoslavia are o populație de circa zece milioane de locuitori, din care doar 70% vorbitori de limbă slavă; restul aparțin Albanezilor, Ungurilor, Românilor. Nici o statistică oficială publicată de Belgrad nu dă cifre reale asupra numărului Românilor din zonele administrate de Statul sârbesc, omițând în mod deliberat să accepte existența vechii populații românești, atât în Tribalia (Timoc), Banat, Valea Moravei sau în Sud, în ținuturile locuite de Macedo-Români. Politica de asimilare forțată începută de năvălitorii slavi încă din secolul VI se continuă fără modificări esențiale și în secolul XX, în deplină sfidare a tuturor acordurilor internaționale. Este limpede că frecventa aserțiune a unor istorici și diplomați români despre bunele relații dintre Sârbi și Români în decursul istoriei nu are nici un temei. Războiul necruțător dus de Sârbi contra altor locuitori din aceeași zonă geografică nu lasă nici un dubiu asupra intențiilor agresiv-expansioniste ale Belgradului. Reprimarea mișcării de emancipare națională a Albanezilor din ținutul Kosovo, precum și recentele atacuri asupra Croaților sau Bosnienilor, care vorbesc aceeași limbă slavă, stau mărturie spiritului intolerant și extremist al celor care moștenesc apucăturile migratorilor din secolul VI.

Vâlvătaia aprigului conflict din fosta Iugoslavie a provocat un exod de proporții uriașe: peste un milion trei sute de mii de oameni și-au părăsit căminele, adică fiecare al douăzecilea locuitor al acelui nefericit colț de Europă a devenit un pribeag, pierzându-și toată agoniseala de o viață.

Cohorte de refugiați bat cu disperare la porțile țărilor prospere din jur, Austria, Germania, Italia, în căutarea unui adăpost. Cât mai departe de urgia de acasă. Cum a fost cu putință ca mozaicul numit Iugoslavia, care părea că oferă cea mai respirabilă soluție de socialism, stil "gestiune muncitorească", să se prăbușească atât de repede într'un război civil sângeros?

Răspunsul nu poate fi găsit numai prin explicația de ordin social-politic, Croații optând pentru sistemul occidental, iar Sârbii mulțumindu-se cu perpetuarea sistemului comunist. Interese mult mai profunde se ciocnesc în această parte a lumii. Cum altfel se explică graba Rusiei de a recunoaște noua mini-Iugoslavie, sau refuzul de a se aplica sancțiuni Belgradului, fie ele economice, ori politice (excluderea Serbiei din CSCE, propusă de Washington)?

Prezența la Belgrad a ministrului moscovit de externe demonstrează că Rusia nu a renunțat la dorința de a domina Balcanii și de a urmări asigurarea unei ieșiri la Mediterana. Intreaga politică rusească de expansiune spre Vest s'a bazat, în ultimele două secole, pe slăbirea influenței oricărei alte puteri în acea zonă și pe întărirea unor state de limbă slavă, dotate cu o structură internă opresivă, după modelul rus (de sorginte mongolă), care să fie ascultătoare Moscovei.

După înfrângerea dominației otomane și dizolvarea Imperiului Austro-Ungar, Rusia și-a văzut scopul realizat. E adevărat că revoluția bolșevică a complicat puțin lucrurile, amânând cu patru decenii căderea Iugoslaviei în sfera Moscovei. Infidelitatea de care a dat dovadă Tito față de stăpânul său, Stalin, a cauzat ceva amărăciune Kremlinului, dar Rușii nu renunță la planurile lor și nu se sperie de scurgerea timpului: ei își desfășoară strategia pe sute de ani, cu obstinație și viclenie, necedând decât forței, revenind însă în ofensivă, ori de câte ori presiunea slăbește. Masacrul din Balcani este și el rezultatul jocului politic rusesc; orientarea pro-occidentală a Croaților și Slovenilor, sau a Albanezilor (mai recent), contrastează cu orientarea procomunistă (deci pro-moscovită) a Belgradului, pion al expansiunii panslave a Kremlinului.

Penetrarea Slavilor în Balcani, în ținuturile în care se vorbea limba romană și care constituiau inima Imperiului Roman de Răsărit a fost cea mai gravă catastrofă istorică suferită de neamul românesc, și a însemnat începutul unui lung șir de îngenuncheri și umilințe, făcându-ne vulnerabili tuturor semințiilor cu pofte expansioniste care-și făceau apariția pe parcursul istoriei.

Referindu-se la acea întunecată perioadă, când Românii erau sufocați de stăpânirea barbarilor, cărturarul ardelean A. Bunea nota cu tristețe: "lipsa aceasta de conștiință națională a măcinat apoi elementul românesc în multe părți mai de tot, contopindu-l în Greci, Sârbi, Bulgari, Muscali, Ruteni și Maghiari, încât din poporul cel mare, care se scălda odinioară în trei mări și-și răzima capul pe vârful Carpaților Nordici, astăzi au mai rămas niște frânturi, care în mare parte nu sunt stăpâne pe soarta lor, ori sunt chiar amenințate în existența lor ("Discursuri", Blaj, 1903). Tot A. Bunea arăta cum impunerea limbii slave de către grupul de năvălitori a însemnat "pierderea prilejului neprețuit de a asimila pe barbarii noștri, formând cu dânșii o singură nație neo-latină și înființând, mai curînd sau mai târziu, un Stat mare românesc, călare pe Dunăre și întins spre Miazănoapte până în centrul Ungariei actuale, iar spre Miazăzi până la țărmurile mărilor."

Destrămarea unității statale și lingvistice a Sudului dunărean este cauza deselor conflicte din care profită, aproape fără excepție, puteri aflate în zonele învecinate care-și dispută neîncetat supremația asupra Sud-Estului european, cheie a strâmtorilor, a celor trei mări, Adriatică, Egee și Neagră, și a legăturilor dintre Occident și Orientul Mijlociu. Nici nu e de mirare că ciocnirile atât de dure, cărora le cad victimă oamenii locului, sunt întreținute (dacă nu fățiș provocate) de jocul intereselor marilor puteri, în rândul cărora Rusia este actorul principal, din momentul intrării ei ca forță agresivă pe scena Europei.

Liniștea peninsulei balcanice nu se va obține decât prin încetarea ingerenței indirecte sau directe a factorilor externi și renunțarea dominației slave, intolerantă și extremistă, asupra neamurilor ce trăiesc acolo. Nu în ultimă instanță, aceasta presupune stabilirea unui cadru legal care să asigure Românilor sud-dunăreni drepturile naționale legitime. Urmărind gândurile învățatului ardelean, dela începutul secolului, doar o unificare culturală bazată pe moștenirea latină a acestei părți a Europei ar putea realiza cadrul propice unui climat de conviețuire pașnică între diversele grupări care, prin desele conflicte la care participă, permit puterilor străine să-și impună facil dominația. Regăsirea identității comune ar pune capăt fărâmițării actuale și ar netezi calea refacerii unui cadru corespunzător.

EFEMERIDE

A expirat termenul de doi ani pe cât a fost "ales" actualul parlament al României, a expriat și termenul fixat de Dl. Stolojan pentru guvernul său de tranziție, și data noilor alegeri n'a fost încă fixată.

Pentru gândirea comunistă plecarea dela putere, este de neconceput. Nomenclaturiști sau simpli activiști de partid, secretari de organizații de bază sau președinți de colective agricole, înscăunarea pe poziție, era considerată un drept câștigat pe viață, iar schimbarea nu putea fi decât o numire pe post superior. Primari de țară, deputați, secretari, miniștri, directori, securiști și milițieni, cu frați, socri, cumnați, nepoți, cumetri și prieteni, erau strânși legați între ei, pentru a lupta pe orice cale și cu orice mijloace ca totul să rămână înghețat, fără nici o schimbare.

Teroarea dezlănțuită împotriva țăranilor pentru a-i forța să intre în colective, s'a schimbat în noua formă de **împroprietărire**, care este aplicată de aceleași persoane care i-au forțat să intre în colhozuri. Acum apare însă reversul dinarului comunist.

Atunci cei care terorizau, erau golanii satelor și derbedeii orașelor, deveniți activiști de partid, acum, tot ei, după ce au prins osânză și trai bun, își iau partea leului din pământul furat țăranilor, unde n'au adus nici o sfoară de pământ, de unde au cules fără să semene și fără să fi pus mâna pe coarnele unui plug, să dea o sapă la prășilă, sau să asude la secerat și treierat.

Această pătură de parveniți care prin corupție și decădere morală s'a întins ca o pecingine peste satul românesc, a săltat în a doua generație - cu legile prin care i-a favorizat nomenclatura - fără concurs, în școli și universități unde alții n'au avut dreptul să intre și unde n'ar fi ajuns niciodată printr'o competiție cinstită, și tot datorită originii lor, la sfârșitul studiilor au acaparat posturile cheie ale aparatului de Stat în economie, finanțe, industrie, armată, securitate etc., cu retribuții superioare funcționarilor de rând.

Intinderea acestei mase de nisip mișcător sau mlaștină imundă aera atât de mare, încât în Decembrie 1989 stăpânea țara în întregime și putea înghiți orice oponent.

Lipsită de orice valoare morală, de curaj și mai cu seamă de dragostea de Neam și Tară, executarea cuplului dictatorial și Revoluția Tineretului apărută ca un fulger pe cerul întunecat al țării, nu i-a afectat câtuși de puțin, fiind gata să treacă de partea oricui, fără a-și pierde nimic din pozițiile câștigate. Mai mult decât atât, erau cei mai gălăgioși, împotriva celor doi executați, deși erau principalii beneficiari ai regimului, prin poziția lor de executanți ai ordinelor venite de sus.

A fost un moment după revoluție totuși, când s'au speriat de moarte. Sufletele lor de plastelină se modelau după orice formă, până când briganzii cei mari din nomenclatură au făcut o rocadă formală și o cosmetică de moment pentru a deruta lumea.

La numai o lună după Revoluție "despotul înțelept" cu coperțile cărții de marxism schimbate, i-a asigurat că nimic nu se schimbă în România, atâta timp cât el și fiul cominternistului din brigăzile internaționalei comuniste sunt la cârma țării.

De ochii lumii s'a aprobat și existența unei opoziții care era necesară ca decor pentru străinătate.

Vigilența comunistă avea însă grijă ca atunci când opoziția își ia rolul în serios, să mărească activitatea fizică a minerilor, mai puțin în subteran și mai mult citadin cu predilecție pentru Piața Universității și străzile Capitalei.

Ce a urmat se știe de toată lumea și din corupție în corupție, din afacerism în afacerism din minciună în minciună, oamenii care au avut pus deoparte un ban alb pentru zile negre, strânși cu nenumărate sacrificii să vadă că banii cu care puteau cumpăra un apartement să nu valoareze mai mult decât costul unei mobile de bucătărie, cu tendința de a ajunge la valoarea câtorva kilograme de carne. In schimb, într'un timp record, de invidiat chiar de cei mai norocoși căutători de aur, în România au apărut în doi ani atâția milionari, cât n'au avut țările apusene dela război încoace.

In aceste condiții se așteaptă noile alegeri parlamentare. Ce pot aduce ele nou în peisajul României de astăzi? Orice formație politică ar veni, nu poate scoate țara din impas fără ajutor extern, după programele pe care le afișează atât cei dela putere cât și opoziția. Ori ajutor extern, înseamnă împrumut și nimeni până astăzi n'a dat bani cu împrumut fără un avantaj calculat în funcție de nevoile celui care împrumută.

La ora asta România nu are decât două mijloace de activitate cu rezultate pozitive, agricultura și inteligența Românului. Ori tocmai acestea sunt sectoarele cele mai neglijate fie datorită unui calcul meschin, fie datorită unui ordin ocult.

Zahu PANĂ

CRONICA VREMII

POLITICA AMERICANĂ FAȚĂ DE ROMÂNIA

—Ion BOIERU—

RACILE VECHI

Reprezentanții unor instituții și asociații românești, din America, au fost de curând informați, de către guvernul american, asupra unora din noile direcții ale politicii externe americane, față de România.

După răsturnările de regim din Decembrie 1989, politica americană față de România a fost destul de confuză. Cauza acestei confuzii se datora faptului "surpriză" în schimbările care au avut loc în România, și lipsei de informare corectă în ceea ce privește stările de lucruri care s'au creat după răsturnarea lui Ceaușesau. Ambasadorul american nu a cunoscut adevărata situație din România, și nu a avut nici o percepție asupra istoriei și culturii românești, din trecut.

Era și explicabil acest lucru, pentrucă ambasadorul american nu era un diplomat de carieră și a fost posibil, în felul acesta să facă o greșeală foarte gravă, încă din primele momente ale schimbării din Decembrie 1989; recunoaștera noului guvern cu aprecieri laudative față de foștii membri din comitetul central al partidului comunist, care au dominat primul cabinet guvernamental, dându-se un certificat internațional de bună purtare fostei nomenclaturi, în loc să fie considerat o revoluție totală, prin care să se înlăture toate formele vechi ale comunismului din România.

O altă confuzie care a fost întreținută cu multă vreme înainte de Decembrie 1989, a fost creată și menținută, de principalele surse de informare ale Americanilor, care erau recrutate din fostele cadre de conducere ale partidului comunist, în diferite poziții pe care le dețineau în agențiile oficiale sau private ale Americii (Radio Europa Liberă, sau institute de cercetări etc.) Acești foști membri de partid, prin pregătirea lor ideologică, nu avuseseră nici un fel de posibilitate să studieze realitățile naționale, din România, așa cum s'au structurat acestea în forme de cultură înainte de 1944. Ei erau pregătiți unilateral, în marxism și formele pe care le preconiza acesta.

Pe de altă parte, cei mai mulți dintre aceștia erau tineri, care nu se identificaseră niciodată cu sufletul românesc și nu cunoșteau tensiunile acestui suflet, și nici idealurile naționale. Tot ceea ce făceau ei era superficial, cu suflu fragil de aventură personală, căci plecarea lor pe drumurile străinătății nu avusese un caracter dramatic de angajare pentru eliberarea țării și înlăturare a genocidului cultural românesc. Toate criteriile lor de valorificare a ideii naționale românești erau artificale și străine de această idee. Cei mai mulți dintre aceștia nici nu au priceput niciodată ideea de națiune română sau pe aceea de spiritualitate românească, căci ei nu trăiau pe aceste dimensiuni. Dimensiunea lor era cea politică, așa cum o înțelegeau ei și de parvenire personală. Ei nu au fost în slujba unor idei pe care le-au desprins din istoria poporului român.

Au acceptat cu ușurință și grabă idei pe care le-au găsit în societatea americană și au încercat să interpreteze cu ele realitățile românești. Acești aventurieri din magma comunismului nu au făcut nici un fel de serviciu societății americane, căci nu au adus nimic original, care să intereseze lumea americană. Si, între timp, au făcut un deserviciu imens Americanilor, căci nu au prezentat realitățile românești, așa cum sunt acestea, din cauza ignoranței lor fundamentale și a criteriilor marxiste, pe care le utilizau și aplicau realităților românești. Au indus pe Americani în eroare.

Acești "ambasadori" falși, astăzi nu mai au nici o valoare, căci Americanii dispun de alte mijloace de documentare asupra realității românești, și pot verifica cu alte unelte, adevărurile care le-au fost furnizate până acum.

CERCETAREA DIRECTĂ

Aproape toate agențiile americane, care s'au arătat interesate de afacerile românești, și-au format cadre proprii de lucru și cercetare, pe care le-au trimis la fața locului în România, ca să se familiarizeze cu ceea ce este acolo, oameni, grupări, tendințe, preocupări sau situații. Rămășițele marxiste care au mai întârziat pe ici, colea, nu mai au nici o influență,căci elemente noi ale Americii au preluat acțiunile de informare, directă, la sursă, fără intermediari. Cu timpul, destul de târziu, s'a ajuns și la schimbarea ambasadorului, cu un diplomat de carieră, care nu mai poate lucra cu improvizări politice sau de altă natură.

Acum, guvernul american are sursele sale, și nu este la discreția foștilor membri de partid, să obțină date informative asupra stărilor de lucruri din România. Dar, dela lichidarea dictaturii lui Ceaușescu și până în Februarie 1992, a trecut destul timp în care politica externă americană față de România a fost oscilantă, nesigură și fără direcții bine clarificate. Odată cu numirea unui nou ambasador, și în urma unei documentări mai complete asupra societății românești de azi, poziția americană a devenit clară și cu puncte de reper bine articulate.

Intre altele, America este gata să participe la reconstrucția României și să suporte o parte din contribuțiile necesare acestei reconstrucții, dacă se va crea un climat favorabil de respectare a drepturilor umane, și se va păși spre forme democratice, concrete de organizare politică.

Cei ce cer și propun formule americane pentru rezolvarea unor probleme românești nu se găsesc pe un teren solid și respectabil. Este și aceasta un fel de aventură. Sugestii, modele de comparație, se pot oferi și pot fi luate în considerație, pentru o constituție, pentru organizarea administrativă, pentru organizarea tehnologică a unui centru de documentare pentru o rețea de tele-comunicații etc., dar nu în spiritul și litera americană, care corespunde numai societății de aici, și oamenilor dela fața locului. Realitățile din România sunt altele, la fel ca și mentalitatea, obiceiurile, formele și modalitățile de gândire, și structurile psihologice ale idividualităților, decât cele din sfera americană de viață. Personalitatea fiecărui popor în parte trebuește respectată integral, ca să fie o comunicare valabilă, altfel se încurcă limbile, și nu se poate ajunge la nimic.

Ce ciudat ar fi ca experții care abundă astăzi în lume pe toate continentele, să se amestece în treburi în care nu sunt experți de loc, doar niște simpli cârpaci; de exemplu republicanii specialiști în construirea unor societăți republicane să dea sfaturi de întemeierea monarhiilor, și să scrie o constituție, care să susțină monarhia constituțională, pe simplu temei că sunt "experți".

In principiu, totdeauna America a susținut că lasă fiecărei țări libertate deplină și nu-i impune absolut nimic ce este străin de caracterul societății. Dar, aceasta nu înseamnă că tocmai așa stau lucrurile. Tendința de a impune este extraordinar de puternică, și la Americani, ca și la alte civilizații puternice, care toate sunt imperialiste. Rămâne ca istoria să cearnă, prin sitele ei, tot ceea ce este adevărat de neadevărat și să stabilească lista lor pe un răboj oarecare.

NOTE ȘI COMENTARII

BISERICA GRECO-CATOLICĂ PERSECUTATĂ ȘI AZI

Dl. Alexandru Nemoianu publică un articol întitulat "Aspecte ale vieții religioase în România", în care, printre altele, pune problema proprietății clădirilor aparținătoare Bisericii Greco-Catolice, sau cum le place Românilor să-i zică: Biserica Română Unită. Desființarea acestei Biserici de către regimul comunist și întemnițarea prelaților ce au refuzat să treacă la ortodoxism, este îndeobște cunoscută. Cum știut este și faptul că după desființare, toate bunurile aparținătoare acestei Biserici au fost trecute în patrimoniul Bisericii Ortodoxe Române.

După Revoluția din 1989, noua conducere a României, a abrogat - parte - din legile și hotărârile draconice ale scornicescului. Biserica Unită a fost readusă la existență și, după 41 de ani, a fost repusă în "toate" drepturile ei. Era deci numai firesc ca bunurile confiscate, să-i fie returnate. Cu toate acestea, după doi ani și mai bine de conducere fesenistă, aceasta nu a avut loc și Românii uniți, se simt și astăzi, ca pe timpul lui Ceaușescu, persecutați în țara lor, unde sunt priviți și tratați ca... "tolerați". (Vezi articolul: "Supplex Libellus" semnat de Dl. Anton Moisin din Nr. 192 al ziarului nostru).

Iată mai jos cele scrise de Dl. Nemoianu în articolul mai sus citat.

"In momentul de față nu se pune în discuție, sau nu ar trebui să se pună așa de mult în discuție, în ce circumstanțe și ca rezultat al căror presiuni a acceptat înaltul cler ortodox, aceste lucruri în 1948, și de ce refuză în principiu să întoarcă ceea ce nu îi aparține. Detaliile concrete, dela caz la caz și dela parohie la parohie vor putea fi discutate numai după ce principiul, că ceea ce a fost luat în mod samavolnic în 1949 trebue întors proprietarului de drept, va fi acceptat. In acest context, discutarea a aceea ce s'a întâmplat la finele veacului al XVIII-lea este absolut inutilă și neavenită, căci sarcina clipei prezente este de a îndrepta, atât cât va fi posibil, răul făcut de comuniști. Incăpățânarea ierarhiei ortodoxe de a refuza întoarcerea bunurilor greco-catolicilor și modul de argumentare se află într'o periculoasă și intolerabilă asemănare cu "argumentele" fostei nomenclaturi, ce pretinde continuarea primirii de foloase necuvenite. Căci, sub nici o circumstanță, samavolnicia nu poate genera o situație de drept"...

Să nu furi, adică să nu iei ceea ce nu îți aparține ne învață Sfânta Scriptură, ale cărei pagini, se vede, prea-nefericitul Teoctist și vreo câțiva din jurul său, nu le-a mai răsfoit cam de multișor. Altfel cum ne explicăm această atitudine a Bisericii Ortodoxe față de Biserica Greco-Catolică, pe care noi o credeam o Biserică Soră, și dacă Soră ne este, trebue tratată ca atare. Mai bine zis, trebuia tratată dela începutul începutului, deci imediat după Revoluția din 1989, ca o Biserică Soră, ca Biserica ce a dat Neamului Scoala Ardeleană și prin cărturarii ei ne-a trezit conștiința națională, cu care Românii se fălesc astăzi. Conducerea Bisericii Ortodoxe nu poate și nu trebue să perpetueze un furtișag comis de comuniștii ce n'au crezut și nu cred în Dumnezeu. Când însă chiar Sfântul Sinod, sau unii dintre dânșii, au o atitudine dușmănoasă față de Biserica Greco-Catolică - după cum se poate vedea din cele de mai jos, e trist e chiar foarte trist.

In publicația "Cuget", numărul 1 din luna Martie a acestui an, în pagina intitulată simbolic "Credință și toleranță", Domnul Cornel Ivanciuc, în articolul "La Căldărușani" scrie, negru pe alb, următoarele rânduri ce ne dau, ce trebue să ne dea de gândit.

Cităm:

"Se pare că Sf. Sinod a adoptat în ultima vreme tendința de a evita orice contact cu Uniții pentru preîntâmpinarea conflictelor. Ieri, la Patriarhie, arhimandritul B. mi-a mărturisit că Greco-catolicii fac parte dintr'o agentură străină, care și-a propus să sprijine din interior alipirea Ardealului la Ungaria. "Oamenii aceștia nu au ce să caute în România. Aici nu este loc decât pentru adevărata Biserică. Intoleranța rămâne undeva în afara delictului de opinie"...

Nu ne-ar mira dacă o asemenea bazaconie, sau hai să-i zicem pe nume, minciună, ar fi fost făcută de zâmbărețul Președinte Ion Iliescu, dar ca un Arhimandrit al Bisericii Ortodoxe să facă o asemenea afirmație că Uniții ar fi agenți ai unei puteri străine și că militează pentru alipirea Ardealului la Ungaria, e prea de tot.

Intr'o adevărată democrație, într'o democrație nepistruiată de feseniști, orice om are libertatea de a-și alege credința și de a se ruga Dumnezeului în care crede cu toată tăria. Numai în România ajunsă pe mâna unui descreierat, se face o asemenea discriminare. Si-i păcat. Mare păcat, pe care nu-l putem califica.

Nicolae NOVAC

CUVÂNTUL ROMÂNESC
The Romanian Voice / La Voix Roumaine
ISSN 0705-8365
Redacția și Administrația:
P.O.BOX 78010
WESTCLIFFE POSTAL OUTLET
HAMILTON, ONTARIO
CANADA
L9C 7N5
TELEFON: (416) 387-1832
FAX: (416) 388-4651